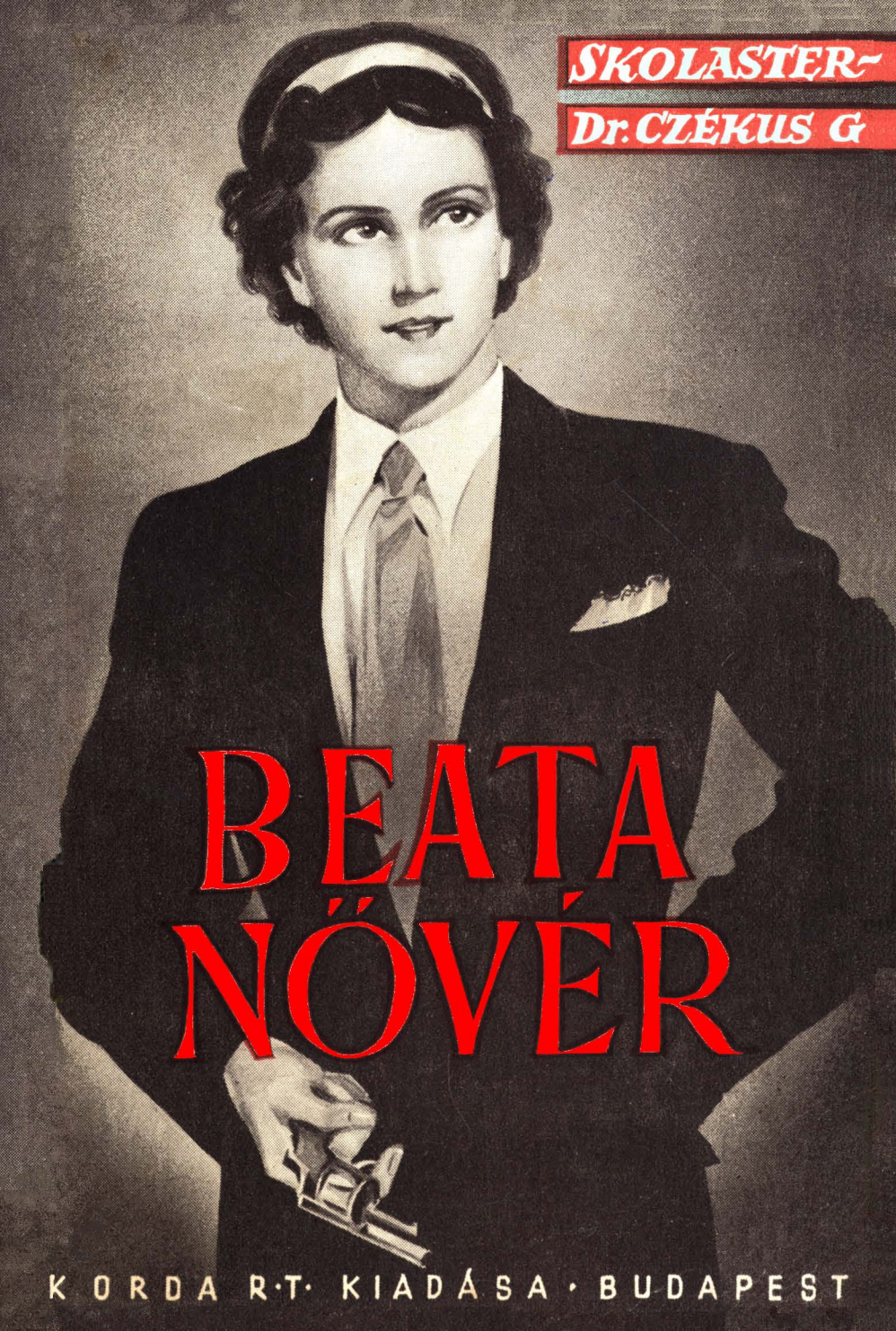

SKOLASTER

Dr. CZÉKUS G

BEATA NŐVÉR

K O R D A R T · K I A D Á S A · B U D A P E S T

BEATA NŐVÉR

A CIRKUSZLOVARNŐBŐL LETT APÁCA

HERMANN SKOLASTER

UTÁN NÉMET EREDETIBŐL FORDITOTTA:

DR. CZÉKUS GÉZA

RUDAPEST, 1939. KORDA R. T. KIADÁSA

Nihil obstat. Michael Török censor dioecesanus. Nr. 4569/1939. Imprimatur.
Strigonii, die 6. Julii 1939. Joannes Drahos vicarius generalis.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

Előszó

A koporsót leeresztették a sírgödörbe és elhantolták. A gyászszertartás végetért. A gyászolók szóllanul vagy csendesen beszélgetve igyekeztek a temetőkapu felé. Én leghátul maradtam. Csak most vettem észre, hogy sokkal többen voltunk a temetésen, mint hittem volna. Lehet azonban, hogy ez nekem csak most utólag tűnt fel. Csordultig volt a szívem. Utólag pedig nem lehet már pontosan visszaemlékezni arra, hogy valamiről előbb hogyan és miként gondolkodtunk.

Két úr lépdelt előttem. Az egyiket pár nappal ezelőtt, a német kórházban tett látogatásom alkalmával, már láttam. Éppen távozóban voltam, mikor ő bejött. Utána pillantottam, amint a lépcsőn fölfelé tartott s még csodálkoztam is magamban. Angolnak tartottam őt. Hatalmas, szikár alakja, könnyedén fésült haja és járása, mind pontosan egyezett. Ez csak ő lehet. Minő véletlen találkozás. Ő is jelen volt a temetésen. Következésképen kórházi látogatása csak Beata nővérnek szólhatott. Kezdett érdekelni a dolog.

Akaratlanul is meggyorsítottam lépteimet. A két úr halkán beszélgetett. Jól hallottam, mikor idősebbik ismerősöm halkán így szólt fiatal kísérőjéhez: — Igen. Azok közül, akiket itt láttál, senki se sejti, senki nem tudja, hogy egy igazi hősnőt temetünk ma.

Különös érzés lett úrrá rajtam. Illik, nem illik, nem sokáig haboztam. Két lépéssel utolértem őket. Megemeltem a kalapomat, majd köszönés után így szóltam: — Engedelmet kérek, tisztelt uraim, ha félbeszakítom a társalgásukat, de én tudtam ezt.

— Úgy? — fordult felém az öregebbik — uram, ez érdekes! — Fürkészőleg pillantott rám. — Nem találkoztunk mi már valahol, főtisztelendő úr?

— Igen, uram...

— Van szerencsém. Bulwer Rolf vagyok...

— Máig Brit-Honduras kormányzója és atyám — egészítette ki a másik úriember az öregúr szavait.

— Igen, így van! — Nyájas mosollyal mutatta be a fiatalembert: Edwárd, a fiam.

Én is bemutatkoztam.

— Most már értem; kegyelmes uram ismerte Beata nővért? — tettem fel a kérdést.

— Igen. Ameddig csak a gyarmaton volt. — És ön, uram?

— Én még kolostori életének első éveiből ismerem őt. Hondurasi tevékenységéről — sajnos — csak utólag tájékozódtam. És bizonyára Spanyolországban is sok mindent átélt, amit jó volna tudni...

— Ön talán íróember? — kérdezte vizsgálódó tekintettel a kormányzó.

Miután nemet intettem, a fiához fordult.

— Van még ma valami különös elfoglaltságod, fiam?

— Nincs, atyám!

— És önnek, főtisztelendő úr?

— Ha kegyelmes uram megtisztel azzal, hogy Beata nővérről elmond nekem egyet-mást, készséggel és örömmel hallgatom.

— Kedves. Tartson hát akkor velünk! — felelte. — Ott áll az autónk!

Beszálltunk. A kormányzó maga mellett mutatott nekem helyet. Fia elénk ült. Elindultunk.

Az öregúr pedig elkezdte a történetet:

— Ha értenék az írás mesterségéhez, — higgye

el, kérem — aligha adnám át önnek ezt a szép és érdekes témát. Így azonban örülök, hogy találkozunk. Ön bizonyára értékelni fogja mindazt, amit elmondandó vagyok, mert már ismeri halott barát-nőnk életének első szakaszát. Olyan dolgokat mon-dok majd el, hogy önkénytelenül is csodálkozni fog. Spanyolországi élményeit is elmesélem majd. Mert közösen tettük meg vele ezt az utat. Sajnos, Spanyol-ország okozta időelőtti halálát is.

— De ott szerzett becsületet a nevének — vet-tem át a szót. — Sőt, hiszem, hogy halálakor még boldogabb volt. Mert óhaja teljesedett. Az örök városban hunyhatta le a szemét.

— Tehát igazán boldog volt? — ennek szívből örülök. Rómába küldetését némiképp én is elősegít-tem.

Kérdőleg tekintettem rá, mint aki nem érti a dolgot. Most láttam csak, hogy két könnycsepp rez-gett a pilláin.

— Igen — folytatta akadozva, elfulladás szóval, megilletődötten. Nápolyban minden tifuszos beteget zár alatt tartottak. Őt sikerült onnét Rómába hozat-nom. Végül is nem azért voltam brit gyarmati kor-mányzó!

A kocsi nesztelenül állt meg velünk egy kapu alatt.

— A fiam ugyanis a quirináli angol követség attaséja — közölte velem kiszállás közben az öregúr.

Később Sir Eäwárd (pazar kényelemmel beren-dezett) szalonjában ültünk. A kormányzó halkan beszélt. Én pedig jegyeztem, amit mondott. Oldalt oldal után. Közben dohányoztunk s néha ajkunkhoz emeltük a gyöngyöző nedűvel telt poharat, vagy a tálaló-asztalkán elhelyezett édességből csipegettünk. — A történet valóban érdekfeszítő volt. Ujjaim majdnem görcsbe merevedtek már, én azonban ko-nokul róttam tovább a sorokat. Nagysokáig tartott. Végre finom mozdulatot téve, megszólalt az öregúr:

— No, kedves páter, most már aztán befejezhetjük. Hiszen mindent meg tudott.

Hálás szívvel mondtam a hosszúra nyúlt elbeszélésért köszönetet.

— Szót sem érdemel — legyintett a kegyelmes úr. Felállt. Átment a másik szobába. Kisvártatva kezében egy tokocskával tért vissza. Felnyitotta. Egy aranykereszt villogott benne.

— Szegény kis Beata! Ezt tegnap kapta. Őfelsége az angol király mint legmagasabb kitüntetést adományozta ezt neki. Sajnos, az elismerés későn érkezett!

Hirtelen zsebembe nyúltam s onnan egy hasonló tokocskát vontam elő.

— Akkor Franco tábornagnak több szerencséje volt — mondtam s felnyitottam a tokot. — Ez a halála előtti napon érkezett. Még látta. Ám nem mondhatom, hogy örült volna neki. Azzal a megbízatással adta vissza, hogy vigyem haza Németországba, szülőhazájába, övéinek. Hadd legyen nekik egy kedves emlékük rólam — mondotta.

— Kérem, vigye akkor ezt is magával, kedves jó uram. — Hadd lássák a nővérei, hogy Anglia nagyra becsüli a hősi jellemet, bárhol találkozók vele.

— Nem mulasztom el, nagyméltóságú uram, hogy szíves nagy jóindulatáért odahaza illendőképen jelentést ne tegyek.

Az öregúr elhárító mozdulatot tett.

— Csak azt ne! Amíg élek, Beata nővérral szemben én vagyok a hálára kötelezett!

Búcsúzás alkalmával derekasán megszorítottuk egymás kezét.

— Hol is lakik, főtisztelendő atyám?

— A Via Pettinari-n, kegyelmes uram.

— Elég messze. S már sötét este van. — Edwárd fiam, kísérd el a főtisztelendő urat!

— Szívesen, atyám!

— Köszönöm, uram! — válaszoltam.

*Mikor az utcára léptünk, már mindenütt égtek a lámpák. Hihetetlen. Szinte észrevétlenül röppen-
tek el ottbenn az órák.*

*Másnap délelőtt a róma—berlini expressvonatra
szálltam, hogy hazautazzam otthonomba és neki-
fogjak az írásnak.*

I. RÉSZ

Beöltözés előtt

1. Fejezet

Magas, karcsú jelenség volt az ifjú hölgy. Mikor a pályaudvar üvegcsarnoka alól kilépett, megállt a lépcsőfeljárat legfelső peremén s tétova pillantással tekintett körül. A hely azonban alkalmatlan volt a hosszabb szemlélődésre. A tarka forgatagban körülötte kavargó, ki- és befelé tóduló utasok tömege oldalt szorította. Nevetgélő fiatalok, üzleti árusok és árusítónők, akik napi munkájuk végeztével a külváros valamelyik részébe hazaigyekeztek, a városban bevásárlásokat végzett falusiak, most érkezett utasok, akik szállodát kerestek; szakadatlan jövesmenés, üdvözlő szavak, sürgető kérdések, állandó hullámváz és kavargás.

— Bocsánat — mentegetődzött a férfi, aki vidám boltileányok raját akarva kikerülni, önkénytelenül is a hölgybe ütközött.

— Nincs miért! — hangzott a mosolyra nyíló ajkáról a válasz. — Én vagyok a hibás. — Hanem — fűzte hozzá, mialatt együtt mentek le a lépcsőn — ha már egyszer így összetalálkoztunk, legyen szíves és adjon egy kis útbaigazítást nekem. Én itt idegen vagyok. Messze van még innen a marienbergi zárda?

— Csekély negyedóránnyira — hangzott az udvarias válasz. Egy darabig én is arrafelé megyek. Ha kegyed csatlakozni óhajt...?

— Örömet... Jaj, majdnem elfeledtem valamit... Van itt, kérem, a közelben postáláda?

— Tessék, ott van egy — mutatta a férfi.

A hölgy felnyitotta kezításkáját s egy levélkét húzott elő. — A Birodalmi Bank Fiókja — kapta el tekintetével a férfi a boríték címezését. — Megvárta, míg a hölgy a levelet a póstaszekrénybe dobta.

Egy elegáns hölgy, aki a Birodalmi Bankkal áll összeköttetésben — minden érdeklődésre számot tarthat. Lehet, hogy pusztán csak ez a gondolat, meg lehet, hogy az ifjú hölgynek egész fellépése keltett kísérőjében feszült figyelmet, tény az, hogy szótalan csendben szelték át a pályaudvar előtti teret s kanyarodtak be az egyik legforgalmasabb útvonalra. Már a férfi lakása közelében jártak, mikor a férfi újra felvette a megszakadt beszélgetés fonalát.

— Itt az üzetem — mondotta, miközben a kirakatra mutatott, ahol mindenfajta botok és ernyők voltak választékos rendezésben kirakva.

— Ó, akkor hát nekem öntől most búcsút kell vennem — s olyan arcot vágott, mint aki valóban búcsúzni készül.

— Nem, nem! — nem így értettem kérem — szakította félbe szavát a férfi. Csak azért mondtam, hogy ha netán valamikor ernyőre lesz szüksége, tudja, hogy hová fordulhasson. Becsületes, szívből jövő kacaj kísérte szavait. — Ha megengedi, elkísérem egy darabig, míg maga is megtalálja a további utat. Tudom, nem valami kellemes újra és újra kérdezősködni.

— Igaza van! Ezért hálás is vagyok önnek.

— Ha jól gyanítom, kegyed valaki nőismerősét óhajtja a zárdában meglátogatni?

— Miből gondolja ezt?

— Csak úgy önkénytelenül gondoltam. Mert azt, hogy kegyed maga... és itt elakadt.

— ...akar a zárdában bentmaradni — fejezte be a hölgy a mondatot — ugy-e azt aligha tudta volna rólam elképzelni?

— Hát ezt eltalálta, kérem! És — ha szabad kérdezniem — miért éppen a marienbergeri zárdát választotta? Nagyon szegényes élet folyik ám ott. A kedves nővérek a szegénynél is szegényebbek!

— Ó, — válaszolt a hölgy — én azt hiszem, hogy nem a szegénység elviselése lesz a legnehezebb a zárdai életben.

A kísérő egykedvűen vont vállat.

— Igazán nem tudom — mondotta.

Megállt.

— Most már egyedül is megtalálja az utat. Menjen csak ezen az úton lefelé. A legközelebbi utcasarkon forduljon be jobbra s menjen a hidig. Ott aztán már látni fogja a pirostéglás épületet a szemközt emelkedő magaslaton.

A hölgy kesztyűs jobbát nyújtotta a férfi felé.

— Hálásan köszönöm a jóságát, uram! Ha e városnak minden lakója ilyen szeretetreméltó, örvendek, hogy ide jöttem.

— Ez az elismerés kedves öntől. Majd elmesélem a feleségemnek. Legalább nagyobb lesz előtte a tekintélyem.

Mosolyogva váltak el.

Mikor az idegen hölgy nekivágott a magaslatnak s a főútvonalról letérve a lombos fáktól árnyékolt s a zárdakapuhoz vezető útra vágott át, valami csüggeteg érzés vett rajta erőt. Talán mégis csak jobb lett volna egy szállóban tölteni el az éjszakát és a látogatást másnapra halasztani. Karkötőórájára pillantott. Közel $\frac{3}{4}$ 7 volt már. Ilyen későn — gondolta — talán mégsem illik vendégként egy zárdába beállítani. S vajjon milyen is lesz majd a fogadtatás? — Eh, mit — szakította félbe hirtelen gondolatmenetét — visszafordulni még mindig marad elég időm. Lássuk csak közélről először! Bátran nyomta meg a csengő gombját. A kapus nővér nyitott ajtót.

— Adjon Isten jó estét, kedves nővér! — Bocsássanak meg, hogy ilyen késő órában jöttem. Mentsen ki azonban a hosszú út, amit idáig megtet-

tem. Ha azonban mostani látogatásom alkalmatlan, tessék csak őszintén megmondani, kérem, s akkor reggel majd újból eljövök.

— Nem, korántsem! Ez egyáltalán nem ok. Különben is még nappal van. Mivel lehetek, kedvesem, a szolgálatára?

— Ó igen, — kedves nővér — nehéz lenne most ezt kevés szóval kifejezni. Hiszen olyan sok-sok minden nyomja a szívemet. Ha nem szerénytelen a kérésem, úgy mindenesetre nagyon, de nagyon szeretnék az önök nagyontisztelendő főnöknőjével négy szemközt beszélni.

— No majd valahogyan nyélbe ütjük, kedvesem. A nagyontisztelendő főnökasszonyunk idehaza van. Ha nincs valami égetően sürgős elfoglaltsága, biztosan lejön. Tessék, fáradjon be ide a fogadószobába és foglaljon kérem helyet! Feltárta a keresztfolyosón az első ajtót s előre bocsátotta a vendéget.

— Kit szabad majd bejelentenem?

— Dettmer Elfridát. Tessék a névkártyám!

A nővér elsietett. Az idegen hölgy leült s körüljártatta tekintetét a szobában. Egy nagyobbacska asztal állt közepén, körülötte hat szék. Az ajtó mögött egy kis asztalon könyvek és folyóiratok hevertek. A falakon egy feszület és két kép lógott. A fogadószobák szokásos berendezése. A nővéreknek aligha szabad ilyen szobácskákban lakniok, gondolta a vendég. Hanem a néma csend és a szent magány, amely eltöltötte az egész házat, kell, hogy mindenütt ugyanaz legyen. Igen, ez a különös csend! Mintha a zárda lakói szinte mennyei békességének érzékelhető kifejezése volna. Az utcák zaja-zsivaja nem hat el ide. Az előkert fái alatt el kell már hálnia. Ott künn lázas ütemű robaja az ideges, nyugtalan, csapongó-kapkodó kornak. Idebent mélységes csend, zavartalan béke, mintegy előízelítője az örök életnek. Hogy is mondta csak Washingtonban a kis nővér, Erika? — „A zárdáknak a mennyi előpitvarainak

„kell lenniök!” Dettmer Elfrida megilletődött pillan-
tással tekintett fel a feszületre. Ujjai imára kulcsol-
lódtak. „Édes Jézus, add, hogy én is ebben a békés
környezetben maradhassak! Adj nekünk békét, a Te
békeiségedet add, ó Uram!”

— — — — —

— Nos, Philagia nővér, mi jót hoz nekem? —
kérdzte Edeltrudis anyja a kapus nővértől, miköz-
ben írógépén pihentetve meg kezét, várakozó pillan-
tással feltekintett.

— Látogatás, nagyontisztelendő anya. Egy fiatal
hölgy van itt, mindenáron beszélni szeretne önnel.
Tessék, itt a névjegye!

A főnöknő a kártyára pillantott. — Ez ugyan
nem sokat mond — gondolta.

— Sem az állapotát, sem a hivatását, de még
csak azt sem tudom ebből kisütni, hogy honnan való!

— Nagyon hosszú útról jöhetett a kisasszony
— adta meg a magyarázatot Philagia nővér. Úgy
gondoltam, hogy nem szabad a továbbiak iránt kér-
dezősködnöm.

— Nos, akkor hát bizonyára ez is egy a sok
kérelmező nő közül, aki, hogy merev elutasításban
ne legyen része, a legfőbb címhez fordul.

— Bocsánat, nagyontisztelendő anya — de én
nem hinném. Olyannak tűnik inkább, mint aki taná-
csot akar kérni. Igazi úrilány és igen csinos.

A főnökasszony elmosolyodott. Csacska gyer-
mek, te — gondolta magában — a magad szépségé-
ről mitsem tudsz. Hála Istennek, jól van ez így!

— Majd lemegyek — mondotta aztán. Lehet,
hogy öt percig, lehet, hogy tovább tart. Ezt a levelet
még ma póstára kell adni. Itt óhajt éjszakára is
maradni a hölgy?

— Nem tudom, nagyontisztelendő anya.

— Jó! Majd meglátjuk. Egy könnyed kézmoz-
dulat, egy barátságos bólintás. A nővér el volt
bocsátva. Még be sem tette maga után az ajtót, ott

benn máris újra elkezdődött az írógép szapora kattogása.

— Így, Dettmer kisasszony — végre itt vagyok — mondotta Edeltrudis anya, miközben a vendéget üdvözölte. — Maradjon csak, kérem — ha megengedi, én is helyet foglalok. Így jobban esik a beszéd. Tehát, mi a kívánsága, gyermekem?

— Ó, nagyontisztelendő anya, az én kívánságom olyan nagy, hogy szinte ki sem merem azt mondani.

— No, igazán nem látszik olyan bátortalannak — válaszolt a tisztelendő anya. S emberismerete azonnal megállapította, hogy itt holmi segélyezési kérelem aligha jöhet szóba. Azért hát bátorítólag toldotta meg előbbi szavait:

— Legyen róla meggyőződve, hogy szívesen fogok önnek segíteni, ha az módomban áll.

— Akkor hát, tisztelendő anya... én... nagyon, de nagyon szeretnék... missziósnővér lenni. Hogy ezt kimondotta, szinte belepirult.

A főnökasszony szelíd szeretettel nézte és megértően mosolygott.

— Ezt aztán csakugyan a legkevésbé vártam. Ennek ellenére is nyíltan beszélhet, szívesen hallgatom!

— Igen, mert még nem tud, kérem, mindent!

— Tehát e szerint még bizonyos akadályok vannak, amelyek tervének keresztülvitelében gátolják?

— Nem tudom. De valahogy tartok tőle. Semmi előképzettségem nincs erre a szent hivatásra.

— Hát hol van az otthona?

— Sehol sem, tisztelendő anya. — Egyenest New-Yorkból jövök, ez volt utolsó állomásom.

— De ön mégis csak német!

— Származásom szerint. Ugyanis Münsterben születtem. De kilencéves korom óta... Édesanyám

meghalt, röviddel első szentáldozásom után... 1912-ben vándoroltunk ki Amerikába... És aztán...

— És aztán? — kérdezte szeretettel Edeltrudis anyja.

— Aztán hol itt, hol ott fordultam meg, amint azt a hivatásom megkövetelte.

— Akkor hát önnek mégis hivatásszerű foglalkozása volt?

— Igen! — A szavak nehezen buggyannak ki az összeszorított ajkak között. A két orcát bíborpír önti el. — Hanem... — Csak nagy erőltetve csikorognak meg az egyes szótagok... Én... én... műlovárnő voltam... és most is... az vagyok...

Pillanatnyi riadt csend támadt a szobában. Dettmer Elfrida szinte szívének dobogását hallja. Csak most érzi igazán, mily komoly és nagy-nagy kívánság az, amit most kimondott. Mit szól majd ehhez a szigorú falak közt élő szerzetesnő?

Edeltrudis anyja azonban hamarosan megértette a dolgot. Nagy szájalom és mélységes részvét éledt szívében. S ez az őszinte részvét adta meg a helyes szavakat.

— Mi módon lett tulajdonképen ez a kissé különös foglalkozás a hivatása? — kérdezte most már teljes nyugalommal és méltósággal.

— Atyám cirkusztulajdonos volt. A Dettmer-cirkusz a nagy háború előtt ismert volt egész Németországban. Még ötéves se voltam, mikor először feléptetett a porondon. Két idősebb fivérem is artista volt. Fiatalabb húgocskáim első élet éveikben elhaltak. Idősebbik fivérem heveny náthalázban halt meg. Ez már a világháború vége felé történt. Öcsémnel is baj volt. Iszákos lett. Atyám nem engedhette meg további szereplését. Később nagy kártyaadósságot csinált. Apánk mindenáron meg akarta menteni nevének becsületét és eladta Barnuméknak a cirkuszt. Másként nem tudta rendezni öcsém adósságát. A vesztéségen érzett keserű bánat pár hónap múlva

elragadta őt is az élők sorából. Azóta voltam a Barnum-cirkusznál.

— És legalább boldog volt ebben a hivatásban?

— Elégedett voltam, mert egész emberként álltam meg a helyemet. Egyetlen vigaszom a napi szentáldozás volt. És epedve sóvárogtam a kolostori csend után.

— Miképen jött arra a gondolatra, hogy éppen nálunk kérje felvételét?

— Két teljes hónapig Washington-ban voltunk. Ott ismerkedtem meg az Önök kedves nővéreivel. Gyakori vendég voltam a zárdájukban. Erika nővér volt az első, akivel közöltem szándékomat. Tőle kaptam meg tisztelendő anyja címét.

Ha valóban Isten hívott meg engem, — gondoltam — gondja is lesz rá, — hogy célomat elérjem. Úgy tekintettem ezt a kijelentést, mint valami felülről érkezett útmutatást és követtem azt.

— És most nincs állása? — tapogatózott tovább a főnöknő.

— Jelenleg semmiféle szerződés nem köt, Barnum semmiképen sem akart elengedni. Éppen akkor szállították el a cirkuszt, amikor eljöttem tőlük New-Yorkból. Velük kellett volna tartanom Rio-de-Janeiróba. Meg tovább, le délre. Februárban már Afrikában akartak szerepelni s onnan tovább menni Ausztráliába. Mondhatom, fényes ajánlatot tettek, de én már nem akartam elfogadni. — Felnyitotta kezításkáját: — Van már egy újabb ajánlatom is — mondotta s egy levelet húzott elő. A berlini Busch-cirkusztól kaptam. Még a hajón kézbesítették, mielőtt német földre léptem volna... Ezt sem fogadom már el.

— Hát ilyesmi is lehetséges, hogy cirkuszban fejlődjék ki valakiben szerzetesi hivatásérzet? — csodálkozott a főnökanya.

— Jól tudom, — folytatta csendesen a leány — az artisták általában nem a legjobb hírnévnek örvendenek. Azért akadnak mindenfelé szentek s

olyanok, akik azzá akarnak válni. Így akad az artisták közt is kivétel. Itt az én barátnőm. Mindig együtt laktunk. Nálunk az olyan magától értetődő volt, hogy minden reggel szentmisére menjünk. Véletlenül egyik kötélrancosunkat is ott találtuk mindig. Senki sem sejtett semmit magánéletéről. És ő is azon az úton haladt, amelyen mi. — *Ha az ember nap-nap után kockára teszi életét a kenyérért, — mondotta — akkor naponta is kell a halálra előkészülni.* Ha máskor nem, hát legalább minden pénteken és vasárnap megáldozott. Boldogult atyám is megtette ezt egyébként.

— Rendben van, gyermekem, — szólt Edeltrudis anyja, helyéről felemelkedve. — Rendkívüli eset rendkívüli intézkedést igényel. Még ma este beszélek tanácsadó nővérünkkel. Reggel aztán megkapja majd a — remélem — kielégítő választ. Remélem, éjszakára itt marad nálunk? — Jó? — Vacsora után beküldöm önhöz Paula nővért, a jelölt-mesternőnket, hogy társasága legyen.

— Volna még egy alázatos kérésem, nagyontisztelendő főnöknő. Beszélhetnék a barátnőmmel?

— Hogy-hogy? Egy barátnője van közöttünk?

— Igen, Renilda nővér. Gyermekkorunkban mindig együtt mentünk az iskolába.

— Ó, tudom már! Tehát ön az, aki mult esztendőben Amerikából levelet írt?

— Igen, én vagyok!

— Helyes! Majd őt küldöm hát önhöz. Különben ritka szerencséje van. Renilda nővér néhány nap múlva Dél-Afrikába indul.

— De boldog lehet!

2. Fejezet

Elfrida, ahogyan őt mostantól kezdve egyszerűen szólították, már egy hét óta hordta a jelöltek fehér főkötőjét és körgallércáját. Gyorsan történt

az átalakulás. A két tanácsadó: Paula és Ilmgardis nővér mindenben osztotta a főnöknő álláspontját. Semmi ok nem volt a kérelem elutasítására. A szerény életmód bizonyára súlyos áldozatot rótt reá. Bárha lelkében elég erősnek érezte magát azoknak meghozatalára, a legközelebbi jövőre még sokat kellett tanulnia. Jószándékában azonban nem volt semmi kétség.

A megérkezése utáni reggelen Elfrida először vett részt a közös reggelin. Vagy 20—25 jelölt ült körül az asztalt. Ezek már 8—10 napja voltak a zárdában. Elfrida szinte megirigyelte őket a jó étvágyukért, amellyel kenyéradagjaikat elfogyasztották. Visszaemlékezett a tortákra és tejszínhabos süteményekre, melyek előtt ímmel-ámmal ült s csak nagy kényszeredetten tudott egy-egy darabot elfogyasztani, mert többre képtelen volt.

Reggeli után Edeltrudis anya sorra mutogatta neki az egész házat. A nővérek egyszerű celláskáit, melyekben csak egyetlen szék és egy ágy állott. Azután átmentek a munkaterembe, ahol a nővérek szótlanul végezték napi munkájukat. S mikor újra visszatértek a fogadóterembe, a főnökanya megkérdezte:

— Nos, kedvesem, reméli, hogy jól érzi majd magát nálunk?

— Igen, tisztelendő anya, minden bizonnyal — hangzott a határozott válasz.

— Ne feledje, hogy a mi életünk nagyon szigorú!

— Ezt feltételeztem. És nem is riadok vissza, mert minden helyiségben, ahol csak megfordultunk az előbb, egy-egy feszületet láttam. Ahol a megfeszített Krisztust látom, bizton remélem, hogy ott meg is adja nekem Isten az erőt és kegyelmet minden áldozathozatalra, melyet hivatásom megkíván.

— Jó! Akkor hát maradjon itt, gyermekem! — A kelengyéje már megvan?

— Két hatalmas bőrröndöm van még kint a

pályaudvaron. Közülük az egyik tömve van a cirkuszi ruháttárral. De van nálam elegendő pénz is, hogy megvásárolhassam azt, ami esetleg még hiányzik.

— Helyes. Még a délután folyamán megkapja az új ruházatát. A pénzt adja át, kérem, Paula nővérnek. S most Isten áldja meg nemes elhatározását!

Igy lett a világból érkezett nő szinte percek alatt zárdajelölt. És senki nem örvendezett jobban a történetek felett, mint a cirkusz egykori ünnepeltje, bár az új élet nem volt számára valami könnyű. Az első munka ugyanis, amellyel megbízták, folyosó- és lépcsőtisztogatás volt. Jókedvűen, készséggel végezte. Örült neki nagyon, hogy ha sokra nem is, legalább erre használhatták. Ám a munka nehezebben ment, mint azt gondolta. Feddés-korholásra még soha nem adott okot. Edeltrudis anyja csupán egyetlen alkalommal hívta fel a figyelmét egy a lépcsőszegletben rejtőző kis foltra. Ez az egy eset is meggyőzte Elfridát róla, hogy munkája még tökéletesebb is lehet. Hasonló eset nem is fordult elő többé. Azonban mindenegyes alkalommal, mikor a főnőasszony elsuhant mellette, jelöltünk heves szívdobogást kapott. Dícséretben és elismerésben nem volt része. De erre nincs is semmi szüksége — gondolta magában néha — s mégis úgy érezte, hogy nélkülözi azt.

A többi jelölttel való érintkezése kedves és fesztelen volt. A felfrissülést jelentő pihenők alatt mindegyik élénk és vidám volt, mint ahogy az fiatal lányoknál szokás. Egy sem lógatta a fejét vagy az orrát. Újonnan érkezett társuk előéletéről pedig mit sem tudtak. Elfrida pedig igyekezett mindenkor úgy viselkedni, mint a többiek. A jólnevelt úrilány modorát azonban még így sem tudta teljesen megtagadni. Udvarias viselkedésével hamarosan meg is hódított mindenkit.

A tisztelendő főnőknő karácsony előtti vasárnap magához kérte Elfridát. Egy kis beszélgetésre.

Dobogó szívvel indult. Elvett talán valamit? Dorgálás jár majd érte?... Kellemesen csalódott. Edeltrudis anya hosszasan érdeklődött egészségi állapota és hogyléte iránt. A válasz megnyugtató volt, mert Elfrida még soha nem volt beteg s napról-napra jobban érezte a zárdában magát.

— Nem tartja túl szerénynek az étkezésünket?

— Nem mondom, talán az első napokban — tisztelendő anya. Akkoriban valami kellemetlen érzés vett erőt rajtam, mikor az ebédlőbe mentünk. Ez azonban már régen elmúlt — tette hozzá mosolyogva. — Nem hiába mondja a közmondás: az éhség a legjobb szakács, mert valamikor csak éhes voltam, minden ízlett.

— S most legalább szívből boldog?

— Igen, — anyám — én kimondhatatlanul boldog vagyok. És talán még boldogabb lennék, ha valami nem aggasztana folyton.

— Vajjon... mi lehet az?

— Szóval ezt aligha tudnám úgy kifejezni, ahogyan azt szeretném. Valahogy állandóan attól félek, hogy nagyontisztelendő főnöknya nincs velem megelégedve.

— Ó, kedves gyermekem, ez a különös érzés önnél nem egyéb, mint öntudatlanul is fájó sóvárgás az elhagyott hivatás után. Meg tudom ezt érteni. Ön már megszokta a közönség zajos tetszésnyilvánítását — adta meg a főnöknő a választ határozott hangon. — Én azt csodálnám, ha nem ezt érezné. — Látja, mi már ilyenek vagyunk. Alacsonyabb énünk dicsőség és elismerés után szomjúhozik... Tanuljon meg Istennek szolgálni és csak az Ő akaratát teljesíteni s a maga akaratáról lemondani. Az igazi boldogságnak és szívünk békéjének egyedül ez a titka.

— Mindent elkövetek majd, hogy ezt megtanuljam, nagyontisztelendő anyám.

— Nos, akkor hát még valamit... Napi teendőit illetőleg. Reggeltől kezdve más munkakört vesz

át. Az a két jelölt, aki ezideig a kertben foglalatostkodott, elvégezte már a dolgát. A tél most már hamarosan beköszönt. Ezért hát ők veszik át a ház tisztogatási munkáját. On Gertruddal Adalberta nővérhez nyer beosztást. Szívesen megy?

— Igen, anyám!

— Ezt szeretem! Mára több mondanivalóm már nincs, Isten vezérelje, gyermekem! Még csak annyit: eddig nagyon meg vagyok magával elégedve.

— Ennek nagyon örülök, és köszönöm, anyám!

Adalberta nővér majdnem hangos felkiáltásba fojtotta csodálkozását, mikor másnap reggel Gertruddal együtt a kis hercegnő is (titokban így nevezték maguk közt Elfridát) megjelent.

— Maga akar nekem itt segíteni? Hát ért valamihez?

— Az istálló tisztogatásához és a tehenek ápolásához is értek — hangzott a bátorítalan válasz.

— De fejni bizonyára nem tud?

— Sajnos, nem. De nem tanulhatnám meg azt is?

— Én értek a fejéshez — elegyedett a társalgásba Gertrud is. — Odahaza mindig én végeztem ezt.

— Akkor hát hamarosan megegyezünk — vélekedett magában megkönnyebbülten a nővér.

*

Csakhamar elmúlt szent karácsony ünnepe is. Szent János evangélista ünnepén a főnöknő megkérdezte Adalberta nővért a vacsora utáni szabadidőben, hogy meg van-e elégedve új segítőtársaival. Mindkettőről a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott. Gertrudnál — mondotta — egészen természetes, hogy érti a dolgát. Kora ifjúságától kezdve megtanulhatta. Elfridáról azonban igazán nem lehet ugyanezt állítani. De a teheneket olyan odaadó szorgalommal tisztogatja, hogy szinte követésreméltó a buzgalma. Nem egyszer gondolom, hogy ő ezt előbb is gyakorolhatta. Mikor megkérdeztem e felől,

nemleges választ adott. Annyit azonban elárult, hogy amennyire vissza tud emlékezni, már gyermekkorában is csutakolt lovakat. Mondhatom, kétkedve fogadtam szavait. Mert ki a csoda hiszi el egy ilyen úri házból való leányról, hogy a lovak tisztogatásához is ért! De mert olyan becsületes ábrázatot vágott, el kellett hinnem, hogy igazat mondott.

— Ez helyes is volt, kedves Adalberta nővér, — válaszolt a főnöknő — mert ez a való igazság.

Elfrida személye körül mindig akadt valami titokszerű talány. Ám nem a jelöltek között, akikkel nem igen érintkezett. Nem is a segítőttestvérek között, akik örömmel időztek társaságában, de soha nem kérdezték, soha nem faggatták. Hanem az idősebb nővérek körében, különösen azoknál, akik az egyes foglalkozási ágak vezetői voltak. Mert ha az ember valakit vezet, akkor tudni is akarja, hogy ki az, akit vezet. Edeltrudis anya pedig szóltan hallgatásba burkolódzott. A két tanácsadó nővér pedig hét pecséttel lezárt könyvként hallgatott. Így aztán Adalberta nővér továbbra is csak a sötétben tapogatózott és ugyancsak törhette a fejét a titok felett, amely az ő kis hercegnőjét mint egy rejtelmes fátyol körülfonta.

Egy alkalommal megpróbált ebben az irányban az ujoncmesternőnél tapogatózni. — Magamtól igazán nem mertem volna Elfridát istállókörüli munkára beosztani — mondotta. — Hiszen akárki láthatja, hogy soha életében nem foglalkozott ilyesmivel. Erre azután Paula nővér így adta meg a csattanós választ: Drágám, amit maga meg tud tenni, azt bizonyára Elfrida is meg tudja tenni. Majd jelentősegteljes mosollyal fűzte hozzá: — Megnyugtatom, Elfrida semmiesetre sem grófnő. — Ez, ha volt is valami, nem az volt, amit Adalberta tudni óhajtott.

Arra, hogy Irmgardis nővérnél tegyen kísérletet, semmiképen sem tudta elszánni magát. Hiszen tőle sem fog megtudni semmit. Legfeljebb azt nyerné vele, hogy végighallgathatna egy fejmosásszerű

prédikációt a kíváncsiságról, annak okairól és okozatairól, no meg a kíváncsiság bűne elleni küzdelemnek hathatós eszközeiről. Ilyen veszedelmet pedig kár lenne magára vonnia. És ekkor nem előáll maga a tisztelendő főnöknő s még ő is megerősíti hiedelmében, hogy Elfrida csakugyan ért a lőtisztogatáshoz, kora ifjúsága óta. Ez már aztán igazán csodálatraméltó dolog!

Két nap multán egy kis nézeteltérés történt Adalberta nővér és Elfrida között. Elfrida azt állította, hogy kevéssel napnyugta előtt eltűnt egy tyúk. A nővér ezt semmikép sem akarta elhinni.

— Ugyan, a tyúkok naphosszat a bekerített kertben kapargálnak — mondotta. Ott nem vesztet el egy sem!

— És mégis elveszett — erősködött Elfrida. Még tegnapelőtt megszámláltam őket. Kakast és tyúkot, jércéket, apraját-nagyját. 69 darab volt. Ma csak 68 van.

— A számolásnál alaposan tévedett — válaszolt Adalberta nővér. — 72 darabnak kell lennie.

Elfrida nem felelt. Pedig neki volt igaza. Adalberta nővér másnap reggel maga számlálta össze a baromfiakat. Tényleg, csak 68 darab volt. Nem maradt más hátra, mint hogy jelentést tegyen a főnöknőnek előtte hanyagságukról. Csak estefelé szánta rá magát erre a lépésre, munkájuk végeztével. Aznap Elfridával már nem találkozott. Másnap reggel azonban alázatosan kezdett mentegetődni vélt igazában történt okvetetlenkedése miatt.

— Ön jól számolt, kedves Elfrida. Csak 68 darab van.

— Adná Isten — válaszolt a jelölt. — Tartok tőle azonban, hogy tegnap este megint eltűnt egy.

— De hát hogy lehet ez? — rémüldözött a nővér.

— Itt a közelben vagy görény vagy nyest tartózkodik. Ha jól sejtem, az öreg körtefa odvas tör-

zsében. A fa tetején ugyanis egy leszakadt ág okozta lyuk van. Alatta kell az üregnek lenni.

— De hogyan férkőzik az ilyen ragadozó a mi istállónkba? Mikor semmiféle lyuk vagy rés nincs rajta?! Ezt igazán nem tudom megérteni.

A másnap reggeli új számbavétel csak megerősítette az előző napi kellemetlen feltevést. Az újabb veszteséget jelenteni kellett a főnökkasszonynak. Most már aztán a főnöknő is lement és maga szemlélte meg a tyúkólat. Sehol egy nyílást nem talált.

— Itt ugyan a nyest be nem hatol — mondotta. — A tyúkok napközben veszhetnek el... Ön mit gondol, Elfrida?

— Én azt hiszem, hogy a tolvaj estszürkületkor lopakodik ide s azok közül a tyúkok közül ragad el egyet, amelyek legtovább tartózkodnak kint. Mindig van néhány perc, amikor senki sincs az udvarban. Úgy látszik, csak minden másodnap jön. Ma is számíthatunk rá. Hogy az odvas körtefában tartózkodik, jóformán bizonyos. Ma találtam is néhány tollat a fa alatt. Szárnyastól való erős tollak, amelyek maguktól ki nem esnek.

— Ha ez így van, legjobb lesz, ha szólunk az erdésznek, hogy szabadítson meg bennünket ettől a kártevőtől.

És Edeltrudis anya indult is már az erdészlak felé.

Elfrida utána sietett.

— Tisztelendő főnöknő, szabad még valamit mondanom?

— Tessék!

— Kár az erdészt fárasztani. Elvégezem én ezt ugyanúgy, mint ő.

— Hogyan? Maga akarja a nyestet lelőni? Talán a kisujjával? Gyermekek, gyermekek, micsoda ötlet!

— De van fegyverem.

— Mit? Lőfegyvere van? És ezt csak most mondja?!

— Kérem, tisztelendő főnöknő — a cirkuszi felszerelésem érintetlenül fekszik még a bőröndömben. Van ott egy önműködő pisztoly is, mit már több éve nem használtam. Nemcsak lovagolni tudok. Értek a fegyverhez is. És ha célba veszek valamit, nem találok melléje.

Mindezt magától értetődően és szerényen mondta. S szavaiból mégis kiérezett a feltétlen magabizás tudata. Az az élénkség, amellyel szavait elmondta, eléggé elárulták, mennyire lázba hozta ez az alkalom s hogy mily mohósággal volt kész gyakorlott tudását megegyeszer bebizonyítani.

— És elhiggyem én ezt? — csóválta fejét a főnöknő.

— Tisztelendő főnöknő maga győződhet meg róla, ha megengedi, hogy bizonyosságot tegyek képességemről. A céllovás főszámom volt. Pusztá lovasmutatványokkal a közönség ma ugyan be nem éri. Mindíg akar valami ráadást. Ami idegfesztítő, ami lélekzetfojtó.

Am a főnöknő habozott. Mi lesz, ha Elfrida nem talál s a golyó célt téveszt? ... Talán mégsem lesz semmi baj, mert csak a saját kertjükben csapódhat be. Akkor pedig amúgy sem lesz már senki odalént. Tehát nem kell attól tartani, hogy baj lesz.

— Jó, megengedem — adta meg végre a választ. — De senkinek nem szabad róla tudni. És kérem, kezelje nagyon óvatosan a fegyvert. Nem igen hiszem azonban, hogy találni fog.

*

Lassan, észrevétlen lepte meg az estalkony a házat s kertet. Edeltrudis anyja az ablak mellett állt s kifelé kémlelt. Senki nem tartózkodott az udvaron. Adalberta nővér és Gertruda a tehenek körül foglalatoskodtak. Az istálló ajtaja zárva volt. Már fagyott, mikor Elfrida egy fatörzs mellett lesbe állt. Feszült figyelemmel rögződött pillantása a körtefán világosan kivehető üregrészjára. Hirtelen könnyed

mozdulattal emeli fel karját. A főnöknő lélekzetfojtva szegezi tekintetét a szürkületben még tisztán kivehető üregre. Mintha most valami fehérös folt mozogna ott; most egyszerre eltűnt. Elfrida fegyverből vörös láng csap ki. Tompa csattanás rezzenti meg az ablaktáblákat. Aligha talált, hiszen nem is célzott... De mi ez?... A fehér folt újra ott mozog? A fegyverből újabb láng tör elő. Sötét homályba borul a fatető. Elfrida nem mozdul el helyéről.

Talán megijedt a nyest — gondolja Edeltrudis anyja — s most nem mer előbújni rejtékéből.

Elfrida végre visszatér a házba.

— Nos? — kérdi kíváncsian a főnöknő. — Ugy-e előre megmondottam, hogy nem találja el?

— Bocsánat, eltaláltam! — hangzik a határozott válasz.

— Kár erre szót vesztegetni. Legközelebb a nyest fogja bebizonyítani, hogy él.

Teltek-múltak a napok, s a nyest nem jelentkezett. Mindennap összeszámlálták a baromfiakat, de egy sem hiányzott. Edeltrudis anyja sehogysen értette a dolgot. Magához kérte a szomszéd fiát s pár bizalmas szót váltott vele. Egy óra múlva a fiú újból megjelent. Egy létrát is hozott magával s egy pár bőrkesztyűt. Odatámasztotta az öreg körtefához a létrát, felhúzta kesztyűit s egy kajmósvégű hosszú vasrúddal felszerelten felmászott az odvas üregnyíláshoz. Edeltrudis anyja az ablakból figyelte a fiú minden mozdulását. Aggódott, hogy a gonosz kis fenevad még a fiú arcába ugrik. Ám a gyerek óvatos volt. Először végigkopogtatta a pudvás törzset. Odabelülről semmi neszt nem hallott. Két fokkal feljebb mászott. Majd fogta a vasrudat s bebocsátotta mélyen a fa üregébe. Kotorászni kezdett vele. Kisvártatva óvatos mozdulattal kezdett a fa üregéből felhúzni valamit. Végre előhúzta. Barnás színű nyesttetem volt. Undorral rázta le kajmós botja végéről a dögöt. — Hát mégis eltalálta? — örvendezett a főnökasszony.

A gyerek azonban újra kotorászni kezdett az üregben. Nem hiába. Mert most egy tyúkcsontvázat hozott napfényre. Aztán harmadszor is próbát tett. Ismét eredménnyel... Edeltrudis anyja majdnem felkiáltott meglepetésében, mikor pár pillanat múlva egy második dögtetem tűnt elő. Sietve elhagyta szobáját, izgatottan sietett le a lépcsőkön, ki az udvarra s már messziről kiáltotta Elfrida nevét.

— Jövök — hangzott a válasz a pince mélyéből. Pár pillanat múlva karján egy takarmányrépát tartalmazó megtömött kosárral jelent meg Elfrida.

— Engem tetszett hívni, tisztelendő anyja — kérdi csodálkozva.

— Igen, magát gyermekem. De tegye le előbb azt a kosarat! Miért terheli meg annyira? Máskor kevesebbet rakjon bele! Inkább forduljon kétszer, mintsem túlerőltesse magát... Úgy! Most pedig örüljön! Tudja-e, hogy célba talált? Még hozzá kétszer is! Két nyest bűjt meg ott.

— Gyanítottam... Mindenesetre nagyon köszönöm, hogy ezt közölni méltóztatott velem.

— No hallja! Világéletemben soha el nem hittem volna, hogy ilyesmi is lehetséges, ha nem a két szememmel tapasztalom. Mondja, maga nem is céloz, hogyha lő?

Titokzatos mosoly játszott a kérdezett ajkán.

— Gyakorlat dolga az egész, tisztelendő anyám. Kapásból kell annak menni, csak pontosan kell célozni. Nekem különben szerencsém volt, mert kitűnő lövészmeisterem volt és 15 évig gyakorolhattam.

— Akárhogy is van, tény, hogy mesterlövésével jó szolgálatot tett nekünk. Lám, mindenfajta tudásnak hasznát lehet venni egykor.

Mikor Edeltrudis anyja visszatért a házba, az az elhatározás érlelődött meg benne útközben, hogy soha többé nem fog kételkedni, ha Elfrida valamit mond.

Hősnőnk pedig csendes örömet érzett szívében.

Most már nem kételkednek tudásában s ami talán még többet jelent, azalatt az öt hónap alatt, míg revolvère a bőrönd fenekén pihent, pontos célzó-képességét nem veszítette el.

3. Fejezet

Karácsony után a marienburgi zárdában nagy kilencedet tartottak. Szent Józsefhez, fontos szándékra. Hogy voltaképen miről is volt szó, azt senki nem tudta, legfeljebb az idősebb nővérek gyanították, akik tudták, hogy a zárda újra pénzügyi nehézségekkel küzd. A hónap vége felé jártak s az előrelátható halaszthatatlan kiadások jóval többre rúgtak, mint a pénztári készlet.

Aki ezekben a napokban Edeltrudis anyával találkozott, az legott észrevehette, hogy valami nincs rendjén, mert a tisztelendő főnökasszonynak síma arcvonásai most súlyos gondoktól barázdálódtak. A többiek előtt — mint mindig, úgy most is — igyekezett nyugodtnak, barátságosnak s vidámnak maradni. Miért érezzék társnői is a keresztnek terhét, melyet az Úr a közösség kedvéért egyedül őreá rótt? S ez a kereszt, ha mégoly súlyos is, a Gondviselésbe vetett bizodalmát próbálja meg. És Szent József minden bizonnyal megsegíti majd őket. Mostanig sem hagyta cserben a benne reménykedőket. Ó, milyen jó is ezt tudni. — A pénztáros nővér minden reggel ezt a választ kapta, mikor lemondó hangon tette fel a kérdést: ma se jött semmi, tisztelendő anya?

Igy érkezett el december utólja is. Sokkal gyorsabban, mint azt Edeltrudis anya gondolta volna. A reggeli pósta ott feküdt az íróasztalon. Ideges ujjakkal bontotta fel a leveleket, egyiket a másik után. Semmi, újra csak semmi, ami legalább egy kis reménysugárt gyujthatott volna. Két számla azonban már beérkezett. — Ezeknek ugyancsak

sürgös lehet — gondolja, csüggedten bocsátva ölébe kezeit. Szomorú tekintettel pillant fel Szent Józsefnek egy falitartón álló szobrocskájára. Néma ajkáról kimondhatatlanul is bizakodó fohász kél: Kegyes Gondviselőnk, jóságos Szent Atyánk, most már itt az utolsó pillanat! Ne hagyj el Benned bízó gyermekedet!

Ebben a pillanatban kopogtattak a főnöknő ajtaján. Csak Philagia nővér volt, aki egy levelet hozott, melyet pár perccel előbb egy küldönc adott le a zárda portáján. A borítékon se bélyeg, sem keletbélyegző nem volt. — Talán egy újabb számla? — gondolja szorongó érzéssel a főnöknő. De mégsem! — A levél a Birodalmi Banktól érkezett. A főnöknő arcát halvány reménysugár vonja be. Lázassietséggel bontja fel a levelet. Nem akar hinni szemeknek: Tisztelettel értesítjük t. Címet, hogy a mai napon ötszáz márkát fizettek be nálunk a marienbergi zárda javára... — Szent József, hatalmas égi pártfogónk, hogyan köszönjem meg ezt neked? — Hirtelen a még szobájában várakozó kapus nővérhez fordul: Kérem, küldje ide azonnal Leokádia nővért!

A nővér megjelent. — Nos, kedves nővér, nem megmondtam jóelőre, hogy Szent József segíteni fog? Kérem, menjen el azonnal a Birodalmi Bankba és hozza el onnan ezt a pénzt! Ha lehet, tudakolja meg azt is, ki a jóságos szívű adakozó, hogy köszönetet tudjunk az illetőnek mondani.

A nővér eleget tett a megbízatásnak, azonban az adományozó személyét illetőleg semmit sem tudott meg. A bank tisztviselője ugyanis teljes hallgatásba burkolódzott. — A kegyes adományozó ismeretlen kíván maradni.

Déli asztalbontás után Edeltrudis anya felállt és elérzékenyült hangon jelentette: — Kedves testvéreim, drága gyermekeim, az Úristen meghallgatta kitartó imánkat és Szent József közbenjárására nagy szükségből segített ki minket. Az esti évváró ajtosság alkalmával hálatelt szívvel akarunk közös

imánkban hálát adni szerető jóságáért; imádkozni fogunk ismeretlen jótevőnkért is, hogy áldja és segítse meg őt a mindenható Isten.

A megszabadulás érzetének halk sóhaja röppent el az ebédlőteremben. Mindenki örömtől ragyogó orcával fogadta a hírt. Egyedül Elfrida ült a helyén görnyedten, szótlanul. — Most mintha kissé elpirult volna — állapítja meg csendes örvendezéssel Paula nővér, aki már régóta figyeli őt. — A jó lélek, ő is résztvesz a közösség életében, mintha már régen közöttünk volna.

Tévedés volna azt gondolni, hogy a főnöknő gondoljai az új év érkezével kevesbedtek volna. Az egyik nővér hamarosan súlyos betegségbe esett. Hogy életét megmenthessék, sürgősen szanatóriumba kellett volna őt szállítani. A beteg azonban ellemezte ezt. Jól tudta ugyanis, micsoda teherként jelentene ez a zárda számára. Az orvos azonban nem tágitott. Edeltrudis anya kényszerült megfogadni a tanácsát.

Eljött február 1-ső napja is. Fekete nap volt ez a rendfőnöknő életében. Fokvárosból érkezett levél, amelyet reggel kapott, a maga tartalmával teljesen beleillett ebbe a fagyos és ködös februári napba. Kint a szabad ég alatt szürke télhomály honolt, mélységes homály borította el gondterhelt lelkét. Napfolyamán a szobájában tartózkodott és senki nem beszélhetett vele. Előbb is némileg csitítania kellett szívének keserű fájdalmát, melyet a reggeli levél okozott. Szerzetestársnői, kedves leányai a távoli Afrikában a legnagyobb szükségben élnek... És ő semmiféle kiutat nem tud, hogy milyen módon is segíthetne rajtuk. Mikor a lányok éheznek, nem szabad az anyának jóllakni. Igen! Tudja már, mit tegyen. Szigorú böjtöt fog tartani. Ez lesz az első áldozat, mit a felséges Istennek — szenvedő testvéreiért — az oltáron bemutat.

Aznap csak az esti közös étkezésnél jelent meg. Bár sápadt és gondterhelt volt, mégis valami földön-

túli megdicsőülés fénye sugárzott arcán. Asztali ima után alig foglaltak helyet valamennyien, Elfrida — aki e héten soros felolvasó volt — a kijelölt szentírási szakasz felolvasásához fogott. „Mondom pedig nektek, ne aggódjatok éltetekről, mit egyetek, sem testetekről, mibe öltözzetek... Tekintsétek az égi madarakat; nem vetnek, nem aratnak, sem csűrökbe nem gyűjtenek; és a ti mennyei Atyátok táplálja azokat. Nem vagytok-e ti azoknál becsebbek? Ki adhat pedig közületek gondjai által magasságához egy könyöknyit is?” (Máté 6, 25.)

A felolvasás befejezését jelző csengetyű megszólalt. Edeltrudis anya teljes csend közepette állt fel s halkan közölte társnőivel a levél tartalmát, mely neki oly nagy gondot és fájdalmat okozott. — Drága leányaim, — kezdte — ma reggel egy szomorú levelet kaptam Dél-Afrikából. Ezek a sorok szeretett nővéreink kiáltó szükségéről tudósítanak, egyúttal azt is bizonyítják, hogy mennyire szükséges a föltétlen bizalom és megnyugvás az Úristenben. Hiszen ez volt Jézus gondolata és kívánsága is. Pankrátia nővér többek között ezt írja nekem: „Már novemberben lett napról-napra nehezebb a helyzetünk. Kamránkban az élelmiszerek nagyon fogytán vannak s már pénzem sincs, hogy valamit bevásároljak. Hiába fordultam kegyelmes püspök urunkhoz. Neki is sok az adóssága, azt se tudja, miképpen fogja megfizetni csak a kamatokat is. Szegényeink és betegeink sokat igényelnek. És a nővérek? Megszakad a szívem, ha látom, mint éheznek. Mert valósággal éheznek...”

Edeltrudis anya pillanatnyi szünetet tartott. Mélységes fájdalom szorongatta a szívét. Nagyot sóhajtott. Megtörendő a sóhaj nyomában támadt kínos csendet, halkan folytatta a felolvasást. „Hősies lemondással egyik a másikának azzal az ürüggyel tol oda egy darabka kenyeret, hogy ő már evett, ő már nem éhes. S még így is egyre szűkebbre kell szabni az adagokat. Renilda nővér azt állítja, hogy

le kell adnia azt a húsz fontot, amelyet utazása alatt magára szedett. Már egészen keskeny és beesett lett az arca, akár a többieknek. Mikor már utolsó kenyérmorzsánk is elfogyott, nem maradt számomra más hátra, mint hogy ismét kezembe vegyem a koldusbotot. Elmentem a városbeli leggazdagabb emberekhez. Jóllehet itt is, ott is ajtót mutattak, mégis csak összeszedtem annyit, hogy abból ismét egy kis kukoricát és lisztet vehettem. Ebből éldegeltünk mindmáig. Ha a jóságos Isten csodát nem tesz, akkor már a közeli napokban újra kolduló körútra indulhatok. Számomra ez szörnyen nehéz, de amíg lehet, így óvjuk meg magunkat az éhhaláltól. A többi missziós állomáson is hasonló a helyzet. A nővérek tanácsot kértek tőlem. Se segíteni, sem tanácsot adni nem tudtam. Lelkemre kötötték, hogy mindebből önnek, nagyontisztelendő Főnökanya, semmit el ne áruljak. Mégis úgy gondoltam, hogy ön előtt nem titkolhatjuk el kiáltó ínségünket... Hogy hazulról nem küldhetnek nekünk semmit, azt tudom, imádkozni azonban mindannyian tudnak érettünk, hogy türelmesen viseljük keresztyűnként mindaddig, amíg Isten akarja."

Lélekzetfojtva, lelkük mélyéig megrázva hallgatták a nővérek a híreket. Hogy Afrikában nyomorúságosan megy a sor, azt tudták, ekkora ínséget azonban nem vártak. Minden szemből előbuggyantak a könnyek, melyeket hiába igyekeztek egymás előtt elrejteni. Imitt-amott elfojtott zokogás hallatszott. Az étkezésre most senki sem gondolt.

Edeltrudis anya sem tudta visszafojtani előtörő könnyeit. Le kellett tennie szándékáról, hogy a levelet végigolvassa. Erős felindulásán azonban mégis erőt vett. Emberfeletti erővel uralkodott magán. Szava azonban tompán hangzott, amikor szavait folytatni akarta s ezzel is elárulta belső felindultságát.

— Ma este egy újabb kilencedet kezdünk Szent

Józsefhez, Dél-Afrikában szenvedő testvéreinkért . . .
és most eszünk, gyerekek!

*

Edeltrudis anyának szokása volt az esti ima végeztével még egyszer körüljárni a zárda folyosóit, hogy utánanézzon, zárva van-e minden ajtó és ablak. E körútja alkalmával a kápolnához is elért. Belépett, hogy az esti csendben pár percig imádkozzék. Mert itt, ebben a szent magányban közelíti meg legjobban az imádkozó lélek a végtelen Istent; itt lehet elmondani legjobban mindazt, ami a szívünkön van. S ma az ő szíve csordultig terhelve van. Nehéz gondjai nem hagyják el, még itt is elébe állanak, még éjszaka is hozzá csatlakoznak, ha le nem rakja őket. Az előtt, akinek egyedül van meg a hatalma segíteni az enyhet keresőkön és szenvedőkön. „Tárd fel az Úrnak minden utadat, bízál: jó végre viszi utadat!” (Zsolt. 36.) A Zsoltárosnak igaza van. Az Úr, aki eddig megsegített, most is fog segíteni. Ezzel a biztos tudattal térdelt le csendben imádságára.

De mi az? — azt hitte, hogy egyedül van a tágas kápolnában. Holott ott, elől, mintha volna még valaki. Fürkésző tekintete áthatolt a félhomályon s megakadt az első padban ülő árnyalakon. Aligha csalódott, mert e pillanatban halk nesz hallatszott. Hátranyúlt s elkattantotta a villanykapcsolót. A kigyulladó fényben megállapította, hogy ott, elől, egy jelöltnő imádkozik.

Felkelt és előre sietett. A térdeplő helyzetben imájába merült jelölt meglepetve fordult hátra és most feltekintett. Bár könnyes volt a szeme, mosolyogni próbált. — Maga az, Elfrida? — kérdezte csodálkozva a főnökanya. — Jöjjön velem, gyermekem!

Elfrida szótlánul engedelmeskedett. Áthaladtak a hosszú folyosón, fel a lépcsőkön, a tisztelendő anya dolgozószobájába. A főnökasszony, aki síró leánya kedvéért pár percre elvetette a maga gond-

jait, helyet mutatott késői vendégének s maga is leült.

— Úgy, foglaljon helyet, kedves Elfrida s aztán mondja el nekem, mi bántja?

— Nincs már semmi bajom, tisztelendő anya, imaközben erőt vettem már rajta.

— Szép. De mégis szeretném tudni, mi volt az, amit magában le kellett küzdenie?

— Mi?... Az, hogy oly nehezemre esik elhagyni ezt a békés házat...

— Senki sem kívánja azt, hogy hajlékunkat elhagyja, gyermekem!

— Ó, tisztelendő anya nem érti még ezt... pedig... maga fog engem elküldeni, hogyha az afrikai nővéreken nem lehet másként segíteni.

Edeltrudis anya olyan mozdulatot tett fejével, mint aki sehogysem érti a dolgot.

— Ezt igazán nem értem, gyermekem. Miképen lesznek megsegítve társnőink, ha magácskát elküldjük innen?

— Úgy, hogy Afrikában csak én tudok rajtuk segíteni. A Barnum-cirkusz februárban Fokvárosba megy. Az igazgató szíves-örömet szerződtet arra az időre, amíg ott maradnak, csak ha egy hónapra is. Jó jövedelemre tesz ott szert. Természetesen nekem erre az időre elhagyott hivatásomhoz vissza kellene térnem. Ha a jó Isten is úgy akarja, a cirkuszhoz én is csatlakozom.

— Gyermekek, gyermekek, miféle gondolatok ezek? Én ezt semmiesetre sem engedhetem meg! Még akkor sem, ha minden úgy sikerülne, ahogy azt most maga előre képzei. Hát azt hiszi, hogy azzal az összeggel, amit majd ott megkeres, megtudnók menteni a missziót az anyagi romlástól?

— Már miért ne? Én ezt minden bizsonnyal hiszem és remélem. Elvégre 200 márka nem olyan kis csekélység!

— Kétszáz márka? Egy hónapra?

— Dehogy! *Naponta!* Az 6000 márka egy hónap alatt.

Edeltrudis anya ezt semmiképen sem tudta fel-fogni.

— Valóban ennyire értékelik az ön művészetét, mondja?

— Igen, ennyire! — felelte Elfrida halkán, fejét lehajtva, szinte pirulva.

— Még igazán nem tudom, mit határozok — vélekedett a tisztelendő anya. — Félek ugyanis, hogy nem lesz helyénvaló, ha magácskát ilyen veszélyes körülmények közé állítom. Itt, közöttünk, feltétlenül biztosítva láttam a hivatását... De ott... Ha maga régi és megszokott környezetébe visszatér... Nem, nem, erről szó sem lehet... ezt meg nem engedhetem!

— Ó, anyám! Soha, de soha nem tudnék hűtlen lenni a hivatásomhoz! Sehol nem voltam olyan boldog és megelégedett, mint itt... Marienbergben...

A beszélgetés végeztével Edeltrudis anya újra visszatért a kápolnába s az egész éjszakát ott töltötte buzgó imádságban. Nem az első éjszaka volt, melyet így virrasztott át... Reggelre kelve a főnökasszony határozott. Ha Barnum szerződteti Elfridát, ő, nehéz szívvel bár, de elengedi. Ez a pár hónapos távollét csak tűzpróba lesz Elfrida állhatatossága és hivatása számára.

Másnap reggel repülőpóstával ment a levél Dél-Afrikába. Tíz nap múlva megjött rá a válasz: „Jöj-jön azonnal repülőgépen! Pobló várja. Barnum.”

— Ki az a Pobló? — kérdezte a főnökanya.

— Az az én hollófekete lovam — adta meg a kielégítő magyarázatot Elfrida. — Poblót ugyanis kis barátnőmre, Ceciliára hagytam. Annakidején én tanítottam be ezt a lovat. Nagyon örülök, hogy még megvan. Sok gondtól szabadít meg ez a körülmény a felléptemet illetően.

— Okvetlenül repülőgéppel kell utaznia? Ez nagyon sokba kerül, gyermekem!

— Ó, tisztelendő anya, amennyi az utazáshoz kell, annyim még van — adta meg Elfrida mosolyogva a megnyugtató választ. — És különben is: az útiköltséget Barnumnak kell fedeznie.

4. Fejezet

Várakozásteljes, néma csend borult az alkonyodó nap sugaraitól bearanyozott repülőtérré. Egypár munkás ült a hangárban és élénk beszélgetést folytatott a két póstatiszttal, akiknek autója az állomásépület előtt állott, mikor az igazgatósági épület bejárata előtt egy újtípusú, vörösre lakkozott, nyolchengeres autó torpant meg. A bennülők kiszálltak s a még elég erősen tűző nap heve ellen védelmet keresve, az épület árnyas oldalán kezdtek fel s alá sétálni. Az újonnan érkezettek egyike egy angolbajszos úr volt, másika egy jólöltözött, a gyermekcipőből alig kilépett ifjú hölgy. Az autó vezetője, hátát a kocsi oldalának vetve, nagyokat ásítózott, uraságai pedig beszélgettek.

— Mondja, mit kacag már megint, maga kis lurkó? — Kérdezte a férfi kísérőjétől.

— Azon mulatok, kedves uram, hogy maga már megint olyan izgatott — hangzott csípősen a válasz.

— Hát hogyste lenne az ember ideges és izgatott, mikor annyi minden forog kockán. Mondja, mi lesz akkor, ha még most se érkezik meg?

— Önnek nem elég, hogy Rómából táviratban közölte jövetelét?

— No, mondja már? Táviratot küldött. De Róma messze van! És útközben sok minden baj történhetik. A nagy, színes plakátok már ott kiabálnak minden utcasarkon. El sem tudom képzelni, mi lesz velünk, ha tényleg nem jön. Örökre szégyent vallok!

— Úgy kell magának! Nem irigylem magától ezt a félelmet és ezt a bizonytalan érzést. — S újra föl kacagott.

— Pont magának van oka rajtam mulatni! Jobb lenne, ha annak örülne, hogy eddig még nem tettem ki a szűrét. Ha maga most Elfrida volna, úgy még mindíg Buenos-Airesben lehetnék.

— Már megint ezzel kezdi? Hát tudja, újra csak megmondom: maga egy kiállhatatlan ember. Egyáltalán: minden férfi útálatos!

A repülőter parancsnoka kilépett az irodából. Barnum alig palástolható izgatottsággal sietett eléje.

— Nos? Mi hír?

— Most vettem az értesítést, hogy a gép menetrendszerű pontossággal indult Kimberley-ből. Negyedórán belül leszáll.

— És a hölgy?

— Van egy hölgy is a gépfedélzeten. Hogy az illető azonos lesz-e azzal, akit uraságod vár, azt nem tudom.

— Igen, igen! Ő lesz az! . . . No, hála Istennek!

Távol, a még verőfényben úszó nyugati égbolton egy apró kis fekete pont jelent most meg. Gyorsan közeledett és egyre nagybodott. A gépfészekből előjött munkások, tisztviselők és a motorvizsgálatra kirendelt szerelők valamennyien meredt figyelemmel szegezték tekintetüket a sebesen közeledő és egyre nagybodó pontra. Már a légcsavar fülsiketítő zúgását is hallották. Idegtépő dörgéssel húzott most el fölöttük a karcsú testű gép. Majd egy-két élesen vett fordulóval és lapos kanyarulat-tal imbolyogva alább siklott. A gázmotor elállt. Az ezüstösen csillogó óriási gépmadár kerekerei a következő pillanatban már földet értek. Még vagy hatvan, nyolcvan métert futott a széles betonmezőn s nagyot zökkenve megállt.

Barnum igazgató alig tudta követni a társaságában lévő leánykát, aki könnyed léptekkel sietett át a homokfövényen a beton síkon veszteglő gépig. Néhány pillanat és feltárult a kabin (fülke) ajtó.

Elfrida be sem várta, hogy odaillesszék a zsá-

molyt az ajtónyíláshoz, máris leugrott, egyenesen kis barátnője karjaiba.

— Cilike drága, kedves kis Cilikém! — Kiáltja s csókkal akarja üdvözölni a rég nem látott gyermeket. Ez azonban arcocskáját barátnője keblére rejtí és hangosan felzokog.

— Ejnye, te kis bohó, hát mi ez? — Cilike nagy nehezen erőt vesz magán s könnyei között is mosolyogni próbál.

— Semmi, semmi! Csak nagyon, de nagyon örülök, hogy végre itt vagy.

Elfrida lassan fejtette ki magát barátnője ölelő karjaiból s üdvözlétül Barnumnak nyújtotta jobbját. Ez azonban csak tisztán udvariassági aktus volt. Mert azonnal megérezte, hogy valami nincs rendjén s hogy Barnum Ceciliát valamivel megbántotta. Na megállj, — gondolta — ezért még meglakolsz!

— Tett ön már repülőgépen hosszabb utat is? — kérdezte élénken.

— Nem én! — felelte mosolyogva a kérdezett. — Ehhez a ritka élvezethez még nem volt szerencsém.

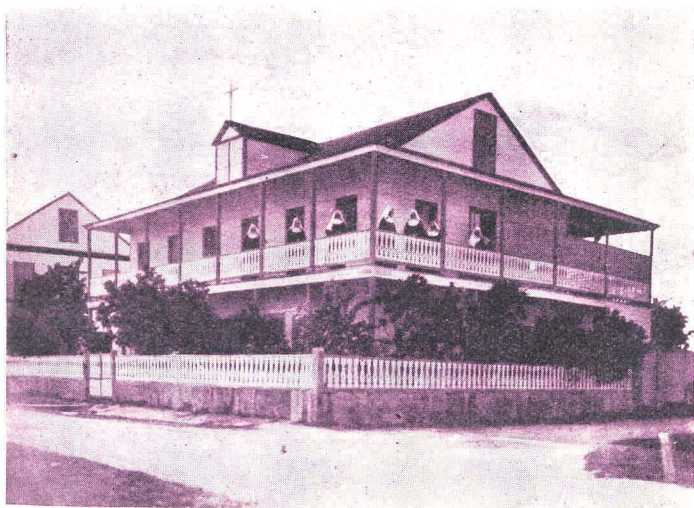
— Miiit? Ön élvezetnek nevezi ezt? No, köszönöm! Engem ugyan többé be nem zárat ilyen szűk és imbolygó, fülledt levegőjű zárkába! Valósággal belebetegedtem. A félelmet és állandó rettegést, hogy lezuhanhatunk, nem is említem. A kiállott izgalmakért legkevesebb 1000 schilling kárpótlást kérek. Ezt persze az útiköltségen kívül!

— Hogy-hogy? Jól hallottam, kérem? — Igyekezett az igazgató tréfálkozással elütni a dolgot. — Mit mondott az előbb? Nevetni próbált, de mosolya mellett is, mintha kedvetlenség lepte volna meg. Ismerte Elfridát és tudta már régebről, hogy nem érti a tréfát. S Elfrida ma jobban hatalmában tartja őt, mint valaha. Kár volna már a kezdet-kezdetén elrontani az egyébként jól induló dolgot.

— Jöjjenek hát, kedves hölgyeim! Ideje volna

A missziós apácázárda Fokvárosban.

A misszió apácazárdája Corozaiban.

már, hogy hazainduljunk. Kár a vitáért. A nélkül is elintézhetjük békésen az ügyet.

A két barátnő bent az autóban foglalt helyet. Barnum a soffőr mellé ült. A kocszi lassú iramban megindult. Elfrida kétoldalt felhúzta az üvegtáblákat. Bizalmasan akart beszélgetni barátnőjével.

— Így ni! Most aztán, kicsikém, hamar ki vele, mi bántja szívedet? Úgy sejtem, már gyanítok egyet-mást.

Cecilia előbb megszorította Elfrida kezét.

— Te ugyan alaposan megadtad neki! De rászolgált! Köszönöm ezt neked! — Némi kis habozás után kezdte szép sorjában apró szenvedéseit elpanaszolni.

Elfrida feszült figyelemmel hallgatta.

— Már Buenos Airesben el akart bocsátani. Azt mondta, hogy semmire sem használhat, mi hasznomat sem veszi. Az az 50 márka, amelyet esténként nekem ad, kidobott pénz... Végül mégis megtartott. Most aztán, mikor te érkezésedet vele tudtad... el akart bocsátani... mert úgy véli... hogy most már aztán igazán nincs szüksége többé reám... Legfeljebb... addig talán megtűr, amíg te itt vagy, de azt is csak úgy... — látszott, hogy nehezebbre esik kimondani a következő szavakat — tudod, úgy hogy a te vendégszereplésed alatt nem bocsát el... de ez alatt az idő alatt semmi fizetést se ad.

— Hallatlan és felháborító! Sose aggódj azonban, kicsikém! Barnum úr ebbeli szándékához még majd nekem is lesz szavam! Fog ő fizetni! Vagy így, vagy úgy! Ezt te csak bízd rám! *Másként nem írom alá a szerződést!* Majd most megtanul tőlem valamit, ez a... barbár! Várj te csak türelemmel. Mikor elutazom, térdenállva fog kérni, hogy maradj meg nála... ez a szívtelen!

— Ó Elfrida, mily kedves tőled, hogy így vigasztalsz. De én attól tartok, hogy erre soha nem kerül sor. Hogy is tenné? Én itt csak egy lényegtelen kis szám vagyok. Ilyen mindenütt akad!

— De többre viszed! Majd velem tanulsz! Én foglak oktatni. Négy hónap alatt — mert ennyi ideig maradhatok itt — elsajátíthatod minden fogásomat és szerepemet. Csak erősen *akarnod kell!* Természetesen — ezt előre ki kell jelentenem — ezt a szívességet csak nagyon nagy ellenszolgáltatás fejében teszem meg neked!

Cecilia meglepett, tágranyílt szemeket meresztett. Aztán, mint aki eltalálta barátnője gondolatát, csengő kacajjal felelt:

— Ez csak természetes! Egy évi teljes jövedelemet, ha mégoly nagy lesz is, szívesen ajánlom fel hálából neked, ha csak egy picikét is a nyomaiba léphetek!

— Nononono-nol! A negyedrésszével is megelégszem.

Barnum úr a kíváncsiságtól emésztve, türelmetlenül tolta vissza a soffőrülés mögötti üvegtáblát.

— Nem is kérdeztem még, kedves Elfrida, hol óhajt megszállni? Az Excelsior-ban igen szép és kényelmes szobák közt válogathat.

— Köszönöm. A Philippi-elővárosban van a szállásom. Egy zárdában. Kérem, legyen szíves, hajtasson oda.

— Hát ez meg már mi akar lenni? Mit keres maga a zárdában?

— Helyes a kérdés. Kedves ismerőseim vannak ott.

— Úgy? ... No igen, az már más! — Azonnal utasította a vezetőt, aki megfordította a kormánykereket.

— A nagy bőröndöt talán volna szíves magával vinni a cirkuszba — szólt most Elfrida.

— Hogyne, ez csak természetes! — Bólintott az igazgató.

— Az első próbát tegyük talán holnap délutánra ... Különben hogy van Pobló?

— Kitűnő formában van és nagyon vidám. Örülni fog, ha viszontlátja. Nyolc nap múlva már

felléphet vele. Ezt már meg is hirdettük. Egész Fokváros várja önt.

— Ennek örülök. Egy füst alatt akkor talán a szerződésemet is megbeszélhetnök. Ha az igazgató úr ezt előre óhajtja megírni, úgy kérem, hogy napi 250 schillingre állítsa majd ki. Az útiköltségtérítésről is beszélünk majd még.

— Mondja, nem tréfál velem? Ennyit kérni! 200 schilling is elég szép pénz!

— Kedves Barnum úr, ön nagyon jól tudja, hogy üzleti dolgokban nem értem a tréfát.

— Te jó ég! Komolyan beszélt? Tudja, hogy ezzel tönkre tesz? Csődbe juttat így... Nem, ezt nem szabad velem megcselekednie. Majd még beszélünk róla... De lám, már meg is érkezünk.

A kocsi megállt. A soffőr fürgén ugrott, hogy ajtót nyisson Elfridának és kiemelte kisebb bőröndjeit.

— Tegye csak le ott, a kapu mellé — rendelkezett Elfrida — s búcsút vett a bentülőktől. — Viszontlátásra. Holnap délután találkozunk. Barnum úr, majd lesz szíves és értem küldi a kocsit, hogy úgy-e első alkalommal ne kelljen a cirkuszhoz vezető utat sokáig keresgélnem. Aztán már magamtól is odatalálok majd.

— Mikorra kéri a kocsit?

— Legjobb lenne két órára.

— Jó, meglesz!

— A viszontlátásra, kicsikém — fordult most hirtelen kis barátnőjéhez. — Csak fel a fejjel, — sutogta — minden rendben lesz. S ami a fő: te is ott leszel majd holnap!

Alig fordult vissza a kocsi, máris nyílt a zárda kapuja. Egy apáca lépett ki rajta. Elfrida legott megismerte.

— Á, Pankrácia nővér? — köszöntötte ujjongva a kilépőt. — El sem mondhatom, mennyire örülök, hogy viszontláthatom.

— Ilyen meglepetés! Hazai látogató! — Viszo-

nozta vidáman az üdvözlét a szerzetesnő. — Ön megismer engem?

— Hogyne ismerném. Ami jövetelemet illeti, az több lesz, mint látogatás. Én vagyok az új jelölt. Hogy honnan ismerem önt? Tudtam, hogy most itt tartózkodik s különben is, még mielőtt eljöttem volna, jól szemügyre vettem a fényképét.

Pankrácia nővér tagadólag rázta meg a fejét. Nem akart hitelt adni a hallottaknak. Új jelentkező? Előtte ez valami újszerű dolog.

— Honnét jön, kérem?

— Egyenesen az anyaházból, Marienbergből. Maga a rendfőnöknő küldött.

Bár ez a kijelentés határozott volt és meggyőzően hangzott, a szerzetesnő csak nem akart hinni a füleinek.

— Bocsásson meg, de ez teljesen lehetetlen! Pár nappal ezelőtt kaptuk meg hazulról a főnöknő legutolsó levelét. Onról egyetlen szót nem említett.

— Nem, mert az már régebbi levél. Akkor még nem is sejtette a főnökanya azt, ami bekövetkezett. És még otthon voltam, mikor az a bizonyos szomorú híreket hozó levél február 1-én megérkezett...

Pankrácia nővér kezével elhárító mozdulatot tett és nevetni kezdett:

— Persze, persze! — Magában azonban az volt a meggyőződése, hogy a különös látogató bizonyára megtréfálja őt.

— Jöjjön hát kérem, beljebb, tessékelté be a vendéget. Kint nem éjtszakázhat. — S felkapta Elfrida táskáját, már vitte is be a házfolyosóra. Elfrida mosolyogva követte őt.

— Tehát tisztelendő főnöknő sem ad hitelt szavaimnak? — Jó, majd igazolom magamat. Előre kijelentem azonban, hogy kedves mindannyian ámulni fognak... A kedves Renilda nővér itt van önök között?

— Ejha, — vélekedik magában a főnöknő —

ez se mindennapi! Az idegen hölgy jól ismer itt már mindent. Hangosan teszi fel a kérdést:

— Igen, itt van. Talán őt is ismeri?

— Fiatalkori barátnőmet talán csak megismerem még! — Hangzik nevetve a válasz. — Három nappal a belépésem után utazott ő ide. De ismerem Ludovika és Szebalda nővéreket is, akik decemberben érkeztek ide.

A főnöknő átvezette most Elfridát a beszélgetésre fenntartott szobácskába. — Micsoda különös személy is ez — gondolta magában. Aztán maga szólította be Renilda nővért, aki a konyhában éppen a vacsorát készítette. Mikor a nővér az ajtón benyitott, egy pillanatra szinte kövé meredt az ámulattól. Aztán félig örömmel, félig aggodalommal tárta két karját a jövevény felé s felkiáltott:

— Te vagy az, Elfrida, vagy csak a szellemed?

— Ejnye, ejnye, kedvesem, hát már olyan *átetszőnek* látszom? Barátságosan rázták meg egymás kezét. Elfrida már az első tekintetre észrevette, hogy barátnője arcát valami gondfelhő árnyékolja.

— Talán nem is örülsz neki, hogy itt vagyok? — kérdezte.

— Ó, dehogyis nem! Csak búsít, hogy újra eljöttél onnan; pedig annyit imádkoztam érted, hogy állhatatos maradj.

— Te kis golyhó! Nem hiába imádkoztál... Én még ma is éppúgy közétek tartozom, mint tartoztam ezelőtt.

— Úgy? De hát akkor nem értem, hogy... — vélekedett Renilda fellelékezve.

— Nemde azt nem érted, hogy akkor hát miért vagyok most itt? Úgy-e? Hamarosan megérted majd. Felnyitotta kezitáskáját s egy levelet vett elő. — Ez a levél, tisztelendő főnöknő, mindent meg fog magyarázni önnek. Fejedelemasszonyunk írta.

A főnöknő felbontotta a levelet.

— Azonnal el kell olvasnom, úgy-e, meg-

engedi? — A két barátnő pedig leült s halkan csevegni kezdtek.

— Nem, nem, na de illet! — kiáltott fel önkénytelenül a levél átolvasása után a főnöknő és megegyeszer átfutotta azt. — No, az már bizonyos, hogy én egy elavult világból származom. Negyven éve vagyok most már a zárdában, de illet még nem éltem!

— És most itt tartanak maguknál, nemde? Bizonyára akad még egy kis szabad szöglet a házban számomra, ahol meghúzhatom magamat...

— Persze, hogy akad! Engedje meg, hogy szívből üdvözljem: Isten hozta önt!... Renilda nővér, kérem, hogy állunk az esti étkezéssel?

— Hideg vacsoránk van. Felszolgálhatjuk.

— Remélhetőleg bőséges lesz? — mondotta Elfrida. — Nagyon éhes vagyok.

— Csalódni fog. Nagyon kevés az, ami nekünk ma még van. S amit ma elfogyasztunk, az hiányozni fog holnap.

— Talán mégsem lesz az így, tisztelendő főnökanya. Reggel majd gondoskodik rólunk a jó Isten!... Szabad még vacsora előtt átöltöznöm? Szeretnék újra azzá válni, aki legszívesebben vagyok.

— Okvetlenül! — Kérem, Renilda nővér, mutassa meg a kisa... nem, nem: új jelöltőnknek a szobáját.

Képzeltetik, mekkora ámulat fogta el a jó nővéreket, amikor a kis ebédlőben Elfrida megjelent jelöltői öltözetében. Most már Ludovika és Szebalda nővérek is jól emlékeztek arra a különös fiatal nőre, aki belépése első percétől kezdve mindkettejük számára valóságos rejtély volt. Véget érni nem akaró kérdezősködés és felelgetés kezdődött. Szóba került minden: az anyaház, az utazás és sok miegyéb. Ha az éhség nem emlékezteti őket, akkor az erre az alkalomra bőségesen megterített asztalt aligha méltatták volna különösebb figyelemre.

Vacsora után Elfrida engedélyt kért, hogy leve-

let írhasson haza, a főnökasszonynak. Készséggel megadták az engedélyt.

— Ha a főpóstán még ma este beadhatjuk ezt a levelet, akkor már reggel elmegy a repülőgéppel — gondolta.

Mikor a főnöknő megkockáztatta a kijelentést, hogy a légiposta drága lesz, Elfrida megnyugtató választ adott:

— Annyi pénzem van még! S holnap lesz már megint pénzem!

*

Pontban két órakor jelezte az autókürt hangos dudálással, hogy az autó előállott; Elfrida újból világi öltözetben távozott. A hirdetőoszlopokon ott pompáztak a színes plakátok, a Barnum-cirkusz előadásait hirdetve. Elfrida képe is ott volt, vágta a ló hátán. Felette nagybetűs írással ez állt: *A tüne-mény*, alatta: Dettmer Elfrida. Bolondos világ — gondolta Elfrida. És magában örült.

Barnum már várta a művésznőt. Cecilia is ott volt.

— Hol van a lovam? — kérdezte Elfrida rövid üdvözlés után. De még mielőtt választ kaphatott volna a kérdésre, a ló már vidáman felnyerített álláshelyén.

— Jó ég! — kiáltott fel az igazgató — azt hiszem, fölismerte önt a hangjáról.

Alig mondta el ezt, Elfrida máris az istállóban termett, ahol meghatott szeretettel simogatta kedvenc lova nyakát.

— No, barátocskám, újra vidám munkánk lesz. Remélem, nem felejtettél még el mindent?

Nem hát! Ez az aggodalom szinte feleslegesnek tűnt. Mert alig érezte meg a paripa megszokott lovasát, máris szokott büszke tartásával lépdelt ki a cirkusz porondjára. Barnumnak jó napja lehetett, mert csupa lelkesedés volt és szeretetreméltóság. Hja, a nagy művésznő (díva?) itt volt, ezzel az

üzletmenete jóideig biztosítva volt. Érzelmek minden-
esetre jelentőségteljesen megváltoztak már, mikor
a szerződés aláírására került a sor.

Elfrida megmaradt az előző nap jelzett követel-
ései mellett.

— Én nagyon jól ismerem az ön bevételeit,
Barnum úr. — Aztán pontosan felsorolta, mibe is
került az utazása. Ezer schillings jutalomdíj az,
amit önnek meg kell fizetnie. Ne feledje kérem,
hogy különben is nyolc napig kereset nélkül leszek.
Csak a levegőből nem tudok élni és ahol lakom,
maguknak a nővéreknek sincs semmijük.

— Útiköltség-megtérítések és jutalomdíjak el-
veim ellenére vannak. Ha azonban pénzre van szük-
sége, bármily magas összegű előleget adhatok.

— Úgy, Barnum úr? most aztán a saját háló-
jába esett bele — adta meg mosolyogva a választ
Elfrida. Őn valamikor alkalmazottainak előleg iránti
kérelmét azzal utasította vissza, hogy: az előleg-
adás homlokegyenest ellenkezik az elveivel. Most
meg ennek éppen az ellenkezőjét mondja.

Semmiféle csűrés-csavarás nem használt.

— Jó, megadom magamat. Fizetek. Jelenleg
azonban nincs nálam annyi pénz. Tessék, egyelőre
adok 500 schillinget. Reggel majd megkapja, kérem,
a többi.

— Köszönöm. De most legyen olyan jó s tetézze
meg jóságát még azzal is, — úgy-e Cilikém, te is
velem jössz — hogy a kocsiján hazavisz bennünket.
Igen?

— Nagyon szívesen!

— No, kicsikém, meg vagy elégedve? — kér-
dezte Elfrida kis barátnőjétől, mikor megindultak.

— Meg. De csodállak, hogy most egyszerre
úgy odavagy a pénzért.

— De Cilikém, lelkem, 50 schilling ebből a
tiéd lesz!

Cilikének erre már nem volt megjegyzése.

Hirtelen barátnője felé fordult. Átkarolta a nyakát és hévvel megcsókolta.

— Hajtassunk legelőször is egy élelmiszerkereskedéshez. Tudsz erre egyet?

— A soffőr majd talál. — S a lányka már megadta az utasítást a vezetőnek.

— Itt bevásárolhatnak mindent a hölgyek — szólt a soffőr, mikor a kocsit a Szent György-úton megállította.

Elfrida kis barátnőjét küldte az áruházbába.

— Vásárolj össze mindent, amit csak tudsz s amíg a pénzből futja! Kenyeret, vaját, kolbászt, sajtot, konzerveket; legalább annyit, hogy 30 embernek 3 napra elegendő legyen.

Az egész kocsi tele volt gondosan csomagolt áruval, mikor továbbindultak.

— Cilikém, te most aztán ügyes légy! Meghivatod magadat a főnökanyával vacsorára, de azonnal bejelentéd, hogy a tálaláshoz szükséges ételmet magaddal hoztad.

— Ujjé, micsoda szemeket fognak mereszteni a nővérek!

— Ne törődj vele! Hadd meresszenek! Te nem is gyanítod milyen nagy nyomorban éltek ezideig.

— Lehet! De ahol a mentőangyal a te képedben megjelenik, ott minden szükségnek vége szakad.

— Nem hallgatsz mindjárt el! Te hízolgócica, te!

5. Fejezet

Az előkészület napjai gyorsan elröppentek. Elfrida reggeltől napestig szorgos munkában volt. Dél előtt kizárólag csak jelöltnő volt. Versenyt dolgozott és imádkozott szerzetestársnőivel. Óraütésre végzett mindent, mindig a legpontosabban, a szigorúan megszabott napirend szerint. A kora reggel már munkában találta. A házat tisztogatta. Később a

konyhán segédkezett, vagy a betegek körül foglaltoskodott. Ahogyan a betegek közt járt-kelt, ahogyan a nyomorultakkal foglalkozott, Ludovika nővért arra a vallomásra bírta, hogy még egy tanult ápolónő sem tudná jobban csinálni, mint Elfrida. Ha valakinek, úgy Ludovikának kellett tudnia értékelni társnője munkáját, mert ő egy évvel előbb tette le „kitűnő” eredménnyel Mainzban az ápolónői vizsgát.

Az ebéd utáni rövid pihenő után Elfrida eltűnt szobájába, gyorsan átöltözött és a cirkuszba ment. Hamarosan megtudták, hogy ki az a csinos, karcsú hölgy, aki nap-nap után, meghatározott időben áthalad az utcákon. A képe a plakátokon mindenütt ott volt. Az egész városka csak róla beszélt. Barnum maga gondoskodott erről. Mindenfelé tudták, hogy a lovarművésznőt Németországból kötötte le, s hogy repülőgéppel érkezett. Ez bizonyossá tette, hogy igazi művésznővel, egy elsőrangú szereplővel lesz dolguk. Így történt aztán, hogy az utak, amerre Elfrida nap-nap után keresztülhaladt, egyre népesebbek lettek, mikor megjelent. Ez a közérdeklődés központjába kerülés valóságos vesszőfutás és lánggal égető kín volt Elfrida számára, melyet a maga részéről szíves-örömet elengedett volna. De hősi önlegyőzéssel mégis meg kellett tennie, hogyha célt akart érni. Mert végül is: mentől több bámulója és csodálója akad napközben, annyival több ember s annyival nagyobb anyagi eredmény lesz este a cirkuszban.

A lovas- és céllövési gyakorlatok legteljesebb megelégedését vívták ki úgy Elfridának, mint az igazgatónak, aki ezeken a próbákon mindenkor megjelent. Pobló magas teljesítményeket ért el. Első alkalommal azonban, a már vagy félesztendeje nem hallott oroszlánbögés, majdnem kizökkentette rendíthetetlen nyugalmaiból. Szerencsére Elfrida számított erre és előbb ugrott le róla, még mielőtt a bukás bekövetkezett és baj történhetett volna. Később az-

tán többször elismételték a gyakorlatot, míg úgy nem ment minden, mint a karikacsapás.

Cílike mindíg ott volt. Egyelőre csak mint néző, mert most nem lovagolhatott. Poblónak ismét meg kellett szoknia előbbi úrnőjét. Mikor a próbának négy óra tájban vége szakadt, ő is kiment Elfridával a külvárosba. Lőoktatásra.

A kert végében állították fel a céltáblát. Biztos helyen. Cecilia ugyanolyan gyorstüzelő pisztolyt használt, mint Elfrida. Még New-Yorkban vásárolta magának. Az első próbálkozások vajmi kevés eredménnyel jártak. Nem is csoda. Mikor Elfrida elhagyta a cirkuszt, nem volt senki, aki őt a további gyakorlásra nógatta volna. Nehéz szívvel bár, de lassan az az elhatározás érlelődött meg benne, hogy nem gyakorolja a célbalövés művészetét tovább. Elfrida megérkezéével azonban megváltozott minden. Bizonyos, hogy ez nem ment csak úgy máról-holnapra. Hogy mennyi töltenyt lőtt ki, míg a fekete célpontba talált, soha el nem árulta senkinek. És ez csak a kezdet kezdete volt különben is. Később már mozgó célbabára kellett tüzelnie. Természetes, hogy eleinte mellé talált. Ilyenkor szemében könnyekkel panaszkolt:

— Sose tanulom én már ezt meg. Mit tegyek?

Elfrida nevetve válaszolt:

— Csacsi, nekem se ment egyhamar! Miért vagy elégedetlen? Nem haladtál-e már eddig is elég? Aztán meg jó egy havi időnk van még. Erős akarattal igyekezz. Az állhatatosság előbb-utóbb diadalt arat.

A vasárnapi utolsó próbára Pankrácia nővérnek is el kellett mennie. Sokáig szabadkozott ellene. — Hogy így, meg úgy, szerzetesnőnek nem illik cirkuszba menni. — Elfrida azonban olyan szépen tudott kérni, hogy végül mégis csak beleegyezett az elmenetelbe. Ezt is csak azért, mert tudta, hogy senki

nem lesz ott rajta kívül. Befogták az öszvért a kis kétkerekű kocsiba és megindultak a cirkusz felé.*

Barnum igazgató örömtől sugárzó arccal ment eléjük s már messziről kiáltotta:

— Drága művésznő, mit szól ehhez? Minden jegy elkelt! Nem csak a holnap esti előadásra... hanem... az egész hétre szóló jegygarnitúrát elkapkodták. Ez aztán a siker! — Tagolva ejtette ki a szókat, hogy a lényegét kiemelje.

— Gratulálok, kedves igazgató úr. Ennek én is kimondhatatlanul örülök. Mert már-már szemrehányást tettem magamnak fokozott igényeimért.

— Ugyan, az semmi; szóra se érdemes! A sikert önnek köszönhetem. És ha ez csak megközelítőleg is így megy majd tovább, akkor ön a végén egy szép birtokot vehet. (Tekintélyes jövedelemre tesz szert? — nem hatásos!) Ezt már most ünnepélyesen ígérhetem önnek. Itt, két tanú előtt. Remélem, elegendő?

— Hogyne! A jóslatot mindenesetre köszönöm. Mindenkor tudtam, hogy önnek jó szíve van.

— Tegye még azt is hozzá, kérem: kitűnő számitó képessége s üzleti érzéke. S akkor rendben van.

— Lehet ügyes üzletember, csak ne utánozza a zsidó szokásokat! — hangzott a nevetve adott válasz.

Barnum csak most vette észre, hogy lelkesedése hevében két hüvelykujját csakugyan mellényének hónaljnyílásába dugta. Csak most vette észre ezt az önkénytelen mozdulatát és maga is felnevetett...

Ezen az utolsó próbán Barnumon és Cecilián kívül csak a főnöknő volt jelen a nagyszátorban. Elfrida mindent megmagyarázott előbb a tisztelendő

* Hogy ez így esett, e felett ne ütközzék meg a kedves olvasó. Elfrida még csak jelölt volt, aki nem tett fogadalmat. A fogadalmat tett szerzetesnő pedig mint kísérője, kimehetett. Elfrida találekony szeretete hozta meg azt a nagy áldozatot, hogy a 30 főből álló éhező zárdát a végszükségtől ilymódon megmenthesse. Eddig a próbákra zárdai kíséret nélkül mehetett, az előadásokra azonban mindig elkíserte őt a főnöknő, hogy semmi baja ne legyen. (Fordító.)

anyának, hogy aztán miatta semmi gondja, aggodalma ne legyen.

Mikor aztán hazafelé kocogtak, — Cilike gyalog ment, mert a kocsiban csak két személy részére volt hely — a főnökasszony megszólalt:

— Jobb lesz, ha én végkép lemaradok. Nem tudom ecsetelni, mekkora izgalmakat álltam ki magam miatt. Most aztán mindennap retteghetek majd magáért — mondta.

Elfrida megvigasztalta.

— Tessék elhinni, tisztelendő anya, nem olyan veszedelmes a dolog, mint az az első pillantásra látszik. Semmi baj nem érhet. Legfeljebb akkor, ha egyszer szerencsétlenül buknék. De akkor is kezeimmel ellensúlyoznám az esést. Látná csak a kötéláncosainkat! Ezek igazán minden pillanatban kockára teszik az életüket. És ők kevesebb fizetést kapnak, mint én. Én nagyon jól jártam ezzel a szerződéssel. Az én mutatványom a légtornászok teljesítményeihez képest valósággal gyerekjáték.

— Lehet, hogy az, kedvesem, — vélekedett a főnök — én azonban mégis félttem magát és ettől a szorongató érzéstől semmikép se tudok megszabadulni.

— Szabadna még egy nagy kéréssel előhozakodnom, tisztelendő anya?

— Csak bátran! Mi legyen az?

— Az esti előadás után, tehát utolsó számom leadása után, már amennyire lehetséges lesz, szeretnék a cirkusból eltűnni és a leggyorsabban hazatérni. Amerikában is mindenkor így csináltam. Nem szívelem az ünnepeltetést. Csak úgy lehet hirtelen megszabadulni (eltűnni), hogy kocsiba száll az ember és tovahajtat.

— Ahá, értem. Én minden este eljöhettek a kocsival magáért.

— Ha tisztelendő főnökanya szívesen hozza meg értem ezt a nagy áldozatot, ennek örülnék a legjobban. Ellenkező esetben minden alkalommal autót

kellene rendelnem. Az igazat megvallva, a mi kis kocsink sokkal kellemesebb és számomra az ön jelenléte nagyobb biztonságot jelent.

— Jó, minden este magáért jövök. Így legalább én leszek mindenkor az első, aki megtudom, hogy életben van-e még.

A cirkusz az előadás kezdete előtt már egy jó negyedórával megtelt. Éspedig a legfelső karzatig. Bár volt még idő, mindenki sietett, hogy idejekorán elfoglalja az előre megváltott jegye által biztosított helyét. Mert biztos: ami biztos! Aztán meg a cirkuszban igen jól elszórakozhat az ember a szomszédai-val is. S ahol nem akad ismerős, ott könnyen lehet idegenekkel is szóba elegyedni nézelődés és majszolgatás közben. A közel 3000 ember ajkáról felhangzó hangzavar a cirkusz hatalmas sátorlapjain keresztül úgy hatott ki a szabadba, mint a távoli tenger-morajlás.

Végre a zenekar pattogó ütemű indulóba kezdett. A nyitány jókedvre hangolta a közönséget.

Nyolc gongütés jelezte a pontos időt és az előadás kezdetét. Harsonazengés közben ügetett be két, középkori viseletbe öltözött apród az arénába. Utánuk a lovát délceg tartással megülő igazgató következett. Erre az alkalomra tervezett egyenruhájában pompásan festett. Sokkal nagyobb és előkelőbb valakinek tűnt így, mint aki valójában volt. S a fővegére tűzött magas tollbokréta még magasabbá tette természetét. Még egy körlovaglás és a két apród egymástól bizonyos távolságra állt föl szemben egymással a porondon. Barnum most középre lovagolt. A lovak megálltak és az igazgató üdvözölte a nézőközönséget.

— Hölgyeim és uraim! Ma este első alkalommal lesz szerencsém önöknek mindazt a hatalmas teljesítményt bemutatni, amit művészeink fognak, mint tudásuk legjavát, a nagyérdemű közönségnek előadni.

Dübörgő taps viharzott fel a beszéd után. Az-

tán egy lovas díszmenet lovagolt be, zárt alakulatban. Hat, nyolc, tíz, számolta a közönség. Két lovasnő következett, majd utánuk jött Elfrida, a legbájosabb jelenség. Most az igazgató két apródjával a menet élére állott s teljes vágtában robogtak körül az arénában. Elfrida lova holló-fekete volt, a többi egyformán barna. Utolérhetetlenül elegáns lovaskép minden lóismerőnek. A hölgyek, szembeötlően, inkább a pompás ruhák iránt érdeklődtek. Ezek is kifogástalanok és megtekintésre méltók voltak.

Elfrida szikár, izmos, karcsú alakján hosszú, arany csillagocskákkal hímzett vörös lovaglőruha volt. A legtökéletesebb jelenség, szinte hozzánőve fejedelmi viseletében nyergéhez. Fürtökbe fonott hajában aranyos pánt ragyogott. Ez volt egyetlen ékszere.

Amerre ellovagolt, mindenütt megtapsolta a nézők serege.

— Itt, itt, ez ő!

— Teremtuccse, csinos kis nő! — állapították meg jóindulatú mosoly kíséretében a férfiak.

— Fínom arcéle van, vajjon festi-e magát? — kérdezték a hölgyek.

Egy könnyűzenéjű lovasinduló hangjai mellett megtett háromszori körözés után eltűntek a lovasok. S most egymásután következtek az új számok. Néha több szám is futott egyszerre. Mialatt lent a porondon egy műlovar vagy műlovarnő a magas lovasiskola alakzatait mutatta be, azalatt fönt, a magasban kifeszített kötélén egy bohóc targoncát tolt át bámulatos egyensúlyozó művészettel. Mialatt az ide-oda lengő nyujtón három légtornász mutatta be a legtökéletesebb gyakorlatokat, azalatt lent, a porondon egy másik bohóc két idomított disznó által vont kocsiban, óriási derűtség közben döcögött tovább. A nézőnek valóban szemesnek kellett lennie, ha mindenben gyönyörködni akart.

Egy teljes félóra telt el így élénk fel és alá hullámszásban. Majd egy kis szünet következett. A mű-

sor második részének kezdetét egy apród jelentette. Gyermektrombitát fújt és úgy hirdette aztán ki, hogy most debut szerep, a művésznő jelenése következik. Aztán négy darab, fatalppal ellátott, fehérre festett, keskeny oszlopot állított fel a símára gereblyézett porondon. Közel a bejáráthoz, kettőt jobbra, kettőt balra. Az oszlopok felső részének közepén egy-egy kis fekete pont volt. Ezek kis lyukak voltak, melyekbe hátulról kis vascsappantyúk illeszkedtek. Minden oszlopfőn egy pléből készült, felállítható és lecsapható kisebb emberalak volt. Egy tarkára mázolt bohóc egymásután megrázogatta az oszlopokat és a pléhalakok egyenes állásba felcsapódtak. Majd ugyanez a bohóc lopakodva és nagy félénken ujjával az egyik oszlop felsőrészén látható fekete ponthoz ért. Abban a pillanatban az emberalak hangos csapódással bukott alá s a bohóc rémületében bukfenceket vetett. Most következett Elfrida jelenése. Pobló könnyű lendülettel ugratott át a földön fekvő alakon. A bohóc feltápáskodott, felállította az első oszlopfőről lecsapódott pléhbabát s megrémült képet vágva kisurrant.

A szép amazon ismét hölgyülésben lovagolt. Most ezüstösen csillogó, szürke lovaglóruhát viselt. Lelkes éljenzéssel fogadta őt a tömeg. Feszülten figyelt mindenki. Vajjon megfelel-e majd a hozzája fűzött várakozásoknak?

Elfrida bevezetesképen azzal kezdte, amit a többi lovasok már bemutatnak. De mindazt csak röviden. Éppen csak azért, hogy bebizonyítsa, miszerint Pobló is tudja ezeket a mutatványokat. Közben annál több idő maradt arra, hogy a nézők jobban szemügyre vehessék őt.

Pobló azonban többet is tudott.

— Pobló számolni is tud! — kiáltotta Elfrida messzezsengő hangon. A paripa most megállt. A zene elhallgatott. A nézőközönség soraiban olyan csend támadt, hogy a légy zümmögését is meg lehetett volna hallani.

— Pobló, számolj ötig! — A paripa felemeli mellső jobblábát s patájával ötször kapálja meg a földet. — Mennyi kétszer kettő? — Pobló négy kapálást tesz. — Mennyi háromszor kettő? — A nemes állat hat kapálással válaszol. — És mennyi lesz tizenkettő néggyel osztva? — Újabb három dobbanás a válasz. — És most ossz el nyolcat öt részre! — A paripa tagadólag rázza gyönyörű fejét. — Szóval ez nem megy? De kilencet három részre csak el tudsz még osztani? — Pobló most kecses mozdulattal három vágást tesz.

A publikum ámult és bámult. Mi lehet ez? Ilyesmi is létezik? Ennek a lónak magasfokú értelme van.

— Igen, Pobló nagyon okos! — kiáltotta most Elfrida és elismerőleg veregette meg a büszketartású állat nyakát. A jobb lábujjheggyel a hosszan leomló lovaglórúha alatt a ló szügye felé tett apró nyomásokat, mikor az állatnak lábát kellett emelnie — senki, de senki nem vette észre... Újra megszólalt a zene. Elfrida most kurta-galoppban lovagolt. A második körnél megcsillant kezében a fegyvercső a lámpák fényében. Amint Pobló az első célbabás oszlopfő előtt ugratott el, lovasa villámgyors mozdulattal jobbfelé fordult s két lövést adott le. Az első és harmadik oszlopfőn álló célbaba egymásután bukott le. A következő körnél újabb két csattanás és a második s negyedik oszlop célbabái buktak alá. A közönség örömrivalgásba tört ki s hatalmas tapsorkánnal nyilvánította ki tetszését, mialatt Elfrida lassú ügetésben kilovagolt. De nem mindenkit győzött meg ezzel az utolsó mutatvány-nyal művészetéről s biztos tudásáról. A falusiak és a külváros népe nem egykönnyen engedi magát félrevezetni.

— Blöff, humbug, szemfényvesztés, csalás — kiabáltak összevissza. — Lőni lőtt, de nem találhatt célba! Hátulról dróton rángatják a célbabákat!

Az igazgató is meghallotta az elégedetlenkedők zaját. Elfridához sietett.

— Jöjjön, jöjjön, kérem, az ég szerelmére! Ezek a fickók kifütyülnek minket. *Bizonyítsa be nekik, hogy mesterlövész!*

— S már rohant is vissza az arénába. Elfrida utána sietett. Persze, gyalog.

Harsonajel szólalt. Barnum intett, jelezve, hogy beszélni akar. A tömeg zaja elcsendesedett.

— Hölgyeim és uraim, bocsássanak meg, de önök nagy tévedésben vannak, ha azt gondolják, hogy itt valami csalás vagy huncutság történt. Ennek ellenkezőjéről Dettmer kisasszony azonnal bizonyosságot tesz.

Elfrida éppen a sátor közepén, a főárboc mellett állott.

— Ha olyan kitűnően tud célozni — kiáltott most egy természetes fickó a hatodik sorból, helyéről felemelkedve, akkor megengedem, hogy teljes nyugalommal löje ki a jobb szememet! Ha talál, rendben van. Meghajlunk képességei előtt. De ha nem talál, akkor ön fog nekünk fizetni 10,000 fontot.

A nézőközönség elhűlt e merészség és pökhendi beszéd hallatára. Némelyeknek hátát könnyű borzongás járta át. Csak Elfrida mosolygott.

— Ha üvegszeme van, azért nem lesz kár — kiáltott neki vissza.

— A mennydörgőbe is — kiáltott most egy mély férfihang a közönség között. — Éles szeme van a művésznőnek! Véletlenül üvegszeme van annak a bátor fickónak.

— De a revolvergolyó — folytatta Elfrida nyugodtan — nemcsak az üvegszemet fogja eltalálni, hanem áthatol a tisztelt úr agyrészein is... Ha ugyan van agya. — Ez utóbbi kijelentést már csak halkan mondta. Ám a közelben ülők mégis meghallották és féktelen hahotában törtek ki.

Ezalatt Barnum krétával a főárboc törzsére öt pontocskát rajzolt. Egymás alá.

— Látja ezt az öt fehér pontot? — kérdezte a nagyszájútól. Az igenlő válasza Barnum Elfridához fordult:

— Kérem, művésznő!

Jómaga oldalt állt, vállát a nagy árbocnak támasztva. Elfrida átugrott a mellvéden, felment a nézők közé. A hatodik sornál visszafordult, megemelte kissé karját s már lőtt is. Öt lövést adott le. S már szaladt is lefelé. Átvetette magát a mellvéden s kisietett a porondról.

— Tessék, akárki meggyőződhet róla, hogy minden találat pontos volt. Minden fehér pontba behatolt egy acélgolyó.

Hogy a még ezután következő számok nem keltettek már feltűnést, az érthető. Pedig egyre nehezebbé és idegeszítőbbé váltak a mutatványok. Egyik artista túltett a másikon. Csak így lehet a közönséget jó hangulatban mindvégig megtartani. S ez bizony nem volt könnyű dolog. Egy lovas, aki a körben galoppozó ló hátán egyik szaltót a másik után mutatta be, nagy tetszést aratott. Megtapsolták azt a két atlétát is, akik mutatványaik végeztével súlyos vasgolyókkal labdázta. Könnyekig megkacagták azt a három bohócot, akik tuskédisznóként összegöngyölödve gurultak végig a porondon. Ám nem feledkeztek meg róla, hogy Elfridának még egyszer meg kell jelennie. Mindenki biztosra vette ezt.

Elfrida meg is jelent. Rövid szoknyában. Gyönyörű volt, mint egy tavaszi költemény, mint a kacagó napsugár. A lovon csak egy szál nyereg-takaró volt. Semmi egyéb. Bevonuláskor lovasa keresztbe feszített lábakkal ült a hátán. A közönség végetérni nem akaró tapssal és kiáltozással üdvözölte. Most hirtelen mozdulattal a ló hátára állt s az állat elkezdett körbe ügetni vele. Elfrida most leugrott a lóról, mely nyugodtan tovább ügetett. Mikor újra közelébe ért, egyetlen ugrással újra a hátán termett. Sikerült mutatvány volt. Azonban ezt azelőtt

már mások is megtették, s nem is egyszer. Elfrida ezzel csak az akarta bebizonyítani, hogy ő sem marad hátra ezek mögött. Még csak a most következő befejezésnek kellett legyen megmutatni utánozhatatlan fölényét.

Két kört tett, egy lábon lebegve, mint a könnyű pille. Mikor a harmadik körözéshez kezdett, a nézőtér déli részén levő magas mellvéd alatt egy nyílás vált láthatóvá. A nyílás szájában egy hatalmas sörényű oroszlán jelent meg. Lassan felemelte a fejét s ordítása betöltötte az egész sátrat. A mén fülhegyezve, táguló orrcimpákkal torpant meg. Elfrida hirtelen lebukott. Lövés dördült. A közönség ijedten felkiáltott. Egy pár gyenge idegzetű nő elájult. Mindenki biztosra vette, hogy az oroszlán egyenesen a lóra és lovasára rohan. Csak pár pillanatig tartott a rémület s az idegek végsőkéig korbácsolódtak. Még mindenki a jelenet hatása alatt volt, mikor Elfrida lova hátán állva fegyverét meglóbálta s kilovagolt a porondról.

Barnum lépett a porondra. Éles trombitaszó rivallása állította helyre a nyugalmat.

— Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, bocsásanak meg az okozott ijedelemért! Csak játék volt az egész. Semmi baj nincs! Az oroszlán rúgóra járó kitömött, üvegszemű báb. Önök azt hitték, hogy a mén megbokrosodik, holott betanítás volt az egész. Önök nemde azt hitték, hogy Dettmer kisasszony szerencsétlenül járt, holott csak hirtelen alácsúszott, hogy haránt feküdjék a ló hátán. A lövést hallották. Igazi volt. El is találta az oroszlán jobbszemét. Minden este új üvegszemet kell beillesztenünk. Erről kiki kénye-kedvére itt, a helyszínen meggyőződhet.

E szavak után, minden eddigit felülmúlva, elemi erővel tört ki a tetszésnyilvánítás orkánja. Mindenki Elfrida nevét kiáltozta. Újra és újra. De a művész nő nem jött elő.

Kint egy lovászgyerek vette át tőle a mént.

— Jól gondoskodj róla, — mondta — nagysze-

rűen megtette ma a dolgát. Megveregette mégegy-szer az okos állat nyakát s eltűnt öltözőjében.

Pankrácia anya már várta a kiskocsival a megjelölt helyen.

— Képzeld csak, tisztelendő főnöknő, ma fűtyültek ki először életemben.

— Talán nem sikerült valami?

— Sőt, nagyon is jól sikerült, de a fickók nem akarták elhinni, hogy úgy tudok célozni.

— No, ezt igazán nem veheti tőlük rossznéven, gyermekem.

— Azért mégis megmutattam nekik, hogy mit tudok. Akkor aztán végleg megnyugodtak. Mégis hálát adok a jó Istennek, hogy már a kezdet is ilyen jól sikerült.

6. Fejezet

Fokváros, Philippi, 193 . . ápr. 15.

Nagyontisztelendő Főnökanya!

Éppen most érkeztem haza Elfridával a cirkusz-ból. Minden este magam megyek érte s azonnal hazahozom, amint szerepein túl van. El akar kerülni minden hódolatot és ünnepeltetést, amit a közönség elébe hoz. Hanem ez nem mindenkor sikerül. A közönség ugyanis hamar megtudta, hogy utolsó szerepe végeztével titkon távozik. S most már kint várják meg, hogy elhalmozzák szeretetük jeleivel s rengeteg virággal. Ma ismét egy egész kocsiravaló szebbnél-szebb virágot hoztunk haza. Soha még olyan szép nem volt a kis kápolnánk, mint az utóbbi hetekben. A virágok jórészét a temetőbe visszük. Minden sirra jut virág és minden virágszál Elfrida önzetlen szeretetből hozott hősi áldozatáról beszél. Hogy öröme telik-e ebben? Nem tudom, de valahogyan az az érzésem, hogy kemény munkájának ez a rózsás jutalmaztatása, édes kényszerűségből

hozott szolgálatának látható jutalmazása, bántja őt.

Minap én és a nővérek pompásan mulattunk, Elfridát kivéve. A napokban ugyanis egy hatalmas virágkosarat kapott. A kosár szalagján ez a felírás díszlett: „Halhatatlan művésznőnknek.” Ez nem valami hóbortos vagy szerelmes férfiú ajándéka volt, — ami teljesen érthető lett volna — hanem egy itteni nőegyesület adománya. S képzelje, anyám, mi történt! — Hát ez meg miféle őrültség? — ezzel a kiáltással fogadta az ajándékot s leszakította, majd elégette a szalagot, még mielőtt a temetőbe került volna a virágkosár. Ez az eljárása — mondhatom — tetszett mindenkinek.

Tisztelendő Főnöknő az iránt is érdeklődött, meg vagyok-e Elfridával elégedve. Csak annyit írhatok, hogy mindenben a legpéldásabban viselkedik. Aki őt délelőtt idehaza szorgoskodni látja, nem is gyanítja, hogy ugyanazzal a személlyel van dolga, aki esténként a cirkuszban fellép. Szorgalma minden dicséreten felül áll. E mellett azonban még arra is jut ideje, hogy kis barátnőjét oktattassa. A barátnő bizonyos Foc Cecilia, egy amerikai leányka. Ő is már pár esztendeje van Barnuméknál, ha nem is játszik nagy szerepet. Vagy négyöt évvel lehet fiatalabb, mint Elfrida. De igen jámbor és szolid teremtés. Minden délelőtt céllövési gyakorlatokat tart a kertünkben és úgy látjuk, szépen halad. Elfrida azt reméli, hogyha innen távozni fog, Cílike kisasszony léphet majd a helyére. Szív-ből kívánom a jó gyermeknek, hogy sikerüljön neki. Mert tisztaszívű és szelíd. Ó, most ötlik eszembe, hogy Elfrida még a kápolnában időzik. Utána kell néznem ...

Persze, hogy még ott volt. Megengedtem neki, hogy este, mikor hazajövünk, még egy negyedórára a kápolnába mehessen esti imája elvégzésére. De még mielőtt nyugovóra térek, mindig érte megyek. Egyszer véletlenül megfeledkeztem ebbeli kötelességemről. Aznap éjszaka sehogy sem tudtam el-

aludni. Akkor jutott eszembe, jó lenne megegyszer utánanézni. S csakugyan. Gyermeünk mély áhítatba merülve térdelt a tabernákulum előtt. Kévéssel éjféel előtt volt már. Mikor másnap e miatt szelid szemrehányást tettem neki, könnyes orcával kért bocsánatot (én is majdnem elsírtam magamat) s azt mondta, hogyha valakinek, úgy neki van legtöbb oka addig imádkozni, amíg úgy nem érzi, hogy elég. Ma este bizonyára tovább maradt volna ott, ha szelid szeretettel nem küldöm aludni. Már 11 óra körül jár.

Ez Elfrida. Mindent teljes odaadással végez. Akár házimunkáról, vagy betegápolásról, akár konyhai segédkezésről vagy imádkozásról van szó, az neki teljesen mindegy. *Bármit csinál, mindent egész lélekkel és teljes köteleességtudással végez.* Ha valaki egyszer őt imádkozni látja, amint szinte mindenről megfedekezve mélyed el az Istennel való szent társalgásba, szinte szent irigykedés vesz rajta erőt. Aki így tud imádkozni, az Istennek különös kegyelmét kell, hogy bírja. Szinte resteltem megvallani, hogy negyvenesztendei zárdái életem alatt én még nem vittem ennyire...

Ezekből is láthatja tisztelendő anyánk, miképen valósítja meg Elfrida az „imádkozzá és dolgozzá” elvét — mint igazán Krisztus lelke által élesztett egyéniség — szent örömmel és készséggel: a gyakorlatban. S e mellett egészsége teljesen rendben van. Csodálatos, hogy mit bír el. Előadás után meglehetősen kimerült, jóllehet ezt nemigen árulja el. S ez természetes is. Aki lóról vagy lóra való ugrását csak egyszer is látta, az tisztában van mindenel. Én is ott voltam a főpróbán. Ő kért, hogy menjek el, mert ezzel is örömet akart nekem szerezni. Ez azonban számomra éppen nem volt élvezet. Sok-sok aggodalmam volt miatta. Igaz, hogy ő mindenről tájékoztatott előbb, hogy meg ne ijedjek. De mikor a lova megbokrosodott az oroszánordítás-tól s Elfridát lebukni láttam, végigborsódzott a

hidegtől a hátam. Ígaz, nem esett semmi baja, a félelemérzetem azonban csak megmaradt. S megmarad mindaddig, míg Elfrida a cirkuszban fellép. Mindennap szabadon lélekzek, ha már hazafelé tarthatunk.

(Folytatás: április 16.)

Telve a szívem örömmel és hálával a mindenható Isten iránt, aki nekünk Elfridát segítő anyaként ide küldötte. Óriási volt már a szükségünk s igazán nem tudom, mi történt volna, ha ő nem segít rajtunk. Egyelőre minden gondunk el van vetve. A kegyelmes püspök úr is visszafizette már adósságait. A többi állomáson levő missziósnővéreink is lélekzethez jutnak. Ha minden jól megy, azaz ha Elfrida egészséges marad és továbbra is felléphet, akkor a közeljövőben sem kell anyagi gondoktól tartanunk. Egyet-mást újabb szükség esetére máris féretettem. Elfrida a saját maga részére nem igényel semmit. Azt, hogy igazgatójától 50 márkával kért most többet, mint azelőtt, már megírtam Önnek. Ezt barátnőjének adja. Jóváhagytam, mert Cecilia igazán megérdemli a segítséget. Barnum egyáltalában nem rövidül meg ezáltal. Talán még sehol nem csinált oly jó üzletet, mint itt és most. Elfrida szerint legalább 1000 schilling a tiszta jövedelme, amit egy este zsebre vigy. Eddig még mindennap telt ház mellett játszottak s a jegyek már napokkal előbb elkelnek. Akad a városban olyan ember is, aki három, sőt négy alkalommal volt már a cirkuszban. S ez rendjén is van így, ha hátborzongató látványosságban akarnak gyönyörködni, csak fizessenek. Ugyanis sokan csak Elfrida kedvéért mennek. Ezt Barnum is tudja és ezt nyíltan meg is mondta. Ő is látja, hogy mennyien hagyják el a cirkuszt utolsó fellépése után.

Hogy ön lássa, milyen jól megy most nekünk, közlöm, hogy ma még tortát is ettünk. Ezt is Elfrida hozta. Egy titkos tisztelőjétől kapta. Nem tudom, de

úgy hiszem, vagy húsz éve láttam utoljára tortát. Szívesen mondtam le róla. Annál jobban örültek neki a mi nagy „gyerekeink”. Sebald a nővér, a mi kis lidércünk meg is mondta: az adományozó az első okos férfi egész Fokvárosban és azt kívánta, bár mielőbb akadna utánzója, mert a virágokból már éppen elégünk van. Ezzel nem is állított valami helytelent. Mert azért a pénzéért, amit a virágra kiadtak, szegény nyomorékjaink egy jó féleszteni-deig, ha nem tovább tudtak volna élelmezést kapni.

(Folytatás. Április 17.)

Már tegnap be akartam fejezni leveletem, hogy póstára adjam. De jó, hogy nem tettem, mert ma egy olyan esemény történt, amelyről azonnal tudósítanom kell tisztelendő főnökasszonyt.

Hogy Elfridának rengeteg tisztelője akad, azt senki nem csodálja. A férfinép általában az olyan szépségeket — mint amilyen Elfrida is — úgy rajzza körül, mint legyek a mézesbödönt. Az a feltétlen tiszteletet parancsoló komoly zárkózottság, amellyel Elfrida tisztelőinek hódolatát fogadja, biztosítékot nyújtott arra is, hogy senki nem merészkedik hozzá közeledni. Sajnos, másként történt. Ma délelőtt egy házassági ajánlatot kapott. A fiatalember — lehetett olyan harminc év körül — autón érkezett. Ünnepi ábrázattal, talpig feketében s egy hatalmas virágcsokorral.

Elfrida éppen a takarítással végzett és a kezét mosta, mikor a fiatalember beállított. A fiatalúr nem is csodálkozott, mikor Elfridát jelöltruhájaiban megpillantotta. A fiatalember édesatyja pár nappal ezelőtt nálunk járt, hogy szerencsekívánatait adja át — úgymond — Elfrida kitűnő szerepléséért. Ma már tudom, hogy más célzattal járt itt. A fiatalember atyjától tudott meg egyetmást Elfrida háziasságáról.

Elfrida, mint valami világi hölgy, teljes nyugalommal fogta fel a különös helyzetet. A virágokat köszönettel fogadta. A megtisztelő ajánlat — mon-

dotta — olyan váratlanul érte, hogy nem tud azonnal választ adni. Az ilyesmit alaposan meg kell gondolni. Mi is a fogadószobában ültünk, ahová látogatóját vezette. A fiatalember aztán megkérdezte: talán azért várat a válaszra, mert már kötve van? Elfrida mosolyogva válaszolt: „Ó, még szabad vagyok; szabad, mint a madár. Csak Barnumnál köt a szerződéseim június végéig.” A fiatalember a válasszal meg volt elégedve és az asztalra tette névkártyáját. Okleveles mérnök, és a délafrikai aranybányák felügyelő bizottságánál van állása. Évi jövedelme 10,000 schilling. A bányarésztvényeknek jórésze édesatyja birtokában van. Atyja nagyon örülne, ha Elfridát menyeként üdvözölhetné. Elváláskor Elfrida a jobbát nyujtotta a fiatalembernek és meleg, őszinte tekintettel mondta: „Meg kell fontolnom a dolgot s írásban adom meg önnek a választ. Egyet máris mondhatok: Ha „nem”-mel felelnék, legyen róla, kérem, meggyőződve, hogy soha más férfi nem jöhet többé szóba az életemben!” A fiatalembert láthatólag megörvendeztette ez a felelet.

Mikor eltávozása után megkérdeztem Elfridát, hogy mit szándékozik tenni, nagy szemekkel, csodálkozva tekintett rám és nem felelt. Most már valahogy félek. Mert ami az egész dologban a legrosszabb: a kérő a szabadságszerető ír nemzet fia és hozzá még katolikus is! Ha Elfrida ezeknek ellenére is itt marad nálunk, hivatását illetőleg fényesen állotta meg a legnehezebb próbát! Bárhogyan is döntsön, mi mindenkor imádkozunk érte.

Szívélyes és tiszteletteljes üdvözléssel vagyok
az Ön gondterhelt szerzettestvére:

Mater Pankrácia.

U. i. Este 10 órakor. Elfrida nem fogadja el a házassági ajánlatot. Hála érte a jóságos Istennek!

Fokváros-Philippi, 193. . május 8.

Tisztelendő Edeltrudis Anya!

A Barnum-cirkusz két hete elköltözött Johannesburgba. Az ő távozásukkal a mi kedves napsugár kisasszonyunkat is elvesztettük. Így hívta őt Ludovika nővér. Csak most érezzük igazán, hogy menyire megszerettük ittléte alatt ezt a kedves, fehérlelkű gyermeket. Már kétszer is írt nekünk — nagyon bohókásak a levelei, de nekünk ez csak gyenge vigasztalás. Ide mellékelem a két levelet. Ön is megláthatja majd belőlük, hogyan érez és gondolkodik Elfrida s mily nagyon vágyakozik már vissza Marienbergbe.

Barnum tehát nyolc nappal előbb bontott sátrat, mint ahogyan azt előre tervezte. Elfrida bírta rá a korábbi távozásra. A házassági ajánlat után nehezen lett volna maradása. Tisztelői részéről félt az újabb közeledési kísérletektől s ezért akart útból idejében kitérni.

A látogatást követő harmadnap adott választ a fiatalembernek. Mielőtt elküldötte volna a levelet, átadta, olvassam el én is, nem találom-e a hangját kissé merevnek és szigorúnak, mert semmiesetre sem szeretné megbántani azt az úriembert. A levél azonban igen jó volt. Taktikus és határozott. Az ajánlatot nagy megtiszteltetésnek tartja, — ilyesféleképpen írta — hálás köszönetét fejezi ki érte, de nem tudja rászánni magát, hogy igennel válaszoljon. Nem hiszi ugyanis, hogy Isten őt a hitvesi hivatásra szánta. Mert inkább érez hivatást a missziósnővéri hivatásra, mint a házasságra. Nehezebbre esik vele ezt közölni, mert ő az első férfi, akit becsületes nyíltságaért igazán nagyrabecsül. Valami ehhez hasonlót írt. Az úriember megnyugvással fogadta a választ. Már másnap küldött egy szép levelet. Fájdalommal törődik bele, hogy Elfrida nem-mel válaszolt. De ha az Isten szent akarata őt a missziós életre hívja, nem állhat útjába. Isten áldását kívánja

élete további folyamára stb. . . . Mikor Elfrida elutazott, ő is kint volt az állomáson, hogy még egy utolsó istenhozzád-dal búcsúzzon el tőle. Láttam, hogy szegény fiúnak nehezére esett a válás. Az édesatyja is kint volt.

Barnum különben Elfrida kívánságának a halatára valóságos őrvongási rohamot kapott. Mint a vad, úgy rohant fel és alá és szitkozódott. Hogy mennyire megverte őt az Isten azzal, hogy nőkkell kell dolgoznia. Férfiakkal sokkal könnyebb lenne a dolga. A férfinépség legalább nem szenved minden pillanatban abban a képzelgésben, hogy hiányzik valamije, vagy hogy nem bírja már tovább. Csak a hölgyek vannak mindjárt oda minden aprócseprő semmiségért. Barnum ezt a fölösleges izgalmat igazán megtakaríthatta volna magának. Elfrida hagyta, hadd tombolja ki kedvére magát. Mikor már megnyugodott, Elfrida megokolta elhatározását és a végén Barnum is igazat adott neki. Alapjában véve jó szíve van az igazgatónak. Elfrida meg is jegyezte, csak azért játssza az agyonharaplak-ember zord szerepét, hogy elrejtse jóságos lelkületét. Régebből ismeri már őt.

Meg lehet elégedve azzal az eredménnyel, amelyet Fokvárosban elért. Igaz, hogy az utolsó két hét alatt nem volt oly tömve a cirkusz, mint azelőtt. Érdekes jelenség volt, hogy a harmadrangú helyeken az olcsóbb ülések üresen maradtak, az első és másodosztályú helyek pedig mind elkeltek. A szegényebb néposztályok ugyanis csupán egy alkalommal tudnak cirkuszba menni. A jobb anyagi körülmények között élő népek többször is megfizethetik ezt a szórakozást. Ennek ellenére Elfrida nem is remélte, hogy az igazgató megtartja ígéretét a tiszteletdíjat illetőleg. Az igazgató azonban úriemberként viselkedett és gavallérosan fizetett.

Már másnap bemondták, hogy a vasárnap estére eső utolsó előadás Elfridának jutalomjátéka lesz. Mindenki tódult a pénztárhoz. Bár felemelt hely-

árak voltak (csak az első helyen 3 schilling volt a felár), az utolsó előadás telt ház mellett folyt le. Az igazgató már szombatnapon biztosított 3000 schilling jutalomjátéki jövedelmet Elfridának. Meg is kapta másnap. Barnumot jórészt az indíthatta meg, hogy Elfrida pártját fogta kis barátnőjének, akinek az igazgató nem adott fizetést. Lehet, hogy Cilike csacsogott előtte valamit. Bizonytal az is értékelte, hogy Elfrida önzetlenül oktatta a kislányt. Különben is reméli, hogy ha Elfrida eltávozik, Cilike foglaltatja majd el a helyét. Ebből ismét csak neki lesz a legnagyobb haszna.

A 3000 schillinget, melyet Elfrida még az előadás után nekem átadott, egyenesen a bankba küldtem. Nem bizonyos ugyanis, hogy Johannisburgban is lesz még egy jutalomjátéka. Hazautazáskor is szüksége lesz némi pénzre. Okvetlen első osztályon akar utazni. A másodosztályon kellemetlen zaklatásoktól kellene tartania. Az innen július 3-án induló gőzhajóval fog útrakelni. A hónap végén már oda-haza lesz, az anyaházban.

Tehát március 31-én egy ismeretlen jötevő a Nemzeti Bank útján 500 márkát utalt át Önöknek. Hála Istennek! Szívvel örülök ennek a jó hírnek. Főnökanya kívánságához híven, ezt az adományt illetőleg tapogatódzni kezdtem Elfridánál. Lesütötte szemeit és kissé elpirult. De ez nem sokat bizonyít. Tisztelendő anyja is tudja, hogy minden alkalommal így történik. Én azonban gyanítom, hogy a névtelen adakozó mögött csak ő rejtőzik. Elvégre Amerikában nagyon jól keresett. S ha mint világi nő talán meg lehetős nagylábon élt volna is, szépen lehet még megtakarított pénze is. Különösképp akkor, mikor régi szándéka az, hogy zárdába vonuljon. A fizetések utalványozását, ha sejtelmem igaznak bizonyul, még a belépése előtt kérhette Marienbergben, nevének elhallgatásával. Másképp tudnának róla. Nem hinném, hogy belépése után, az Ön hátamögött in-

tézte volna el az átutalást. Sokkal lelkiismeretesebb. Nekem ez a véleményem a dologról.

Miután tudtam, hogy Elfrida csak a házassági ajánlat miatt kényszerült a továbbutazás időpontját meggyorsítani, megkérdeztem tőle: Vajjon neheze-e kérőjének nemet mondania? Mosolyogva válaszolt, hogy nem volt olyan veszedelmes a dolog. Hozzászókkott már a kikoszarázáshoz. Amerikában már három alkalommal került hasonló helyzetbe. Ezek közül az egyik esetben egy kedves, csinos és jellemes katolikus férfiúval volt dolga, aki ráadásul még milliomos is volt. „De — fűzte hozzá szelíd mosollyal — nem szabad a másik fél részére sem nehezebbé tennünk a dolgot, mint amennyire az éppen szükséges.” Ebből is kiviláglik, mily nemesen érez és gondolkodik ez a drága gyermek.

Zárom én is soraimat. A legközelebbi levelet már bizonynyal Elfrida viszi magával. Mindannyian örülünk, hogy egyenesen itt kell hajóra szállania s így mi őt, ha pár órára is csupán, még egyszer viszontláthatjuk és megcsókolhatjuk.

Tiszteletteljes üdvözléssel vagyok, az anyaházban minden kedves testvérünket is köszöntve,

az Ön mindenkor engedelmes leánya:

Mater Pankrácia.

Gyötrelem és fáradság az artista élete. Kevés ember sejtí, mennyi időt és megfeszített munkát igényelnek azok a mutatványok, amelyeket pár percig, talán csak pillanatig bámulnak meg lélekzetfojtva és tapsolnak meg az emberek s amelyeket a legközelebbi előadásnál talán már el is felejtene.

Fox kisasszonynak Johannisburgban nem voltak kényelmes napjai. Mialatt a többi artista szanaszét kószált a városban és majd itt, majd ott keresett s talált magának valami szórakozást, azalatt ő hivatásszerűen gyakorolta magát, hogy mindenben elsajátítsa Elfrida ügyességét és képességeit. Lovaglóművészetével bárki meg lehetett volna elégedve.

Pobló csakhamar megszokta őt is és Cili is hozzászokott a lóhoz. Az oroszlánordítással való csel-fogás is napról-napra jobban sikerült. Csak a célzás-sal volt még egy kis fennakadás. Óraszámra elüget-tett a célbabák előtt. Igaz, a találatok lassan szapo-rodtak, de mindamellett még akadt elég hibás találat is.

Sokszor lehetett attól tartani, hogy akaratereje megbénul. Haladása ellenére is nem egyszer két-ségbe vonta, hogy végleges eredményt ér. Bizonyára feladta volna a nehéz küzdelmet, ha Elfrida mint jó szelleme, nem áll mellette.

— Fel a fejfel, kicsikém! Készen még egy mes-ter se pottyant le az égből. Amit én meg tudtam ta-nulni, miért nem tudnád azt te is megtanulni? Csak erős akarat, kitartás és bátorság! Amit az ember erő-sen el akar érni, azt el is éri. A folytonos gyakorlás tesz mesterré. — Így, vagy ehhez hasonló szavak-kal serkentette kis barátnőjét. Újra s meg újra el-próbálták ugyanazt a gyakorlatot. Hétről-hétre könnyebben ment. S mikor érkezett Elfrida szá-mára a búcsú pillanata, megvolt az a tiszta öröme és elégtétele, hogy ő is jelen volt Cilike és az igaz-gató közt kötött megállapodás aláírásánál.

Barnum is örült. Ékes szavak kíséretében kö-szönte meg Elfridának azt a nagy fáradságot, amely-lyel kis barátnőjét ilyen fényes eredménnyel oktat-gatta.

— Ha hihetek ezeknek a kedves szavaknak, Barnum úr, úgy engedje meg, kérem, hogy még egy kéréssel terheljem önt — mondta Elfrida.

— Nemde, még egy jutalomjátékot kér? Meg-lesz!

— Nem magamnak kérem, hanem barátnőmnek.

— Jóságos ég! — kiáltott fel Barnum elcsodál-kozva. — Hát még ilyen önzetlenség is akad a mai emberek között? No, kedves Cili kisasszony, őszin-tén gratulálok önnek a barátnőjéhez és a jutalom-játékához.

Úgy a főpróba, mint a jutalomjáték fényesen sikerült. Mindenki örült...

A cirkuszt East London kikötőjében behajózták Ausztrália felé. A két barátnő azonban együtt utazott el Fokvárosba. A nővéreknél, a philippi zárdában még sok szép órát tölthettek együtt. Cecília, mint beérkezett csillag, szinte sugárzott a boldogságtól.

Búcsúzás alkalmával megígérte, hogy ausztráliai keresményének egy negyedrészt feltétlenül a délafrikai missziósnővéreknek küldi. Hogy a válás igen érzékeny volt és nem esett meg sírás és könnyek nélkül, azt elképzelhetjük.

Július hó végén Elfrida visszaérkezett Marienbergbe. Nagyon, de nagyon boldog volt, hogy az afrikai missziós telepet kiáltó szükségéből kisegíthette. Legjobban pedig annak örült, hogy újra odahaza lehetett, a csendes kis zárdában. Augusztus hó 16-án, mikor a szerzet ujoncnőinek fehér fátyolát felöltötte, kapta a szép *Beata* nevet. Azért, mert a kolostori próbaidő alatt mindig olyan boldog volt.

II. RÉSZ

Brit Honduras-ban

1. Fejezet

Lemenőben volt már a nap a violaszínbe boruló mexikói hegyek mögött, mikor az alig nyolcvan tonnás gőzbárka a New-River torkolatánál kikötött.

Két fehérfátylas apacánővér igyekezett szorgalmas léptekkel a kókuszpálmásor alatt a kikötőhidhoz s már messziről integetni kezdtek a most érkezett misszionáriusnő felé.

Úgy tűnt, mintha Corozal város egész lakossága találkozt volna egymásnak a kis kikötő körül, a bársonyos fövenyparton. Minden árnyalatú színes gyerekhad furakodott lármásan előre a csomaghordók, hivatalnokok és nézelődők csoportjában. A gőzbárka érkezése a Belize-ből, várva-várt esemény volt a járási városka lakóinak szemében mindenkor; ki is élvezték mindenegyes alkalommal a lehetőség szerint.

Alig kötött ki a bárka, a csomaghordárok egész serege rohmozta meg a hajóhidat. Legtöbbjének azonban vissza kellett térnie, mert a kapitány csak néhányat engedett a lehorgonyozott hajócska fedélzetére lépni, mert mindössze csak 12 ember szállt le a bárkáról s ezeknek csomagjait elbírtá egy pár ember is. A többi utas tovább ment föl, New-River, San Estevan és Orange Walkba.

— Isten hozta, kedves Beata nővér! Isten hozta Corozalba!

— Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus. Ön a tisztelendő főnöknő? Igen? És a kedves nővér?

— Ó Felicitász nővér — válaszolt a főnöknő.

— Nagyon örülök, hogy végre itt lehetek. Corrozal nagyon helyes kis város és az is bizonyos, hogy a célhoz érkezés minden utazásnak egyik legkellemesebb pillanata.

— Ez igaz — vélekedett a főnöknő — s ez valahogyan az életben is így van, mert a földi élet is csak utazás az örök révpartok felé.

— Hogy tudták meg azt, hogy ma érkezem?

— A belizei irgalmas nővérek táviratozták meg nekünk.

— Ez kedves volt tőlük. Náluk voltunk éjtszakai szálláson. Szinte felülmúlták önmagukat az előzékeny vendéglátásban; úgy éreztük magunkat, mint odahaza.

— A többiek még ott vannak?

— Leokádia nővér ma reggel Punta Gordába utazott. Evalda nővér csak holnap indul a gőzössel El Cayoba... Hanem siessünk, mert a hordárok már jóval előttünk járnak.

— Hagyja csak menni őket. Régen ismerem ezeket, megbízható emberek.

A szerzetesház közelében is találkoztak egy nővérrel, aki szívélyesen üdvözölte Beatát. Petra nővér pedig, derekán konyhaköténnyel övezve, a folyosó falának támaszkodva várta meg az érkezőket. A hordároktól átvette a poggyászokat, borralót adott s szeretettel köszöntötte az érkezőket:

— Isten áldja meg a belépését, Beata nővér. Adja az ő szent kegyelme, hogy minél tovább időzhessen majd közöttünk, a mi szegény betegeink javára. — Majd a főnöknő felé fordult és jelentette: — A vacsora elkészült.

— Úgy, hát most maga van a konyhán, Petra nővér? — kérdezte csodálkozva Beata. — Nekem ugyanis azt mondták...

— Csak átmenetileg — felelte a nővér. — Feli-

citász nővérnek ugyanis levegőváltásra van szüksége s így én helyettesítem. Egész délután kint voltam a gyerekekkel s most örülök, hogy idehaza lehetek.

— Petra nővér vezeti ugyanis még mindig az iskolánkat, Edelwalda és Meinfrida nővérekkel — adta meg a felvilágosítást a főnöknő. — S Petra nővér főzni is tud, ha úgy hozza a szükség.

— S ha farkasétvágyuk van, fog is ízleni majd minden — mondta a megdicsért. — Tessék, fáradjanak az ebédlőbe, azonnal hozom a jó vacsorát.

— Most, hogy az étkezésről beszélünk, kezdem érezni, hogy éhes vagyok — válaszolta Beata mosolyogva. — Az egész úton egyetlen csésze teán kívül semmit nem vettem magamhoz. Hajónk ugyanis állandóan erős hullámverésben haladt a part mentén s bizony hánykolódott, ha még egy órával tovább tartott volna az utazás, aligha meg nem ismerkedtem volna a tengeri betegséggel, mely eddig elkerült.

Étkezés után Beata nővért körülvezették a házban. Mindent majdnem úgy talált, mint volt az anyaházban és itt mégis más volt minden, de minden. Sokkal szellősebb és világosabb, mint otthon. Aztán könnyebb kézimunkát vettek elő, helyet foglaltak a tágas verandán s munka és csevegés közben élvezték az esti fuvallat kellemét. És Beata nővérnek beszélnie kellett az anyaházról, az egyes nővérekről, az utazásról s mindarról, amit látott és átélt. Corozal bizony messze esik a világtól s ezért van az, hogy az ember a nagyvilágban történeteket nagyobb érdeklődéssel hallgatja. És Beata nővérnek kitűnő elbeszélő tehetsége volt. Az az öröm, hogy csupa olyan dolgokról beszélhetett, melyek kellemes benyomást keltettek benne, könnyűvé tette feladatát.

— Odahaza — mesélte az őt feszült figyelemmel hallgató nővérnek — minden jó és mindenki vidám volt; a tengeri utazás pedig, tekintve az állandó szép időt, valóságos üdülés volt számomra.

— Itt majd minden jó és kellemetlen dologgal

meg kell barátkoznia — vette fel az élmények elmondása után a főnöknő a beszélgetés fonalát. — Az itteni viszonyok egészen mások, mint a jó öreg Európában.

— Valahogyan majd csak megleszünk — szólta Beata mosolyogva. — Én azért jöttem ide, hogy áldozatokat hozzak. Bár az igazat megvallva, Mainzban sem volt valami könnyű a dolgom.

— Nem tűnt-e fel önnek, — kérdezte most a főnöknő — hogy ezen a környéken alig lát négert, holott a városban csakúgy hemzsegek?

— Nem! — viszonzá nagy szemeket meresztve a kérdezt. — Előre tudtuk, hogy így lesz. Ugyanis utazás előtt a nagyontisztelendő főnöknő egy kis könyvet adott kezünkbe, amelyben mindaz megvan, amit az itteni helyzetről és gyarmati életéről tudnunk kell. Elolvasás után Ewalda nővérnek adtam át, tanulmányozza ő is. Kitűnő munka. Egy itteni iskolaigazgató írta.

— Igen Barrow Dillon földrajzkönyvecskéje lehet az — jegyezte meg Petra nővér.

— Úgy van! Alaposan áttanulmányoztuk ezt a kis könyvet. Volt hozzá elég időnk. Innen tudom azt is, hogy az itteniek a spanyolok és a bennszülött maya indiánok keveredéséből származnak, délre pedig a karibok laknak. Egy alkalommal, mikor éppen egymást kérdegettük a megtanult anyagból, meglepett bennünket a kormányzó úr.

— Hogyan? . . . A kormányzó úr visszaérkezett? Hiszen alig múlt három hónapja, hogy hazautazott Angliába. Jaj, mondja, milyennek találták az öregurat? Nemde, egy kissé mogorva természetű ember?

— Azt éppen nem mondhatnám, noha meglát-szik rajta, hogy kemény élettapasztalatokon mehe-tett keresztül. Az arcára szinte rávésődtek a keser-
ves élmények nyomai. Egyébként mi csak egy alka-lommal beszéltünk vele. Akkor is csak futólag. De nagyon barátságos volt hozzánk. A kapitány elme-sélte neki, hogy mi az ő telepítvényére fogunk ke-

rülni. Ez a hír valósággal meghatotta őt. Véleménye szerint egyetlen betegápoló nővér felér 12 fegyveres katonával. Úgy látszik, nagyon ostoba képet vághattam, mert a kormányzó utána kedvesen még azt is megjegyezte: „Az irgalmas szeretet hatalmasabb valami, mint a fegyveres erő.” Ez a kijelentés is azt igazolja, hogy a kegyelmes úr eszményien fogja fel felelősségteljes hivatását. Beszélgetésünk végén aztán annak a reményének adott kifejezést, hogy hamarosan viszontlátjuk egymást. Mihelyst Belize-ben elintézte sürgős ügyeit, beutazza majd az egész telepítvényt. Bizonyos, hogy először is északnak fog jönni.

— Ojjé! — sóhajtott nagyot Philomena nővér. — Akkor hát reméljük, hogy a kormányzó úr nem-sokára megtisztel bennünket a látogatásával.

— Nem kell nyugtalankodni e miatt, tisztelendő főnöknő, — legyintett ragyogó mosollyal Beata — majd csak lezajlik ez a látogatás is valahogyan!

Másnap aztán a főnöknő megismertette Beatával új munkakörét. Reggeli végeztével egymásután érkeztek a betegek; könnyebb vagy súlyosabb sebekről borítva.

— Tessék, nézze meg, helyes volt-e az eddigi kezelése?

— Itt például, úgy látom, nagyon szoros a kötés . . . Cinkkenőcs? Igen, ez egészen jó lesz. Meg is maradunk talán e mellett . . . És ez mi? Ehhez a Perubalzsam lesz a leghatásosabb . . . Itt azonban a vadhúst előbb el kell távolítani. — A beteg jobb és baloldalára egy-egy könnyebb beteget ültetett. — Úgy ni! És most öleljétek át egymást jó szorosan! Amennyire csak lehet. Azonnal megleszünk! — Megfordult. Hirtelen valami fényes eszközt vett elő, erőteljesen megragadta a beteg lábszárát és még mielőtt a beteg magához térhetett volna nagy ijedelméből, már végre is hajtotta a műtétet. A férfi fájdalomában keservesen feljajdult. — Már megtörtént — vigasztalta meleg hangon a beteget s egy kis kendővel le-

törölte arcáról a hirtelen támadt verítéket. — Ez bizony kemény munka, — mondotta — de meg kell tenni. Másként nem kenhetjük a Peru-balzsamot a bőrre... Így nil! Most már aztán reméljük, hogy két héten belül teljes lesz a gyógyulás.

— És neked mi a bajod? — kérdezte vidáman a következőt. A férfi levertségről és általános rosszletről panaszkodott. Beata mélyen a beteg szemeibe nézett.

— Kérek csak egy Santonin-tablettát, tisztelendő főnöknő. — És te? Veled mi van? No, mutasd csak szépen a nyelvedet!... Egy kanál ricinusolajat kell neki adni.

— Ha az emberek nekem mindig őszintén megmondanák a bajukat, — panaszkodott Philomena nővér, — könnyebben segíthetnék rajtuk. De ha ők maguk sem tudják, hogy mi bajuk, bizony akkor én is sokszor tanácstalanul állok.

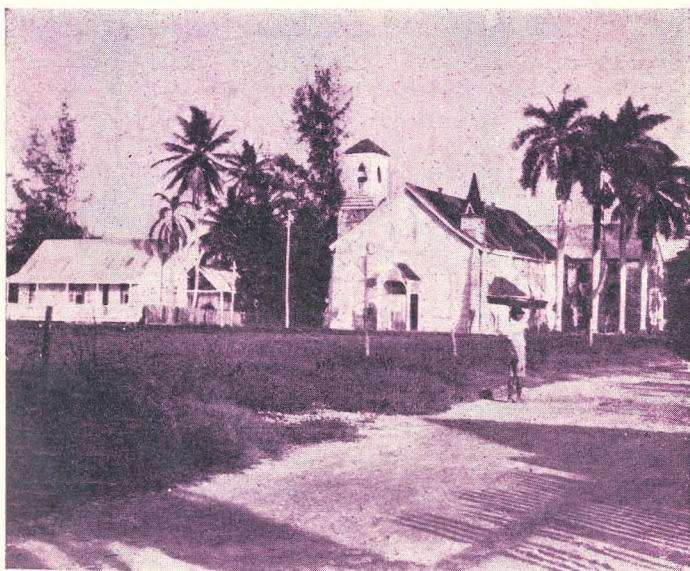
— Figyeljen csak, kedves nővér! Emésztési zavarokat leginkább a nyelv színéről és a gilisztaférgesről ismerhetünk föl... Stein professzor Hamburgban azt mondta egyszer, hogy ezek a bajok a tropikus és szubtropikus vidéken sokkal gyakoribbak, mint azt az emberek képzelik. Véleménye szerint az e földvön tartózkodó európaiak is jól teszik, ha évenként egy-két alapos tisztító-kúrát használnak.

— Ó, kedves Beata nővér, sok olyasmi akad még itt, amihez én vagy csak keveset, vagy egyáltalán nem értek. Ma délután mutatok majd önnek két olyan beteget, amelyet eddig még soha nem látott. Igen rosszindulatú bőrkiütésben szenved mind a kettő. Ez a betegség olyan, hogy az egész testet megtámadja. Mindenki csodálkozik rajta, ha egy ilyen beteg életben marad.

— Engem nagyon érdekelnek az ilyen esetek. Úgy vélem, hogy Németországból magammal hoztam ennek a súlyos bajnak valódi gyógyserét.

Papaja-fa Corozalban a nővérek kertjében.

A corozali templom és plébánia.

Sir Rolf Bulwer, a kormányzó, egyik napon bejelentette, hogy rövid látogatásra Corozalba érkezik. Ez a hír a városkában nagy izgalmat keltett. Bizonyára többet, mint ami a kormányzó kedvére lett volna. A rendházzal szemben ugyanis soha semmiféle igényt nem támasztott. Ámde magas méltósága megkívánta, hogy minden tiszteletnyilvánítást látható szeretettel fogadjon; különben hamarosan közömbössé válhatott volna személye a bennszülöttek előtt. A kormányzó azonban nem is sejtette, hogy mekkora fejtörést okoz a látogatása. Azt sem gyaníthatta, hogy ottani alattvalóinak munkateljesítménye alig haladja túl a rendes munkateljesítményt, mivel lassan dolgoztak.

Hogy a fiatal Strathford hadnagy a kormányfő méltó fogadására hányféle tervet állított össze ezekben a napokban, azt el sem lehet mondani. Gyerekes képzelete olyan dolgok és külsőségek előállításáról ábrándozott, amelyeknek megvalósítása ilyen egyszerű és pénztelen környezetben teljesen lehetetlen volt. Alapos megfontolás után azonban maga is elvetette őket. Ami a tervekből mégis megmaradt, az bizony csak közönséges és mindennapi volt. Ez azonban sehogy sem tetszett neki. Ezért hát feltette magában, ha törik, ha szakad, a magas vendéget valami rendkívüli dologgal fogja meglepni. Ebbeli törekvése természetesen nem lehetett teljesen önzetlen. Tudta jól, hogy Sir Bulwer kedveli őt, ezen felül azonban azt is el akarta érni, hogy itteni tevékenységét a nagyúr előtt valamiképen kellő megvilágításba helyezhesse mostani szereplésével.

Corozali Alkade, a jó öreg mesztic-félvér, ugyan nem vette olyan tragikusan a dolgot. Ő már sokszor volt jelen a kormányzó érkezésénél, hol csak mint néző, hol pedig mint városi tanácstag. Tőle a világtörténelem folyama nyugodtan hömpölyöghetett tovább. Minek is izgatta volna ilyen csekélységekért magát?

— Mi — mondotta hidegvérrel — ökegyelmes-

ségét a tengerparton fogjuk megvárni és üdvözölni. Onnan pedig egyenesen a parancsnoksági épülethez kísérjük. Ott aztán a többi dolgot úgyis ő fogja a szája íze szerint elrendezni. Eddig is így történt. És mindig rendben volt a dolog. Most is így teszünk.

Strathford hadnagy azonban semmi körülmények között sem akart ebbe belenyugodni. Azt azonban nem mutatta, hogy nincs elragadtatva az öreg terveitől. Az öregség mindig maradi. Még ha angol is. Azonban hiába minden, ha már egyszer olyan időkben élünk, amely a haladást feltétlenül megkívánja. Valamit tehát csak ki kell találni. Csak az a kérdés, hogy mit?

— Az utcák felsöpréséről és a zászlók kitűzéséről majd én gondoskodom — mondta az öreg. — No, és itt vannak az iskolásgyerekek is!

— Persze, hogy persze! — rikkantott örömeiben a hadnagy. — Majd hogy meg nem feledkezünk róluk. Tehát őket is kivonultatjuk!

— Igen ám. Csakhogy a presbiteránusok nem szívesen mennek ki az utcára — vélekedett dörögve az öreg. — Restelik ugyanis azt az alig egy tucatnyi gyerekcsoporthoz mutogatni... Ellenben a katolikus iskola tanulói ki fognak vonulni. És ezek — tette hozzá — elegendő sorfalat állni.

— Nem, kedves bátyám, ez nekem nem elég... Hohó! Megvan! Kitűnő ötletem támadt. (Ötlete akad elég mindenkinek — gondolta magában az öreg.) Mi majd... no, nem találja el?

— Hogy a csodába! Félek, ha eltalálom, se megyünk sokra vele! — évődött Alkade.

— Tehát mi majd lóháton megyünk! — vágta ki büszkén a hadnagy.

— Mii...it? Nyargalunk? A kegyelmes úr is lóra ül?

— Igen! — válaszolt komoly és ünnepélyes képpel Strathford.

— De honnan vesszük elő a harmadik lovat? Össze-vissza csak két darab lovunk van!?

— A megoldás sokkal egyszerűbb, mintsem azt ön gondolja! A consejói állomásnak is van egy lova. Az ottani őrmestert egyszerűen berendeljük. Amúgy is illő, hogy az üdvözlésnél ő is jelen legyen. Így aztán mi lovon kísérhetjük a kormányzó urat tovább is, mikor a mexikói határon lévő állomások megtekintésére elindul. Consejóba meg is táviratozom ezt azonnal. Nagyszerű lesz!

Tényleg. A fogadtatás elég jól sikerült. Igaz, hogy a kormányzó megcsóválta kissé a fejét, mikor az alig pár lépésre fekvő parancsnokságig terjedő rövid utat lóháton kellett megtennie. De mit volt itt tennie? Jó képet vágott a dologhoz és ünnepélyesen vonult szállására. A vidám gyermeksereg, az úton hullámzó és kendőket lobogtató városi lakosság, a házakon lengedező zászlók, az ablakokban lógó tarka szőnyegek, a vállravezetett puskával menetelő tiz rendőr bár mély benyomást tettek a kormányzóra, mégis olyan közömbös arcot vágott, hogy senki nem tudta volna eltalálni, mit gondol magában a kegyelmes úr az egész cécóról. Sisakjához emelve jobbkezét, néma fejbólintással köszönte meg az ünnepélyes fogadtatást. Csak mikor Petra nővér elé ért, derült fel az arca.

— Köszönöm, önöknek, kedves nővér. Viszontlátásra holnap reggel!

A következő nap reggelén tényleg meglátogatta az iskolát. A főnöknő már az iskola bejáratánál üdvözölte a kormányzót, azután sorra látogatta a nővérekkel az egyes osztályokat. Petra nővérnek nagy gondjai voltak. Nem tudta, hogyan lehetne elejét venni annak a kellemetlenségnek, hogy a gyerekek a kormányzó esetleges kérdéseire ne adjanak hibás feleletet. A feleletek azonban minden aggodalom ellenére nagyszerűen sikerültek. A kegyelmes úr ugyanis nem kérdezett semmit senkitől, hanem csak a nővér által feltett kérdéseket hallgatta; Petra nővér pedig csak olyan gyereke-

ket szólított fel, akiknek tudása felől bizonyos volt. Így esett, hogy a kormányzó látogatása végén a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a látottak és hallottak felől.

— Ha a telepítvényen minden olyan egyöntetű volna, mint ez az iskola, — mondta — öröm lenne itt kormányzónak lenni. Sajnos azonban, hogy még sok kívánni- és tennivaló marad ezen a téren. — Hirtelen Philomena nővér felé fordult s némi gondolkodás után újra megszólalt:

— Úgy tudom, hogy önök most egy új ápolónővért kaptak. Még nem láttam őt itt. Nagyon szeretném, ha az ő működéséről is közvetlen tapasztalatokat szerezhetnék, mert engem szerfelett érdekel a dolog.

— Minden bizonnyal — válaszolta némi zavarral küzdve a főnöknő. — Ha kegyelmességed volna szíves és a patikába fáradna, úgy Beata nővérnél bizonyára találna betegeket.

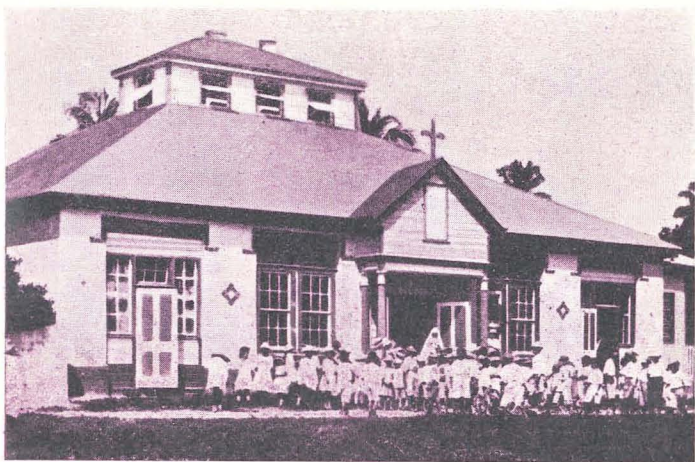
Válóban, még sok beteg volt ott. Közöttük olyanok is, akiket Beata nővér mint roppant érdekes és nem mindennapi eseteket jelölt meg.

— Nagyon örvendek, kedves jó Beata nővér, hogy éppen munka közben találhatom — szólította meg a nővért a patikába lépő kormányzó.

— Ejnye, kegyelmes uram, én a munka végett vagyok itt — viszonzá nevetve Beata nővér a kormányzó barátságos szavait. — Jókor méltóztatt ide fáradni. Van ugyanis egy igen érdekes mutatnivalóm... Maradj csak egy percre itt, Ferenc — szólott egy férfiúhoz fordulva, aki a kormányzó mögött akart éppen észrevétlenül eltávozni. — Nézze, kegyelmes uram, látott-e már ilyesmit?

Sir Bulwer csodálkozó tekintettel intett nem-et. — Milyen különös foltok ezek? Honnan származhatnak?

— Három hét előtt még olyan volt ez az ember, mint emez itten — mutatott a nővér egy mögötte ülő betegre.

A misszió iskolája Corozalban.

A belizei kikötő, a szököár a kikötőben látható hajókat bedobta a városba.

— Borzasztó! — riadt meg a kormányzó. — Hiszen ennek *poklossága* van!?

— Nem, uram. Ez csak egy különös bőrbetegség, amelyet elég helytelenül trópusi szifilisznek mondanak; holott ehhez kevés köze van. A beteg már régen meggyógyult volna, ha hamarabb veti alá magát a biztos gyógymódnak, amelytől azonban nagyon félt, valósággal rettegett. Két Salvarsan-befecskendezés elégséges arra, hogy vérét méregtelené tegye. Akkor ez a varas dudorodás néhány nap alatt gyógyul.

— Hol szerezte meg ön ezt a kiváló szaktudását? — kérdezte a kormányzó meleg érdeklődéssel.

— Két évig voltam a mainzi nagy kórházban, ahol szakvizsgát is tettem — hangzott a felelet. — A trópusi betegségekkel azonban Würzburgban és utoljára a hamburgi trópusi kórházban ismerkedtem meg.

— Hiába, no! a gyógyászatban a németek mindig elől járnak — állapította meg ökegyelmessége elismerőleg. — Egész sereg betegápoló nővér van itt és a négerek jobban megbíznak bennük, mint az orvosokban. Alighanem az előképzésben valami kis hiba van. A Stann Creek-i fekete nővérekre gondolok mostan. Hogy az amerikai orvosokat nem sokra becsülik Németországban, azt jól tudom. Elgondolhatja, kérem tehát, hogy ezekután az amerikai fekete nővérekről hogy és mint vélekedhetnek... Hja, egy kormányzónak is megvannak a maga gondjai. Bár tudnám, hogyan lehetne itt segíteni! De nem szabad csüggednünk! Minden jó dolog elterjesztésére idő kell. Majd mégegyszer alaposan átgondolom, mit is lehetne tenni. Isten előtt felelős vagyok, kötelességem tehát, hogy a népegészségügyi viszonyokat tölem telhetőleg emeljem.

Végezetül a kormányzó teljes megelégedését fejezte ki a látottak és hallottak felett és megígérte, hogy a nővéreket mindenkor jóakaró figyelemben

fogja részesíteni, ha bármilyen ügyben bizalommal hozzá fordulnak. Aztán ajánlotta magát és eltávozott.

2. Fejezet

— Valahogyan nekem ez sehogy sem tetszik — pattant ki a kormányzó távozása után Felicitas nővér.

Esti szabadidő volt és a nővérek együtt ültek a nagy asztal körül. Fürgén öltögettek és közben a napi eseményekről folyt a szó.

— Nem, nem, — ismételte Felicitas — sehogy sem tetszik nekem, hogy a kormányzót egyszerre olyan nagyon érdekli a mi betegápolásunk. Tartok tőle, hogy e mögött valami meglepetés lappang.

— Ugyan mi lappangana mögötte? — kérdezte kissé ideges hanghordozással a főnöknő. — Lehet, hogy talán néhány fekete nővért akar ide küldeni a kegyelmes úr, hogy a betegápolást itt gyakorlatilag is elsajátíthassák.

— Azt hiszem, — nyugtatta meg a kedélyeket Beata nővér — ilyesmitől mit sem kell tartanunk. Bulwer úrnak annyi más dolga van. Egészen bizonyos, hogy holnap már nem emlékszik vissza arra, amit ma itt beszélt.

— És néhány nap múlva megint újabb dolgokkal lesz tele a feje — egészítette ki a főnöknő Beata szavait. — Holnap az urak tudtommal Douglas-ba és Cocos-ba lovagolnak. A kormányzó úr azután felutazik Orange Walk-ba. Az egész gyarmat meglátogatásához legalább három hónapra van szüksége. Addig pedig még sok víz folyik le a hegyekről a tengerbe.

— A munka nehezebb dandára majd csak azután következik — jegyezte meg Felicitas nővér.

— Mitől félnek önök tulajdonképen — kérdezte Beata nővér.

— Hogy önt, kedves Beata, elviszik tőlünk — volt a felelet.

Csak Edelwalda nővér csóválta a fejét fontolgatva.

— A pesszimistáknak rendszerint igazuk van — mondotta komoran.

Úgy is történt. A jövő igazolta ezt a feltevést. Alig múlt el egy negyedév, mikor levél jött Belizeből, de nem a kormányzótól, hanem az apostoli vikáriustól. A levélben az állott, hogy jelenleg Beata nővérre Stann Creeck-ben van a legnagyobb szükség. Neki kellene a fekete nővéreket gyakorlati oktatásban részesítenie a betegápolást és az egyes betegségek felismerését illetően. Olyan tág tere nyílik ott a munkának, hogy minden képzett és gyakorlott erőt igénybe kell venni; Philomena nővérnek éppen elég tapasztalata van már, hogy a betegek gondozását Corozalban egyedül is elláthassa. A nővér áthelyezésével járó költségeket a kormányzó úr fogja fedezni és így tovább. A püspök a levél végén azt az óhaját fejezte ki, hogy Beata nővér utazása közben Belizeben tartson majd egy kis pihenőt. Ő is szeretné megismerni a nővért, hogy neki útmutatást és irányítást adjon Stann Creeckben való tartózkodása idejére. A főnöknő vigasztalására legvégül még azt is hozzáfűzte, hogy Beata nővér körútja kb. egy esztendeig fog eltartani.

Nagyon sovány vigasztalás volt ez ama röpke örömért, hogy végre-valahára egy olyan nővért találtak, akire mindent rá lehetett bízni. De hiába. A tartomány két főhatalmasságának kívánsága parancsszámba ment, melyet el kellett fogadni. És Beata nővér nyolc nappal később Belizbe indult a postagőzőssel. Nagyon bölcsen rendezte el az Úr-isten azt, hogy az emberek a jövőt előre nem láthatják. Különben nagyon nehéz lett volna a búcsúzkodás valamennyiüknek.

A belizei irgalmas nővérek tárt karokkal fogadták Beata nővért. Nagy öröm töltötte el szívüket,

hogy a kedves és szép német apácát viszontláthatják s akinek híre és neve az egész gyarmaton futótűzként elterjedt.

Murphy püspök úr nagy részletességgel vázolta fel Beata nővér előtt jövőendő munkálkodásának részleteit.

— A fekete nővérek igen jóindulatú teremtesek — mondotta. — Ön nagyon jó tanítványokat fog bennük kapni már csak azért is, mert a kormányzó úr az ön működéséről valóságos csodákat mesélt el ott! — Nem kell azért elpirulnia, kedves nővér! Én remélem, hogy minden a legnagyobb rendben lesz. Sir Bulwer urat már régen ismerem. Jól tudom, hogy ő semmit sem szokott túlhajtani. Egyet azonban, gyermekem, a lelkére kell kötnöm. Ön vendég lesz Stann Creeck-ben és ezért... — pár pillanatra elakadt a püspök és gondolkodott, töprengve kereste a megfelelő szót.

Beata nővér sietett az ősz főpap segítségére.

— Értem, kegyelmes uram — mondotta. — Mindenesetre rajta leszek, hogy az ottani nővérek belső dolgait úgy tekintsem majd, mint az én ügykörömön kívül eső dolgokat. Magától értetődő, hogy ez az én munkámmal már együtt jár.

— Ami a munkát illeti, — vette fel a beszélgetés fonalát a püspök — az akad ott több is, mint kellene. A hat nővér közül négy foglalkozik hivatászerűen a betegekkel. Az egyik a városi betegek körül szorgoskodik, míg a többi öt a közeli helységeket látja el. — Egy térképet vett elő és asztalára teregette.

— Látja, — magyarázta — a pirossal jelölt körív mutatja az ön jövőendő működésének területét. Itt három nővér osztotta meg egymás között a helységeket. Így tehát ön hetenként kétszer látogathatja meg őket az egyes községekben. Az utak bizony hosszúak és van olyan helység is, amely több mint tíz angol mérföldnyire esik tőlünk.

— Értem, kegyelmes uram. — Akkor ez gyalogszerrel jó három és félórai utat jelent csak oda.

— Igen, — biccentett a püspök. — Hogy már most aztán ön, gyermekem, miképen tudja majd megtenni ezt az utat, az ma még előttem valóságos rejtély. Önnek valahonnan okvetlenül lovat kell kerítenünk. Ha pénzem volna, azonnal vennék egyet. Sajnos azonban, nálam is legállandóbb baj: a pénzhiány.

Hogy Beata a „lovaglás” szó hallatára elpirult, az érthető. Csak az tudja megmondani, milyen nehéz dolog a lovassportról egyszersmindenkorra annak lemondani, aki húsz éven át mindennap lovon ült. Beata szent hivatása kedvéért erről a nemes sportról önként lemondott. És most mégis nagyot dobant a szíve arra a gondolatra, hogy ismét lóra ülhet.

— A kormányzó úr azt mondta, hogy a fölmerülő összkiadásokat ő fogja fedezni — mondotta csendesén. — Nos, akkor hát gondoskodjék számomra egy hátszlóról... akár kölcsönképen is, mindaddig, amíg arra szükségem lesz. Ha kegyelmes püspök atya alázatos kérésemet a kormányzó úrnál támogatná, úgy ő bizonyosan készséggel teljesíti majd azt.

— Nagyon helves, gyermekem, — kapott a szón a püspök. — Küldök majd önnek a kegyelmes úrnak egy szép ajánló levelet. — Egy névkártyát vett elő s annak hátlapjára a következőket írta: „Kegyelmes Uram! Beata nővérnek egy tiszteletteljes kérése lenne Önhöz. Ha volna mód és lehetőség kéréلمe teljesítésére, úgy Nagyméltóságod engem igen nagy hálaá kötelezne. D. M.”

*

— Kegyelmes uram, — kezdte a kormányzó szalonjában az öregúrral szemközt ülő Beata nővér — igazán nehezemre esett az ön kérését teljesítenem. De ha szabad vele előhozakodnom — nekem is lenne egy nagy-nagy kérésem.

— Tessék, adja csak bátran elő — hangzott a barátságos felelet.

— Ha már egyszer Stann Creeck-ben kell teljesítenem feladatokat, akkor nekem okvetlenül egy hátszlóra volna szükségem. Különben azt hiszem, hogy a püspök úr önagyméltósága említést is tesz erről a kegyelmes uramhoz intézett eme levelében. — És átadta a levelet.

— Úgy? Hát értem! — bólogatott helyeslőleg a kormányzó a levél átolvasása közben — Haha... A drága jó püspök úrnak már megint nincs pénze, mert mindenét szétosztja. Így hát majd nekem kell valahogyan a pénzt előteremtenem. Mert ami a lovat illeti, sajnos, ki kell jelentenem, hogy jelenleg egyetlen lovat sem nélkülözhetnek.

— Nem, nem, kegyelmes úr, — ellenkezett Beata nővér nevetve — velünk szemben nem lehet ön ilyen merev állásponton és nem lehet ennyire kegyetlen! Az Angliából mult héten érkezett 8 darab lóból 6 darab még mindig ott áll lent az istálló állásaiban!

— Na, hallja, kérem! Milyen pontosan számot tart ön itt mindent! Vagy a püspök úr árulta el önnek ezt is? Tény az, hogy jelenleg odalent 6 ló van. De a hat közül egy ló teljesen hasznavehetetlen. Az öt jó lónak pedig már szintén megállapított rendeltetése van. Az ön kívánsága azonban teljesen jogos. Talán tudunk majd másképen is segíteni. Igérem, hogy meglesz a lóva. De mondja csak, kedves nővér, ért ön a lovakkal való bánásmódhoz?

— De még mennyire, kegyelmes uram! — felelt csillogó szemekkel a nővér.

— Igazán? — Hát ez nagyszerű! Akkor hát én is lemegyek most önnel, hogy lóismeretéről személyesen is meggyőződhessek.

Odalent az istállóban sorra nézegették a bekötött lovakat. Pompás állatok voltak. Beata fürkésző szemekkel lépett oda egymásután a hat lóhoz. — Az ember szinte azt hihetné, — mondotta — hogy

csupa jóvérű állattal van dolga. Az utolsó előtti rekeszben álló sárgaszínű ló mindkét hátsó lábával kirúgott, mikor a nővér három lépésnyire állt tőle. Az állás fölött kis tábla függött, melyen a ló neve állt... Beata nem akart hinni a szemeknek. Néhány pillanatig mintegy megkövülten meredt az írásra. „Pobló.” Ez a név állt ottan... „Pobló” — suttogta magában és kedves régi emlékek rajzoltak fel lelkében.

— Ohó, Pobló, — szólt most hangosan a lóhoz — szép tőled, hogy rossz szokásaidra így figyelmeztetsz minket. — A sárga élénken hegyezte a füleit, majd ismét felrúgott hátsó patáival.

— Nos, kedves nővér, melyik lovat választja — kérdezte szemle végeztével a kormányzó.

— Ezt a rúgós sárgát, kegyelmes uram — válaszolta Beata.

— Jóságos égl! Hiszen ez a dög senkit nem tőr meg a hátán! Még Fox doktor — aki pedig a környék legjobb lovasa — sem tudta nyereg alá törni ezt a lovat.

— A varga maradjon meg a kaptafánál — sziszegte maga elé a nővér.

A kormányzó azonban meghallotta ezt, meg is kérdezte rögtön:

— Már miért ne lehetne egy orvos jó lovas is?

— Ha egy orvos lehet, akkor egy misszionáriusnő még inkább — hangzott a furcsa felelet.

— Ugyan, mondja már meg, édes lelkem, miért ragaszkodik maga annyira ehhez a rókaszörűhöz? — kérdezte nevetve a kormányzó.

— Mert ez a legjobb állat az istállóban. Tehát kölcsönadja nekem ezt, kegyelmes úr?

— Nem. Kölcsönbe nem adom. Ajándékba, igen! Egyet azonban előre kijelentek: ha ráül, nem állok jót testi épségéért.

Beata elnevette magát, majd körülnézett.

— Azonnal elintézzük. Legyen szíves, kegyelmes uram és hozasson néhány szem cukrot.

Mikor az altiszt meghozta a kockacukrot, Beata újabb kérdéssel hozakodott elő:

— Ki nyergelte eddig — ha szabadna tudnom — ezt a lovat?

A kormányzó az istálló végében foglalatoskodó altisztre mutatott:

— Azt hiszem, ezideig Fligh őrmester foglalkozott vele.

— Kérem, nyergeltesse meg vele a sárgát.

Az altiszt odaugrott s leemelte a nyeret.

— A kengyeleket hagyja, — rendelkezett Beata — csak a zablát s kantárszárat hagyja rajta!

Az altiszt határozatlanul tekintett a kormányzóra.

— Maga, fiam, csak tegye azt, amit a nővér kér, — nógatta a kormányzó az embert — a nővér hamarosan megtapasztalja, hogy ezzel a döggel nem lehet bírni.

Az altisztnak éppen elég munkát adott a rakoncátlan állat felszerszámozása. Hogy hátulról rúgás ne érje, a szomszédos rekeszállásba ment és áthajolva kantározta fel a lovat s dobta hátára a nyeret. Mikor ezzel elkészült, odahívott egy másik katonát s a féknél kétoldalt fogva, ketten vezették elő a ficánkoló paripát. Az istálló mögött tágas lovaglóter volt, melyen a lovakat körbe járatni szokták. A sárga azonban olyan nyugtalanul toporzékolt, hogy a két altiszt csak erejének végső megfeszítésével tudta megfékezni a jóvérű állatot.

— Álljunk csak meg! — kiáltott csengő hangon Beata. A lóhoz ment s eléje állt. — Szokja meg a fehér fátylamat, — úgymond — majd élesen a megriadt állat szeme közé nézve, dorgálni kezdte, mint valami rossz gyermeket:

— Ejnye, Pobló, hát illik ez? Így gonoszkodni? Mi? Egy ilyen szép lónak, mint te vagy, engedelmeskednie kell! Megértetted?

Poblón azonban nem fogott a szép szó, csak

továbbra is nyugtalankodott, mire a nővér közelebb lépett hozzá.

— Vigyázzon, drága nővér — kiáltott a kormányzó. Az öregúr óvatos volt s távolabbról szemlélte a jelenetet. — Ha ez a dög kiszakítja magát a fiúk kezéből, agyontapossa önt!

A két altiszt minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult, mert a sárga csak kapált és ágaskodott, majd elszakította a kötőfékeket, melyeknél fogva zabolázták.

— Tartsák csak erősen! — kiáltott Beata s ismét szelíden kezdte dorgálni a hevesvérű csikót.

— Ugyan, Pobló! Ne ficáncolj már annyit! Nem vagy már kis csikó! — S egészen mellé lépve, hízelegve szólt hozzá: — Ugy-e, szereted a cukrot? Nesze! — Síma tenyerén egy szem kockacukrot nyújtott oda. Az állat azonban nem akart hinni a szeretet eme megnyilvánulásának s hátrafelé hőkölt. — Vedd csak el, Pobló, meglásd, ízleni fog — hangzott a szelíd biztatás. És a ló csakugyan elkapta a cukordarabot. Mialatt jóízűen ropogtatta az édeséget, Beata megsimogatta az orrát. — Így nil! Úgyis tudom, hogy mi ketten hamarosan jó barátok leszünk. — Jobbjával megfogta a kantárszárat, baljával újabb cukordarabot nyújtott oda és lassan paskolni kezdte az állat szügyét. Közben egyre beszélt: — No látod? A barátság a gyomron át vezet. Ugy-e ízlik, Pobló? — Az altisz felé fordult:

— Kérem, Fligh úr, hozzon egy járató gyeplőt! Pobló most egy kicsikét kitombolja magát.

Az altiszt, ki a kért gyeplőszárat előhozta, a szár egyik végét erősen a kötőfékhez kötötte s a másik végét Beatával erősen kézben tartva, lassan-lassan az egyre hátrább hőkölő ló után engedte.

Alig érezte magát kissé szabadabban előbbi lekötöttségéből az állat, néhány sikertelen elugrási kísérlet után, a hosszabbra feszült porázon fogva körben futni kezdett.

Beata valósággal felujjongott.

— Úgy, úgy, Pobló! Csak vígan! Mozgás az élet! — biztatta a sebes iramban körben száguldó állatot. Az altiszt egy helyben állva, erősen markolva a járószalagot, körben fordult utána és csizmái sarkával szinte belevájta magát a talajba. Ha Beata nem segített volna neki visszahúzni a feszülő gyeplőszárat, a ló kiszakította volna magát kezeiből. Majdnem egy félóra hosszat tartott ez a vad iramban történő körbefuttatás. Mikor az állat elfáradt, nagyokat fújva, rendes lépegetésre tért át. Beata nővér most már lassan visszagombolyíthatta a járató gyeplőt. Mikor az állatot alig egy méternyi távolság választotta el tőle, odaszólt az altisztnek:

— Hozzon hamar egy nyerget!

Még mielőtt a nyerget feltették volna a most már megszeliődött állat hátára, egy kis kefével leporolták. Az állat nyugodtan tűrte a tisztogatást.

— Nos, kegyelmes uram, mit szól ehhez a pompás állathoz? — kérdezte Beata mosolygó szemekkel. — Még csak át sem izzadt. Teljesen száraz maradt az erős futtatás ellenére is.

— Én nem mondok egyelőre semmit — felelt bölcsen a kormányzó. — De engedjen meg egy kérdést: hol tanulta ön a lóval való bánásmódot?

— Amit az ember fiatalkorában megtanul, azt felnőtt korában sem felejt el soha — adta meg az elégtelen választ Beata. Aztán látva a kormányzó tűnődését a különös válasz felett, hozzátette: — Ha minden jól megy, holnapután már lovagolni fogunk.

A kormányzó kétkedőleg csóválta fejét.

— Csak aztán csalódás ne érje s ami a fő, nyak- és lábtörés ne legyen a vége!

— Ilyen rosszat csak kocavadászoknak szokás hátuk mögött kívánni — vágott vissza évődve Beata s elkészönve az uraktól, hazafelé indult.

*

— Valami nagy öröm érte, kedvesem? — kérdezte a főnöknő a zárdába lépő Beatától. — Szinte ragyog az arca az örömtől.

— Valóban, nagy öröm ért, tisztelendő anya. Képzelve csak, a kegyelmes úr egy aransárga lovat ajándékozott nekem. Most töröm be magamnak s pár nap múlva indulhatok oda, ahol már várnak.

És hogy szívének túlcorduló boldogságát valahol kiöntse, a kápolnába sietett, hogy örömkönnyei között ott adjon végtelen jóságáért hálát az Oltáriszentségben csodálatosan közöttünk lakozó Úrnak.

3. Fejezet

— Hozzászoktam már a meglepetésekhez az életben — mondta a kormányzó vacsora végeztével Fox doktornak, akit mint állandó asztaltársát Williams hadnaggyal együtt hívott meg. — De ahogyan ez az apácaköntösbe öltözött amazon megszeli-dítette ezt a vadlovat, az minden képzeletet felülmúl és egyszerűen mesés, én mondom az uraknak.

— Kegyelmes úr hamar lelkesedik minden iránt — vélekedett fölényes nyugalommal az orvos. — De... hm... hml...

— Kedves doktorkám, ön már megint hümmög? Én és a hadnagy úr nem tudjuk mire magyarázni ezt a hümmögést.

— Kegyelmes úr elragadtatása a nővérnek eddigi teljesítménye fölött könnyen érthető. Elvégre akadnak nők, akik a lovak körüli bánásmódban gyakorlattal bírnak. Az is szokatlan dolog, hogy egy apáca értsen a lovakhoz. Beata nővér úgy látszik ért hozzájuk. De ez nem olyan meglepő és nem olyan csodálatos dolog. Én ezért nem tudok úgy lelkesülni, mint most önök.

— Nem-e? — kérdezték az urak egyszerre.

— Nem — felelt az orvos határozottan. — Mert amit a nővér eddig azzal a lóval véghez vitt, az nem olyan különleges.

— De, bocsásson meg! Csak figyelemreméltó eredmény az, ha a sárga ma már egész rendesen

viselkedett. Vezetetni hagyta magát! Holott még tegnapelőtt két izmos katona sem volt képes megfékezni ezt a tomboló telivér lovat!

— Ugyanezt, ha fáradságot vettem volna magamnak, kétnapi dresszúra után én is el tudtam volna érni vele. Körbefuttatjuk és ha kifáradt, nyeregbe törjük, megjuhozzuk. Ez nem olyan nagy kunszt, nem olyan nagy csoda! Én nem futtani, de nyeregbe törni akarom azt a lovat!

— Bocsásson meg, — mondta felhevülve a kormányzó — Beata nővér is lovagolni akarja! Ő azonban másképp kezdi a dolgát. Először magához édesgeti a lovat és a ló a jó bánásmódért valósággal megkedveli, — igen: megkedveli őt! Hiszen ön, doktorkám, tudja, hogy boldogult drága feleségem is tudott lovagolni. A nyereg még megvolt. Én ezt a nővérnek ajándékoztam. És ő holnap már lovagolni fogja a sárgát. No, mit szól ön ehhez?

— A nyeregig én is eljutottam, — nevetett jókedvűen Fox doktor — a felülés és nyeregben maradás azonban más dolog.

— Még hozzá női nyeregben fennmaradni! — pajzánkodott Williams hadnagy.

— Hogy fog majd nyeregben maradni, — azt én nem tudom — kapitulált vendégei makacskodására a kormányzó. — De azok után, amiket eddig láttam, semmi okom nincs a holnap nap sikerét kétségbevonni.

— Végén csattan az ostor, várjuk csak ki a holnap napot türelemmel, kegyelmes uram — tamáskodott a doktor.

— Kedves barátom, az ön elismert lovaglós tudása igen tiszteletreméltó. Félek azonban, hogy ettől a kis apácától majd még ön is tanulhat holnap valamit. Azt, hogy miképpen kell egy ilyen nemesvérű állattal bánni s főleg: beszélgetni. Igen igen! Beszélgetni. Beata nővér állandóan beszélget a lóval és ez a dög figyel ám rája. Önnek holnap okvetlen ott kell lennie!

— Régi lovas vagyok, kegyelmes uram! — válaszolt az orvos. — Már csak van annyi gyakorlatom, hogy tudjam, miképen kell bánni egy ilyen ellenszegülő remondával. — Az orvos összehorzolt szemöldökeiből és idegesen rezdülő hangjából kiértett, hogy bosszankodik.

— Az is lehetséges, — igyekezett elsimítani közbeszólásával a kissé feszült helyzetet a hadnagy — hogy nekünk, katonáknak a hosszú évek fáradalmai alatt kifinomult érzékünk és tapintatunk el-
tompul...

— Ugyan, a csudába! — pattant fel kétségbeesve a doktor s befogta füleit. — Kedves Williams, ne jöjjön most nekem elő tapintattal és talán még a lélektannal is!

A kormányzó, bár minden oka megvolt a mosolyra, komoly maradt:

— Körülbelül ugyanazt mondta a nővér is, amit most ön mondott, Williams hadnagy. Hogy minden lónak van valami belső készsége, öntudatlan ösztöne, jóérzése és alkalmazkodó képessége. Az állatszelisták és állatidomítók csodás mutatóványai igazolják ezt. Csak tudni kell az állattal bánni és akkor az szívesen engedelmeskedik. A mi sárgánk nemcsak azt mutatja, hogy jóvérű származású, hanem azt is, hogy fejlett képességű állatok lehettek elődei is. Hogy Pobló mostanában igen vadul viselkedett, — az Beata nővér szerint azzal magyarázható, hogy a hosszú tengeri úton történhetett vele valami. Rossz kezelés, a hajó imbolygása stb... mit tudjuk mi? Minél nemesebb az állat, annál gyöngédebben, annál nagyobb szeretettel és türelemmel kell vele bánni. A durva erőszakra minden állat csak ösztönszerű félelemmel fog reagálni. A jó bánásmódnak ellenben szívesen aláveti magát. — Ezek uraim, a nővérnek saját szavai és én aláírom ezt.

— Szép szavak, miért nem mondja a nővér azt is, hogy ennek az állatnak „esze” van? — mondta ingerülten Fox.

— Azt éppen nem mondta és én sem állítom ezt. De hiszem, hogy az ön kételkedése is elmúlik holnapra. Kérem az urakat, legyenek ott reggel 9 órára.

— Hálaosan köszönjük, kegyelmes úr, a szíves engedelmet — válaszolták a vendégek. Fox azonban még hozzátette:

— Ha méltóztatik megengedni, az esetleges láb-, borda- és kulcscsonttörésre a síneléshez és gipszberakáshoz előkészületeket teszek.

— Azt hiszem, doktorkám, arra nem lesz szükség.

*

Az orvos és Williams hadnagy lassan sétált fel s alá a pálmafák alatt a kormányzósági épület előtt. Nagy érdeklődéssel várták az eljövendő eseményeket. Williams elővette zsebóráját s derűsre vált arccal szólt:

— Ha igaz, nemsokára ő is itt lesz.

— Nem kellett volna egy ápolónővért is ide kérnem? — kérdezte az orvos. — Nem lehet tudni, hogy végződik majd a dolog. Az elővigyázat sohasem árt.

— Nem kell falra festeni, kedves doktor — az ördögöt — válaszolt a hadnagy.

— Három perccel kilenc óra előtt Beata nővér fehér fátyla előbukkant az utcasarok mögül. Egyenesen a kormányzósági épület felé tartott. A lépcső-feljártnál várakozó feketebőrű nőcseléd eltűnt a házban. Nemsokára maga a kormányzó jött le Beata nővér elé a lépcsőn.

— Engedje meg, kedves jó nővér, hogy legjobb champion-lovasunkat, Fox orvos urat és hadsegédemet, Williams hadnagy urat önnek bemutathassam. Tisztelettel kérnek az urak engedélyt arra, hogy lovagló tudását megcsodálhassák.

— Jaj, kegyelmes uram, csak ne olyan ünnepelesen — nevetett, kezét az urak felé nyújtva

Beata. — Nem vagyok még abban a korban, mikor a nők a büszkeséget és hiúságot már elfeledik.

— Önről ugyan mindent el lehetne mondani, kedves nővér, csak azt az egyet nem, hogy hiú — viszonzá a kormányzó. — És ami a büszkeséget illeti, ne feledjük, van nemes büszkeség is. És ezzel, szerzetesnő létére, ön is bírhat.

— Ezt megjegyzem magamnak, kegyelmes uram. Ez ugyanis igaz.

A lovaglótér felé indultak, ahol Fligh altiszt már várta az érkezőket az istálló előtt. A kormányzó intett, hogy vezessék elő a sárgát.

— De előbb, kérem, nyergeljék föl Poblót — kérte a nővér.

A kormányzó évelődni kezdett:

— Figyelmeztetem azonban, kedves nővér, hogy doktorkánk meleg érdeklődéssel viseltetik az ön végtagjainak jövőendő épsége iránt.

— Ennek igazán örvendek — kacagott Beata. Doktor úrból a hivatás beszél. Node nem kell félnie, kedves doktor úr, nem lesz semmi baj!

— Na-na! — intett az orvos hamiskásan. — Ezt már mások is mondták kérem és mégis keservesen csalódtak.

Most már Williams is megszólalt:

— Én is kiállíthatom önnek a bizalmatlansági nyilatkozatot, ha nem veszi tőlem ezt rossz néven. Nehezen hihető el ugyanis, hogy egy szerzetesnőben az apácaruha alatt egy bájos amazon rejtőzik.

— Szóval ön sem hiszi, hogy lehet tisztességes kivétel?

A sárgát elővezették. Síma szőre aranyként ragyogott a napfényben. Pobló pedig mintha megérezte volna ezt, kényesen szedte a lábait s nyugodtan engedte vezetni magát. Csak mikor az urak elé ért, lett kissé nyugtalan.

— Látja, doktor úr? Pobló idegeskedik, mert meglátta önt — szólt a nővér az orvosra pillantva,

majd odalépett a lóhoz és kedveskedve, két kezével kezdte simogatni az állat nyakát.

— Gyere csak, Pobló, menjünk innen! Nagy urakkal nem jó egy tálból enni cseresznyét. No, ne félj! Ez a bácsi itt — s Beata huncutkásan az orvos felé bökött — nem fog téged többé bántani. — És már vezette is kezes bárányként a tér közepére a lovat.

— Hallotta ezt, doktorkám? — bökte oldalba mosolyogva a kormányzó az ámuldozó orvost. — Várjon csak, fog még mást is hallani tőle!

— Addig csúfolódik velem, míg nyeregbe nem ül — vont egykedvűen vállat Fox doktor.

Beata pedig futtatni kezdte a lovat. Előbb egy körfutást végzett. Pobló ennek végeztével mindenáron galoppba szeretett volna vágni s kissé a síkon nekiiramodni. Beata azonban nem engedte. Rövidre fogta a kantárszárat s becézve oktatni kezdte a lovat:

— Nem, barátom, nem így fogjuk csinálni! Előbb egy kis lassú ügetés jön. Így ni; látod, ez jól van. Látod, mennyire csodálkoznak az urak? — Ide nézzenek! — ujjongott — milyen kényeskedve rakja Pobló a lábait. Láttak már ennél pompásabb dolgot?

A ló tartása és lépése valóban kitűnő volt. Beata lassanként utána eresztette a szárat. A sárga jókedvű galoppba fogott. A befutott kör egyre jobban tágult. Egy halk szszsz... tört elő Beata fogai közül. A telivér legott füleit hegyezte s jókedvű nyerítéssel egyenletes tempójú vágtába kezdett. Beata néhány nagy kört engedélyezett s erősen tartotta a járató-szárat. Hogy a nagy melegben s állandó izomfeszültségben az ő arcáról is csurgott már a verejték, arra nem is ügyelt. Gyönyörködve figyelte a pompás ütemet, melyben Pobló kört kör után végzett.

— Állj! — kiáltotta harsányan végre. Az állat megállt. Beata összegöngyölte a gyeplőszárat s egy darab cukrot adott a lónak. Az összegöngyölt járatószalagot odadobta az altisztnek, baljával megsimo-

gatta a nagyokat fújó lovat, jobbjával pedig megragadta a nyeregkapát.

— A teremburáját! — kiáltott fel lelkesülten az orvos. — Még képes és segítség nélkül nyeregbe száll!

Még be sem fejezte Fox a mondatot, Beata máris nyeregben ült. A nélkül, hogy a kengyelvasat igénybe vette volna. Pobló a váratlan nyeregbeszökkenéstől megijedt. Egy pillanatra riadtan megtorpant, aztán fejét a szügyébe vágva, hátsó lábát az égneke rúgta. Beata azonban keményen ülte meg a lovat.

— Ugyan, ne rakoncátlankodjál, Pobló! — dorgálta a lovat. — Azt hiszed talán, hogy a szokásos zablarángatás következik most? No, ne félj! Én nem okozok neked fájdalmat. Hiszen te egy értelmes lény vagy.

Az urak hahotázni kezdtek.

— Ez önnek szólt, doktor úr — csipkelődött a hadnagy.

— Most ügetünk egyet — oktatta Poblót Beata. — Roppant könnyed a járása — kiáltott az urak felé. — Úgy érzem, mintha bölcsőben ringatnának.

Az ügetésre rövid galopp következett.

— Úgy ül a nyeregben, mintha hozzáöntötték volna. Csak moha símulhat így a fához — dicsérte a nővér tartását a hadnagy.

— Egy műlovarnő sem csinálhatná különben — állapította meg ámuldozva az orvos.

— Na, végre eloszlott az ön kételye is — örvendezett a kormányzó.

Beata megtorpant előttük a lóval.

— Mára elég lesz! — ugrott le a nyeregből s az elősiető altisztnek adta át a lovat. Előbb azonban cukrot adott neki.

Az urak lelkesen tapsoltak.

— Köszönöm, uraim — szólt Beata elpirulva. Majd a kormányzó felé fordult:

— Kegyelmes uram, egy nagy-nagy kérésem volna.

— Máris teljesítve van!

— Hálásan köszönöm. Jó lenne, ha Poblót emberek közé vinnék. Talán Fligh őrmester úr volna olyan szíves és ma délután keresztülvezetné a város forgalmasabb helyein a lovat. Hadd szokja meg a zajt és az embereket. És Fligh urat Pobló már ismeri, nem kell félni, hogy valami baj lesz.

— Helyes — válaszolt beleegyezőleg a kormányzó. — Kedves Fligh, hallotta a nővér kívánságát?

— Parancsára, kegyelmes úr!

— Úgy-e nekem ezt szívesen megteszi? — kérdezte Beata.

— Ezer örömmel, tisztelendő nővér — hangzott a katonás válasz.

— Egy jó félóra untig elég lesz. Mutasson meg neki mindent. De gyengéden kezelje. Különben ismeri már a módszeremet.

— Igen, ismerem — mondta mosolyogva az altiszt s közben szeretettel cirógatta meg a paripa nyakát.

— Holnapután aztán Stann Creeck-be lovagolunk — fordult most az urak felé Beata.

— Hogyan? Mit mondott? Már holnapután? — kérdezte hitetlenkedve a kormányzó. — Menjen inkább hétfőn a délre induló gőzössel, gyermekem!

— Igaz, sokkal kényelmesebb lenne nekem így utazni — felelte a nővér. — De nem tehetem Pobló miatt. Pobló az amúgyis erősen himbálódzó hajón újra nyugtalanná válnék s még jobban megrökönyödni. És ami azt illeti, én örömet lovalogolok.

— Azt sejtem. Hanem az út borzasztó hosszú — válaszolt a kormányzó.

— Negyven mérföld az egész. Talán másfél-napi út. Mi az nekünk?

— Ha már mindenáron ehhez köti magát, — csóválta fejét rosszállólag a kormányzó — ám

legyen! De akkor két lovaskatonát rendelek ki a kíséretére.

— Erre egyáltalán nincsen semmi szükség, kegyelmes uram.

— Nem, nem, kedves nővér. Egyedül semmi-
esetre sem engedhetem. És az útközben valahol éjt-
szakáznia is kell. A bennszülöttek szeretik a kedves
testvéreket, tudom. De soha nem lehet tudni, mi áll-
hat elő . . . Persze, — mondotta mintegy önmagának
— Fligh őrmestert nem tudnám ennyi időre nélkü-
lözni. Neki két lóval Douglas-ba kell indulnia. Vi-
szont a többi altiszt? . . . Nem, mégis sokkal jobb lesz,
ha Fligh indul el önnel . . . Hanem . . .

— Díszkíséretként megfelelnek majd a többiek
is — mondotta Beata. — Gondom lesz rá, hogy sem-
mi bajuk ne essék.

— Isten önökkel, kedves nővérek! Az Úr száz-
annyival fizesse önöknek vissza mindazt, amit értem
tettek. Imádkozzanak érettem, amint én is imádkozni
fogok önökért.

— Isten vezérelje, Beata nővér — szólt a főnök-
nő. — Őrizze meg minden bajtól az úton őrangyala,
hogy szerencsésen érkezzenek meg Stann Creeck-be.

Pár perccel reggeli hat óra előtt volt. A szent-
mise ma egy félórával előbb kezdődött a kápolná-
ban, mint máskor, hogy az útrakelő nővér a hús reg-
geli órákat jobban kihasználhassa. Lent, a kapu előtt
türelmetlenül toporzékoltak a lovak.

— Jó reggelt, Mister Fligh — köszöntötte Beata
a kapun kilépve az altisztet. Mit raktak itt fel a nye-
reg elébe?

— Csak egy hálózsákot és egypár konzervet az
útra. A kegyelmes úr küldte.

Pobló táncolni kezdett örömeiben, mikor Beatát
megpillantotta.

— Hogy örül ez a ló? — csodálkozott az altiszt.

— Ma meg kell mutatnia, hogy mit tud — mon-

dotta Beata. És nem is gyanította, milyen jósigéjű szavakat ejtett ki.

A kora reggeli lovaglás valóságos élvezet volt. A tenger felől hűs szellő fújdogált. A felkelő nap sugarai pedig, amelyek gyémánttá csiszolták a har-
matcseppeket, távolról sem éreztették, hogy milyen izzó hőséget fognak déltájban kisugározni. A pálma-
lombok lassan hajladoztak a reggeli szellőben. A madarak édes dala dicsérte a teremő Istent, aki új napra virrasztotta a nagy természetet.

Beata is boldog volt. Táguló tüdővel szívtá a friss levegőt s elgondolta, mennyi, de mennyi jó-
téteményét vette az Úrnak. A legjobb lovon lova-
golhat, ami csak a gyarmaton található... S mialatt a lovak vígan ügettek, Beata halkán egy kedves zsol-
tárába kezdett: „Áldjad én lelkem az Urat! Ami ben-
nem él, szent nevét dicsérje, Áldjad én lelkem az Urat és emlékezzél minden jótettére!”

A sárga elemében volt, mert valósággal meg-
előzte a másik két lovast, bár azok is igyekeztek.

Beata gondolatai, mint futó felhők, egymást vál-
togatták. — Vajjon mit csinálnak most odahaza, az anyaházban?... Ha megérkezik új állomáshelyére, azonnal egy hosszabb levélben számol be élményei-
ről a főnökanyának...

Hirtelen egy riadt kiáltás zökkentette ki gondo-
lataiból, melyekbe már egészen elmerült. Pobló is megtorpant s minden ízében remegve kezdte hegyez-
ni a fülét. Majd valami nagy veszélyt érezve, lesze-
gett nyakkal vágató rohamba kezdett. Csak előre. Beata az első pillanatban nem tudta mire vélni a dolgot. Keményen ülve a nyeregben, hirtelen maga körül járatta tekintetét... Ahá... ott... ott... mi lehet az?... egy tarkafoltos állat közelit hatalmas ugrásokkal utánuk. Szent Isten! Ez egy jaguár!

— Jézusom, segíts! — kiáltott fel rémülten a nővér.

A két kísérő katona lova is megneszelte a ve-
szélyt. Szinte megbokrosodva fordultak vissza. A

két lovas nem bírt velük. Erre ők is fejüket vesztették. Hátba a fenevad az ő nyomukban van? A lovak ösztönére bízták magukat s örültek, hogy nem kellett osztozniok szegény nővér sorsában, akit a fenevad azóta már bizonyára lovastól együtt széjjel-marcangolhatott. Holtfáradtan, elcsigázva érkeztek vissza déltájban veritéktől habzó lovaikkal Belizé-be.

A kormányzó megriadva sietett ki a tornácra, mikor a kormányzósági palota elé érkeztek.

— Hát veletek, fiúk, mi van? Miért tértetek vissza? Mi történt?

— Ó, uram! Borzasztó dolog... A nővér...

— Mi van vele? Valami baja történt?...

— Szörnyű dolog! Egy jaguár tépte szét...

Sir Bulwer visszatántorodva kapott homlokához.

— Szentséges ég! — Lekapja a két katonát? — cikázik végig agyán a gondolat. — Nem, ezzel sem mire sem megy. Foxot és segédtsíztjét kiáltotta hát elő.

— Uram, az ég szerelmére, most segítsenek!

— Azonnal a keresésükre kell indulni. Fligh s több katona rögtön induljon. Talán még lehet segíteni. Nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni!

— Semmi reményem sincs már ezekután — mondotta csüggedten a kormányzó. — Én vagyok az oka; miért is engedtem őt egyedül egy ilyen útra! Késő már a bánat!

— Estére már bizonyosat tudhatunk, ha távirati választ kérünk — tanácsolta az orvos.

A kormányzó azonnal megírta a táviratot Stann Creeck-be, ahová Beata tulajdonképen indult:

„Beata nővér ma reggel indult el innen. Most értesültünk róla, hogy halálos baleset érte. Állítólag egy jaguár tépte szét. Keressük. Kevés a remény. Vigasztalan vagyok a roppant veszteség miatt, mely bennünket halálával ért. Kérem, imádkozzanak!”

Képzeltető, mekkora riadalmat okozott az Isteni Gondviselés kicsi zárdájában ez a távirat. A félrevert kisharang panaszosan sírta el a városka felett

a nagy gyászt és fájdalmat: a zárdának halottja van. Meghalt egy nővér. A kápolnában a szerzetesnők térdenállva mondták el a halottakért való könyörgéseket.

A városka lakói csoportokba verődve tárgyalták a nagy eseményt, minő tragédia érte azt a német nővért, akit ide vártak s akiről már előre annyi jót és szépet hallottak. Másnap, a reggeli gyászmisére érkezőket be se tudta fogadni a kis kápolna. Még a folyosó is megtelt gyászolókkal. Sokan kívül szorultak. Mindenki mélységes részvételt vett részt a szerzetesnők veszteségében.

4. Fejezet

Az orvos csak a sötétség beálltával érkezett vissza a katonákkal. A kormányzó feszült várakozással sietett eléjük.

— Nos, találtak valamit?

— Igenis, nem is! A jaguárt meglettük. Hozzuk is. A nővérnek azonban hírét-hamvát se láttuk.

— Szóval lelőtték a bestiát?

— Mikor mi odaérkeztünk, már dög volt.

— Nem értem, doktor, mondja el!... Van rá remény, hogy a nővér szerencsésen megmenekült?

— Engedje meg, kegyelmes uram, hogy előbb leüljek s ha lehet, kérem, hozasson számomra egy kis whyskit. Sietségemben megfeledkeztünk az ebédről. Kíehezünk mint a farkas és fáradtak vagyunk mint a kutya. — Lerogyott egy székbe s fáradtan húnnya be a szemeit. — Kissé össze kell szednem magamat, különben az események összefutnak előttem. Tehát mi, ama bizonyos helyig lovagoltunk, ahol a rajtaütés történt. Körülbelül egy mérföldre a Sibun River mögött. A nyomok világosan elárulták, hol fordult vissza a két katona. Itt mi is leszálltunk és előre mentem Fligh-el, mindenütt a nyom után. Karabélyaink lövésre készen voltak kezünk-

ben... — Kezével végigsimított homlokán s újra megszólalt: — De hol is hagytam el?

— Igyék előbb egy keveset s azután folytassa — mondotta neki Sir Bulwer. — Maga teljesen kikökönt a sodrából.

— Igen, mert ez a dolog engem roppant közelről érint. Ha meggondoljuk, hogy ez a kedves, bájos teremtség... ez szörnyű... Tehát ahhoz a helyhez értünk, ahol a jaguár- és a lónyom találkoztak. Itt harcnak kellett lennie. Legalábbis fel volt túrva a homok. Néhány lépést tettünk a tenger felé és megtaláltuk az állatot. Keresni kezdtük a nővért és a lovat. A támadás színhelyéről — a nyomok alapján következtettünk — a ló galoppban ment tovább és lekanyarodhatott a tengerhez. Itt a nyomok megszüntek. Hová lett hát a nővér? Erről fogalmam sincs! Lehet, hogy a ló halálfélelmében vele együtt a tengerbe rohant. Az is lehet, hogy a nővér előbb leugrott róla... és talán egy második jaguárnak esett áldozatául... Ahol egy akad, akadhat ott több is... Határozottan nem lehetne ezt ugyan állítani... Csak gyanítom. Mert a nővérnek nyoma veszett. Széles körben mindent fölkutattunk. Még a tengerpartot is. De minden hiába volt.

A szolgál belépett és jelentette:

— Sir, az estebéd tálalva van!

— Jöjjön, doktor, — fogta karon a kormányzó az orvost — ma alaposan megszolgált a vacsorát. Williams, mint látom, már itt van.

Mialatt Fox doktor teljes odaadással feküdt neki az étkezésnek, a kormányzó elmesélte segéd-tisztjének a hallottakat.

— Egy kérdés marad nyitva. Ki terítette le a jaguárt?

Az orvos vállat vont.

— Ha én ezt tudnám! A megmentőnek „deus ex machina” (égből szállt istenséggként) kellett megjelennie. Mert, mint már mondtam, semmi nyom nem volt található. Az a legérdekesebb, hogy a jaguárt

két lövés érte. S még hozzá egy a két szeme között.

— A katonák aligha adhatták le a lövéseket — vélekedett a hadnagy. — Különben eldicsekedtek volna vele.

— Ah, — legyintett a kormányzó megvetőleg — szégyenkezniem kell e gyávák miatt. Fegyverhasználat helyett egyszerűen meglógtak! Hogy saját bőrüket mentték. Ez sikerült is nekik.

— De valakinek csak le kellett lőnie a jaguárt — mondotta a hadnagy.

— Talán erre vonatkozólag tud az őrmester felvilágosítást adni — szólt az orvos.

— Hogyan? Ő nem tért önökkel vissza?

— Nem — válaszolt az orvos. — Még tovább akartam elbeszélni, mikor vacsorára hívtak. Fligh őrmestert elküldtem Manatee Riwerbe, a katonai állomásra. Kegyelmes úr utólagos jóváhagyását ehhez feltételeztem. Ha a nővér megmenekült, azt ott biztosan tudni fogják. Aligha hagyhatja el ezt az állomást a nélkül, hogy ne látnák. Fligh még ma éjjel jelentkezni fog. Utasítottam a póstamestert is, most visszafelé jövet, hogy várja meg, míg Fligh felhívja.

Az altiszt lépett be és jelentette:

— A póstamester úr megérkezett.

— Kéretjük.

A póstamester belépett. Arca már messziről elárulta, hogy semmi örvendeteset nem hoz.

— Fligh őrmester jelentkezett. Sajnos, semmit nem tudott megállapítani. A manatee állomáson a nővér nem jelentkezett. Az őrmester reggelre visszatér.

— Köszönöm a fáradozását, Mister Slong. Vacsorázott már?

— Köszönöm, igen!

— No, az jó. Mert semmit sem l~~h~~agytunk. A doktor úrnak ma farkasétvágya volt. Kérem azonban, ha teheti, maradjon még. Iszik egy szódás whyskit? ... Hej, ez a nap nagyon szomorú!

Még sokáig ültek együtt s firtatták a lehetőségeket, bár tudtak légyen valami halvány reménysugarat támasztani a nővér megmenekülését illetőleg.

— Hát maga a nővér nem adhatta le a lövést? — kockáztatta meg a kérdést a hadnagy.

— Egyáltalán, volt-e fegyver nála? — kérdezte a póstamester.

— Ugyan, honnan lett volna fegyver nála? — vágott közbe a doktor. — Williams csodás tehetségekkel ruhazza fel szegény nővért. Tartok tőle, hogy szerelmes volt belé.

— Csodatünetemény is ő — állította a kormányszó teljes határozottsággal. — S ha az, amit ön a szerelemről beszél, ha úgyis volna, sem lenne szégyen.

Beata nővér rettenetes perceket élt át. Valóságos szédülés fogta el, mikor a jaguárt maga mögött megpillantotta. Ám az életösztön ezt a futó érzést azonnal legyőzte s józan elhatározását megőrizte. Hirtelen mozdulattal ruhájának zsebmélyedésébe nyúlt, ahová ismétlőpisztolyát dugta. Utazása előtt sokáig fontolgatta pedig, magával vigye-e, vagy poggyászával együtt küldje Stann Creeck-be? Hálát adott Istennek, hogy a fegyver most nála volt.

Két lövés dördült el. A jaguár bukfencezve bukott fel nyomukban. Pobló már előbb is vágatva ment, de a lövések zajától megrémülve, úgy röpült most, mint a szélvihar. Beata hagyta. A ló magától vágatott a tenger felé. Apály ideje volt. Itt alig észrevehetően húzódott vissza a tenger, de a sziklakt iszapban jól lehetett lovagolni. E miatt volt, hogy Fox doktor, aki dagály idején ért oda, a ló és lovasa nyomát veszítette. Jó egy félóraig engedte a lovat part hosszabban nyargalni Beata. Aztán itt volt az ideje, hogy a heves naptűzésben pihenést engedjen a lónak. Megveregette az állat nyakát,

lépésben hagyta menni és visszafordította a pálmák felé.

Egy árnyékos helyre érve, leszállt a lóról, karját az állat nyaka köré fonta. Érezte, hogy az állat még mindig remeg.

— Ó, drága Pobló, ez nem volt játék, mint a cirkuszban. Ma élet-halálra ment a rohanás. Te mentetted meg az életemet, te, te, drága, hűséges állat. Meg is jutalmazlak most érte.

Levette a terhelőt, kigöngyölgette a vásznat és előszedte a kukoricás zacskót és a kis csomagot. A kis csomagban egy kis tányérka volt, egy étkészlet és hat konzervdoboz, konzervnyitóval. A kormányzó jól gondoskodott rólunk — gondolta. — Csofálkozni lehet azon, hogy egy férfi ennyire tapintatos és figyelmes. Miről sem feledkezett meg.

— Nos, Pobló, fogjunk hát hozzá s fogyasszuk jóétvággal az ajándékot.

Mialatt a ló a kukoricát ropogtatta, Beata közelebbről nézte meg a konzerveket.

— Káposztás hús... És ez itt? Egy adag fekete kenyér. Ej, Pobló, ez még a tied. Te ma nagyon jól viselted magadat. Úgy-e megeszed? Naná, nem?... — Végül még egy darabka cukrot is kapott, amit az állat nagy örömmel fogadott. Beata azután maga is letelepedett s jóízűen elfogyasztotta a konzervet. — Habár a kiállott kaland még sokáig ott rezgett idegeiben, lassan ő is megnyugodott.

Késő délután érkezett Beata Molons Townen-be, mely hasonló nevű folyójának torkolatában fekszik. Itt töltötte az éjszakát. Ám a hold, mely egész éjszaka fent világolt, már a kora hajnali órákban látta őt továbblovagolni. Három óra múlva Stann Creeck-be érkezett.

Az ájtatoskodók éppen akkor távoztak a kápolnából, mikor ő belovagolt. A népek elcsodálkoztak. Suttogni kezdtek: Ki lehet ez? Talán ő volna az? A híresztelés futótűzként tovább terjedt. Egy néger

nővér törte át magát a tömegen, mikor a lovasnőt meglátta s égneke emelte mindkét karját:

— Nem ön a Beata nővér? — kiáltotta örvendezve.

— Én vagyok, kedves nővér.

— No, hála Istennek! Már azt hittem, hogy csak a szelleme! — Hát mégis megmenekült a fenevad karmaiból? Tudja-e, hogy éppen most mondatunk gyászmisét magáért?

Beata nem türtőztethette kacagását:

— Ez jó jell! Akkor még sokáig élek!

Elhatározta, hogy erről a kalandjáról nem beszél. És íme, itt máris tudják. — Ellátta előbb a lovát, aztán belépett a zárdába. A nővérek már vártak reá és kitörő örömmel üdvözölték, mint ahogy ez már délvidéki természetükhöz illett.

— No, de menjünk a kápolnába és énekeljünk Te Deumot. A páter még ott van, képzelem, csodálkozni fog.

— Hát ez sem történt meg velem, hogy egy egészséges, vidám élőlényért mondtam volna gyászmisét!

— De hát hogyan is jöttek erre a gondolatra, gyászmisét mondatni értem? Egyáltalán, ki beszélt itt az én kalandomról?

— A kormányzó úr közölte a hírt velünk — felelte a főnöknő és átnyújtotta Beatának a táviratot.

— Ó, a kedves öregúr, milyen szépen írta le itt: „Vigasztalan vagyok a veszteség felett!” — Hát majd azonnal megvigasztaljuk. — Mark Twain-ra emlékezve, ceruzát vett elő s egy darabka papírra jegyezte fel a táviratot: „A halálomról szóló értesítés túlzott. Én és Pobló jól érezzük magunkat Stann Creeck-ben. Beata.”

Mikor a kormányzó a táviratot megkapta, örömeiben hangosan felnevetett. Először felesége halála óta, amennyiben Fox doktornak ezt elhinni lehet. Mázsányi kő esett le szívéről. Ám a rövid értesítés

nem elégitette őt ki. Williamsot az írógéphez ültette s diktálni kezdett: a levél végén aztán mindannyiok nevében szívből gratulált Beata szerencsés megmeneküléséhez — s csak arra kérte a nővért, hogy a lehető első alkalommal kimerítőleg értesítse őt kalandjáról.

Ez nem volt Beatának kellemes, de engednie kellett. A kormányzó olyan sokat tett érte, ezt a kimerítő híradást valóban megérdemelte. Beata azonban többet írt másról, mint magáról. „Kár a felesleges aggodalomért, — úgymond — mert a kormányzó mindent megtett, ami lehetséges volt, hogy őt biztonságban kísértesse Stann Creeckbe. Jóságát koronázza meg még azzal, hogy ne büntesse meg a katonákat; ők ugyanis nem hibásak. A gondviselő Isten bölcsen eligazgat mindent, csak hagyjuk rá magunkat mindig. Az ő akarata volt, hogy a sárgát kapjam. Más lovon nem használhattam volna olyan biztonsággal a fegyvert. Újra köszönöm ezt önnek!”

— Tehát mégis csak ő terítette le a jaguárt — ujjongott Willams hadnagy, mikor a kormányzó neki és az orvosnak Beata levelét felolvasta.

— A huncutságát! — kiáltott nagyot Fox doktor. — Ezt se hittem volna!

*

Az Isteni Gondviselés Rendjének tagjai valamennyien az Egyesült Államok honpolgárai voltak. New-Orleansban volt az anyaházuk. Ott nyerték vallásos és hivatásbeli kiképeztetésüket. Beata nem sokat várt a „néger nővérektől”. Később azonban kellemes csalódás érte. Ezek a szerzetesnők ugyanis valamennyien jobb családokból származtak. A főnöknő, Edmundis nővér, egy mérnök leánya volt; Blanka, a konyhafelügyelő nővér pedig egy jegyző leánya volt. A nővérek jórésze középiskolai végzettséggel bírt. Így történt, hogy Beata az esti pihenőt mindig szívesen töltötte el társnői körében.

Söt látókörét és emberismeretét is tágították ezek az esti együttlétek, mert minden nővér más-más környezetben élt és nevelkedett.

Talán sehol egész Amerikában nem tartották be olyan pontosan a szerzetesi szabályokat, mint ebben a rendházban, melyen kívül békésebb szerzetesi együttlét már el sem volt képzelhető. Beata nem egyszer csodálkozott, hogy néhány nővér hogy is tudott annyi munkát magára vállalni. Az aggok otthonában vagy húsz élemedett, magával szinte tehetetlen öreg férfi és asszony élt; az árvaházban huszonöt gyermeket neveltek féltő gondnal és szeretettel. Ezenkívül a hat nővér közül négyen a járó-betegek rendelőjében is tevékenykedtek. Igaz, volt segítség is. Hat árvaleány, akik az apácák keze alatt nőttek fel s nem tudtak máshol elhelyezkedni. A nővérek szívesen tartották maguknál őket, mert abban reménykedtek, hogy a hat közül egyik-másik még a fátvolt is fel fogja venni. Bár erre egyelőre nem volt kilátás, a hat leány mégis csak sokat segített a házi munkálatoknál.

Beata nővérnek kezdettől fogva mindenki előtt nagy volt a tekintélye. Nemcsak azért, mert fehér volt, hanem azért is, mert német volt. A kormányzó látogatásai alkalmával olyan sokat beszélt a német orvosok alapos képzettségéről és nagy tudásáról, hogy szinte kíváncztak a németektől valamit tanulni. Az a gondolat, hogy ismét valami újat kell tanulniok, bizonyos fokú titkolt elégedetlenséget váltott ki bennük. Ám úgy az elméleti, mint a gyakorlati tudás gyors elsajátítása nagy örömet keltett bennük. És az elért eredményt a „német tanítónő” nővérnek: Beatának köszönhették.

Beata mindennap nyeregbe szállt, hogy a ló is elvégezze a szükséges mozgást. Pobló mindenkor örömmel vitte kis gazdáját a közeli-távolabbi helységekbe, ahol a fekete nővérek nem tudták maguktól pontosan megállapítani a lakosok között föllépő különféle betegségeket. Már egy közönséges tüdő-

gyulladás is zavarba hozta őket. Aztán — mint mindenütt a trópusi vidéken — a sebészi beavatkozás is sokszor vált szükségessé. És Beata nővér ezen a téren is első volt, s nagyobb műtét nem is eshetett meg az ő jelenléte nélkül.

Egy reggelen egy férfit hoztak a zárdába, aki már több hetet bénulásban feküdt s roppant fájdalmi voltak. Ez a férfi Alkáde sógora volt és szintén keresztény. Bongó András volt a becsületes neve. Külseje után ítélve, alig látszott negyven évesnek.

— Úgy érzem, — magyarázta Bongó Beatának — mintha a vesémtől kezdve éles késsel hasították volna fel a lábszáramat; nem bírom ezt az égető kint tovább. Már régen a tengerbe fojtottam volna magamat pokoli fájdalmaim miatt, ha futni tudnék.

— Értem, értem — felelte Beata. — Zsábaideg-fájás lesz ez, mely borzalmas szenvedésekkel jár. Remélem azonban, hogy Isten kegyelmével mégis csak segíthetek. — A gyógyszerek között kezdett keresgélni, miközben a nővéreknek magyarázatokat adott. — A szerencsés véletlen műve lesz, — mondta — ha Bongó ismét felépül. Nálunk, Németországban egy pap is sokat szenvedett a zsábától. Frankenstein nevű városkában lakott, ahol egy Kroll nevű orvos volt a kezelőorvosa. Ettől az embertől tanultam meg én is a zsába gyógyításának biztos módját... Á, már meg is van!

Egy vékony gumicsövet vett elő s azt szorosan a beteg balkarjára csavarta.

— Nem, kedves nővér, — riadt meg Bongó — a karomnak nincs semmi baja. A két lábamszára beteg.

— Azt én jól tudom, — válaszolt Beata nővér mosolyogva — de a gyógyszert itt kell a vérbe vinni. Legyen egészen nyugodt. Mindent megteszek, hogy a fájdalmát csillapítsam. Közben már be is szúrt az injekciós tűvel a balkar megfelelő erébe. A fecskendő gyorsan telt meg sötétszínű vérrel. —

Nézzék, milyen gyorsan sötétedik el a vér színe — szölt most Beata a nővérekhez. — Teljesen fekete lesz. Ezt a feketedést az a folyadék idézi elő, amelyet előbb a fecskendőbe felszívтам. Most pedig ezt a fekete vért visszafecskendezzük. De nem az erekbe, hanem az izmokba. Így ni, már meg is van!

— Talán megint megszűrt a nővér? — kérdezte a néger. Beata biccentett. — Hogyan van az, hogy a szűrást alig éreztem — csodálkozott a néger.

— Azért nem érezhette, mert a tű nagyon vékony és nagyon hegyes. Majd a nővérek felé fordult: — Nem hiszem, hogy akadna még egy ilyen kitűnő tű a telepítvényen. Ez a tű ugyanis platinából készült; azért is nem törik olyan könnyen, mint az acéltűk. Roppant drága kis eszköz, azért kell rá kétszeres gonddal ügyelnem. — No, András, — fordult mosolyogva a beteghez, most már hazavitet-heti magát. Remélem, estére már nem lesz szüksége hordozókra.

— Azt hiszi a nővér, hogy akkorra egészséges leszek?

— Nemcsak hiszem, de minden bizonnyal remélem is.

A néger arca fájdalmas mosolyra torzult:

— Kedves nővér, — mondotta — tudom, hogy ön sok mindent tud, ezt a betegséget azonban már aligha mulasztja el. Mert az valóságos csoda volna.

— Nem is annyira csoda, mint inkább az orvosi tudomány diadala — javította ki Beata a férfi szavait.

Még messze volt az este s Bongó máris tudta, hogy egészséges. Mozdulni tudott. A fájdalmai végleg elmúltak. Felkészülődött hát az útra, hogy a zárdába induljon, köszönetet mondani Beatának. Ez az út azonban nagyon soká tartott. Nem azért, mint-ha a járás Bongónak nehezeére esett volna, hanem mert útközben vagy egy tucatnyi helyen megállt s néger módra jó terjengősen elújságolta ismerőseinek és barátainak, hogy mi történt vele s hogyan

segített rajta Beata. El is terjedt a gyors gyógyulás híre hamarosan a városban. Mindenki csak Beatáról beszélt.

És maga Beata is örült az eredménynek. Másnap aztán levélben írta meg az esetet annak az orvosnak, akitől tudását megszerezte. Természetesen óriási sikeréről is megemlékezett. Hogy ezzel a gyógyítással Brit-Hondurasban nemcsak a saját maga, hanem több más európai ember életét is megmentette, azt nem említette. Mert a későbbi eseményekről aznap még nem volt semmi, de semmi fogalma.

5. Fejezet

Az 1931. év szeptember 10. napja igen barátságatlan és borús volt. Az égen fekete felhők gyülekeztek keletről és nyugatról, egymással szembe-fúvó szelektől égi csatára kergetve. Tartós felhőszakadásra volt kilátás. A tenger felől is hűvös, különös áramlat jött, melytől a vékony öltözetű emberek borzongva megrázkódtak.

— Ma valahogyan oly nyomott a levegő és olyan különös érzés lesz úrrá rajtam, — mondotta a kormányzó Fox doktornak s hadsegédének, akik teljes díszben jelentkeztek kora délelőtt előtte. — Nyugtalanul aludtam és nagyon rossz álmaim voltak.

— Igen, ez ettől az időtől van, mely észrevételül is hat az idegeinkre — állapította meg az orvos. — De hogyha olyan rosszul érzi magát, kegyelmes uram, úgy akkor el kellene halasztani máskorra az ünnepélyt? Vagy akár egészen elmaradhatna?

— Minthogy tartós esőre áll úgyis az idő — egészítette ki az orvos szavait Williams hadnagy.

— Uraim, nagyon szép az önök irántam tanúsított jóakarata. A mai ünnepélyt azonban elhalasztani nem lehet. Hogy is képzelik ezt? Ma van a spanyolok felett aratott győzelmünknek 133. év-

fordulója. Eddig még minden évben megültük ezt a napot. Most sem hagyhatjuk el az ünnepséget. Nézenek csak ki! — Az ablakhoz lépett és kimutatott: — Az egész város ünnepi díszben áll. Az iskolás-gyermekek ünnepi ruháikban állanak sorfalat a felvonulás útvonalán. Előre örülnek a tarka látványosságnak. A gyerekeknek nem szabad csalódnunk! — Ebben a pillanatban egy néger altiszt lépett be és tisztelegve jelentkezett.

— Nos, mi ujság? — kérdezte a kormányzó barátságosan a katonától.

— Alázattal jelentem, a póstamester úr akarna a kegyelmes úrral beszélni.

— Kéretem őt!

A katona tisztelgett és kiment. A póstamester belépett.

— Jó reggelt, Slong úr, — köszöntötte a kormányzó — mi hírt hoz nekem?

— Sajnos, nem jó, amit kegyelmes úrnak jelenteni akarok. Az időjárást figyelő állomás jelentése szerint az Antillák felől olyan hatalmas orkán közeledik erre mifelénk, amilyen a legritkábban szokott előfordulni.

A kormányzó elkomorodott.

— Ez bizony megváltoztat mindent — mondotta ráncba szökött arccal... Tehát: a felvonulás elmarad. Nem vállalom a felelősséget egy utcai tömegfelvonulásnál bekövetkezhető szerencsétlenségért... Vagy talán tartsuk meg az iskolacsarnokban az ünnepélyt?... — Pár pillanatig gondolkozott... — Legjobb lesz azt is elhalasztani. Kérem, Williams, menessen azonnal egy küldöncöt a gimnáziumba, egyet St. Catherineba s adassa tudtul elhatározásomat: Nagy vihar közeledik, lefűjjuk az ünnepséget. A gyerekek azonnal menjenek haza!

A hadnagy sietve távozott. Fox doktor helyeselte a kormányzó előrelátó rendelkezését és ennek kifejezést is adott. A póstamester pedig türelmet-

lenül várt a jeladásra, hogy búcsút véve távozhassék. A kormányzó engedélye azonban késett.

Sir Bulwer idegei pattanásig feszültek. És mégis örült, hogy emberek között lehet. Szótlanul sétált fel és alá a szobában. Hirtelen megállt és az ablakhoz lépett:

— Nézzék csak, uraim! Már szabadszemmel is kivehető, milyen sebes iramban közelít a vihar.

Csakugyan. Odakünn már hatalmas szélvihar tépte-szaggatta a pálmafák koronáját. Távolról egyre gyorsabban közeledő mennydörgés moraja rázta az eget és a földet.

— Jaj, csak mielőbb hazaérjenek a gyerekek — aggódott az orvos. — Tartok tőle, hogy ez a vihar aligha múlik el súlyosabb ház- és tetőrongálás nélkül!

— Kedves doktor, nem kell mindjárt falra festeni az ördögöt — szólt ujjjaival az ablaktáblán dobolva a kormányzó. — ...Hiába minden. Úgy látom, mégis csak önnek lesz igaza, doktor... Valami kimondhatatlan rossz előérzet gyötör. Otkünn minden olyan kísérteties, hogy az ember hátán végigfut a hideg.

A szélről korbácsolt tenger felől áthatolhatatlan sötétség gomolygott elő. Háborgó zúgással, süvöltéssel örvénylett keresztül a tengeren s szárazon a rettenetes forgószél, tépve-zúzva haragjában, félelemérzetet keltve mindazokban, akik ezt a süvöltő hangot meghallották. A néger szolgák riadt képpel rontottak a házba, hogy az ajtókat és ablakokat rendesen bezárják és elrekeszeljék.

A tomboló orkán félelmetes gyorsasággal közeledett a város felé.

A fehérén tajtékzó haragos tenger vadul hulálmzott, mintha versenyezni akarna a vihar harcával.

— Isten irgalmazzon azoknak, akik most úton vannak! — sziszegte sápadtan Sir Bulwer. — Segéd-tisztjéhez fordult: — Visszajöttek a katonák?

— Igen, Sir. Mintha kergették volna őket. Lélekszakadva, zihálva jöttek.

A kormányzó megkönnyebbülten lélekzett.

— A sietségre való intelem tehát fölösleges volt — szolt tompán. Azt hiszem, ezek a félvad teremtések jobban ismerik a természeti jelenségeket, mint mi.

— Tekintsenek csak ki! — intett a póstamester kifelé. — Mint vékony gyufaszálak, derékban törnek ketté a hatalmas pálmák. Rettenetes ez a színjáték!

A vihar olyan erősen rázta az épület ablakait, hogy az egész ház belérezgett. Háborgó zúgás, rettenetes vijjogás telítette a levegőt. Villám lángoló villámot ért s szinte állandó mennydörgés reszketette meg a földet. — Hullámos bádogtetők mint szélről felkapott papírszeletek zuhantak nagy dördüléssel az utcakövezetre. Sarkaiból kiemelt ajtók és ablakok röpködtek a szelek szárnyán szerteszét a levegőben. Kitépott deszkapalánkok darabjai, kidöntött faoszlopok, ágyak, asztalok és más bútordarabok követték őket. — Pillanatok alatt házak dőltek össze recsegve-ropogva. A gimnázium tornatermének a tetejét elemi erővel tépte le az orkán. A következő szélroham, mely még erősebb volt, magát a gimnázium épületét döntötte össze. Ezt követte a kápolna pusztulása. A viharnak a két épülettel könnyű volt a dolga. Beugróiban, hasadékaiban és támadt nyílásokon keresztül be-befújva, úgy tolt ide-oda könnyűszerrel, mint a gyermek a labdát. A ház váza megingott, s recsegve-ropogva közelükben összedült.

Órákon keresztül tartott az üvöltő bömbölés és háborgó viharzúgás. Alig volt ház, mely épen maradt volna. A bedőlt házak romtörmelékei között halottak, súlyosan sérültek, betegek s önmagukkal tehetetlen öregek heverték szerteszét. Egyelőre nem szabadulhattak sehogyan. Senki nem volt, aki segíthetett volna rajtuk. Aki idejében az utcára mene-

kült, azt könnyű tollpehely gyanánt ragadta tovább a szélvész és csak nagy távolságra a kiindulási helytől vetette le őket összetört tagokkal.

És a baj soha nem jár egyedül. A vihart nyomon követte a vízhiány. Délután 3 óra körül lehetett, mikor a tenger kicsapott medréből és roppant tömegekben zúdult a gyanútlan városra. Vitorlások, halászbárkák, motoros hajók könnyű fadarabok gyanánt sodortattak a parton fekvő város utcáiba. A mélyebben fekvő városrészekben a víz közel négy méteres magasságot ért el. Azok, akik ott, a romhalmaz alatt sérülten heverték, mind ott veszttek és megfulladtak. A négy férfi döbbenetes csendben állt a kormányzósági épületben s tehetetlenül, szinte megkövülve nézték a szemük előtt lezajló eseményeket. Gondterhelt arcaikról szinte leritt a kérdés: vajjon mi rosszabb jöhet még?

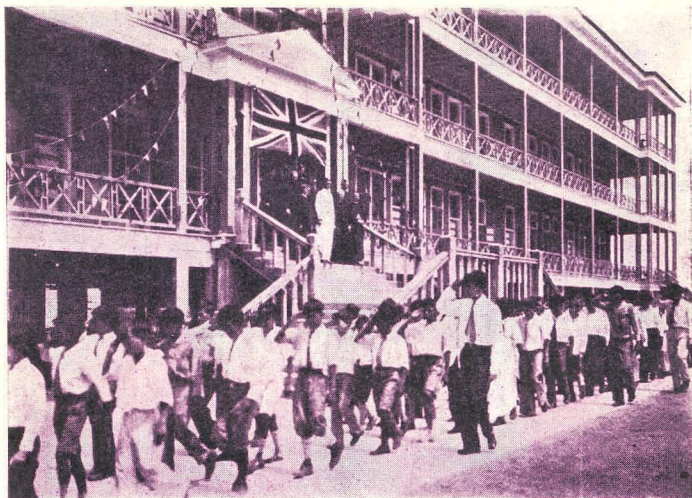
Sir Bulwer végre megemberelte magát.

— Williams, kérem! Próbáljon kapcsolást szerezni Corozallal. Kérem, hogy Strathford azonnal szerezzen be mindenféle élelmiszert. Amint a vihar lecsillapodott, azonnal indítsa ide a szállítmányt. Ha lehet, szerezzen meleg takarókat is. Akiket mi még itt élve találunk majd holnap, az mind hajléktalan lesz s az esték hűvösek. — Aztán hívja fel Stann Creecket is. Ott két autó is van. Longwood azonnal foglalja le ezt a két kocsit s indítsa ide. Talán eljön velük néhány nővér is, akikre minden bizonnyal nagy szükség lesz majd itt.

— A víz emelkedése megállt — kiáltott fel az ablak mellett Fox doktor. — Sőt, úgy látom, kezd már visszahúzódni a tengermederbe.

— A megfúltaknak ez már mitsem használ — válaszolta keserűen a kormányzó. Bárcsak szűnne meg mielőbb a vihar, hogy végre kimehetnének.

Lassan-lassan elcsendesedett minden. A sötétség is kezdett lassan oszladozni. Homályosan ki lehetett látni. Borzalmas látvány tárult a szemlélők

A gimnázium lépcsőjén álló gyarmati kormányzó előtt ünnepi menetben vonul fel az ifjúság.

Ugyanaz a ház egy év múlva, amikor pont a felvonulás évfordulóján a nagy zivatar lerombolta az egész gimnáziumot.

elé. Az egész város egy nagy temető és óriási romhalmaz volt.

— Egek, — kiáltott most a póstamester s ki-mutatott az utcára. — Itt még élő emberek vannak! Nézzék csak, a gimnázium felől úsznak errefelé az apályhullámmal.

— Pár szál ember, — legyintett kedvetlenül Sir Bulwer — de hányan vesztek ma már oda? — sóhajtott.

Williams hadnagy visszaérkezett.

— Corozollal sikerült összeköttetést szereznem — jelentette. Strathford azt újságolta, hogy náluk déltájban a tenger annyira visszament, miszerint a partról nem lehetett a víz tükrét meglátni. A bárkák, mint szárazra jutott halak heverték a fővényen. Kimenésről egyelőre szó sem lehet. Longwood nem-sokára ide indul. Különben alig tudtam őt megérteni a telefonban; azért ő megérthetett engem s elkép-zelhetette szavaimból az itt végbement dolgokat. A sok igenlés legalább is ezt látszik bizonyítani. Vala-mit kérdezett még, amit azonban nem értettem. Köz-ben pedig megszakadt az összeköttetés, valahol meg-szakadhatott a telefonhuzal.

*

Longwood megértett mindent, amit társa vele telefonon közölt és három katonarendőrért azonnal a szorongatott város segítségére küldte. Belize pusztulásának a híre futótűzként terjedt el a városban. A lakosságot azonnal felszólították a segélynyuj-tásra. Az áldozathozatal alól senki sem vonta ki magát. Minden házban takarókat, ruhadarabokat és élelmiszert adtak össze a kocsikkal körüljáró gyűjtő katonáknak. Mindenki adott valamit, persze, ki mit tudott. Közben maga Longwood is a zárdához sie-tett. Beata nővér éppen hosszabb lovaglásról tért meg. Longwood keresetlen szavakkal röviden vá-zolta neki a történeteket s felszólította a nővért, hogy vegyen részt ő is a segítő munkálatokban.

— Igen, én is önökkel megyek — mondotta Beata — és néhány nővért is viszünk magunkkal. Félórán belül készen vagyunk, csak a szükséges gyógy- és kötszereket szedjük össze.

Ekkor jutott eszébe, hogy két rendi nővér is Belizeben van. Izidora nővér értesítette erről, aki viszont Punta Gordába utazott. Hárman érkeztek az északamerikai Huntingtonba. Mercedes és Terezita nővér nyolc napig még Belizeben maradtak, mert kettejük szülei ott laktak. Valószínűleg ők is áldozatul estek a hirtelen bekövetkezett katasztrófának, de az is lehetséges, hogy még életben vannak. A helyzet gyors cselekvést követelt és semmiről sem volt szabad megfeledkeznie, ami az első segítségnyújtáshoz elengedhetetlenül szükséges.

Egy órával később a roskadásig megrakott autók útrakészen álltak. Longwood udvariasan felajánlotta Beata nővérnek a vezető mellett levő ülést. Beata megköszönte a figyelmet és kijelentette, hogy szívesebben ül a nővérek között; csak arra kérte a vezetőt, hogy lehetőleg még aznap érkezzenek Belizebe. Ő is felkapaszkodott az autóra s helyet foglalt a három néger nővér mellett.

Estefelé esni kezdett. A hőmérséklet alábbszállt és hűvös lett. A nővérek néhány takarót szedtek elő és melegen betakaróztak. A felázott homokos úton lassan haladtak előre és csak éjfél tájban érkeztek Mullins Town-ba. Az őrszem itt azzal a jelentéssel fogadta őket, hogy a tengerpart szabad. Vagy csak egy óráig csapott ki a lagunáig a dagály s azután elég gyorsan vissza is húzódott a rendes mederbe. A Manatee-i őrszem is ezt jelentette. A két egybehangzó jelentés némi reményt támasztott bennük. A tengerpart mentén való utazás könnyebb és gyorsabb volt, mintha a lagunák felé való útírányt választották volna.

A nővérek az egész úton a szentolvasót imádkozták. Résztint a vihar áldozataiért, kiket talán halálos bűn állapotában ért a halál, résztint a haj-

léktalanokért és sebesültekért, részint az ottmaradt nővérekért. Estére aztán egymásután erőt vett rajtuk a fáradtság és elszunnyadtak. Mikor egy-egy nagyobb zökkenőnél felrezzentek szenderegésükből, buzgón végezték tovább a rózsafűzér imádkozását. A hajnali szürkületben végre feltűnt Belize körvonala is. De vajjon a régi városka volt-e ez? A kormányzósági épület és a székesegyház tömör épülete sértetlenül állott helyén s velük együtt mintegy húsz ház, de valamennyi tetőzet nélkül. Az utak pedig szélteben-hosszában törmelékkal, fatuskókkal s leszakított házfödélrészekkel voltak eltorlaszolva.

A teherautók megálltak. Nem lehetett tovább hatolniok. A nővérek sietve szálltak, magukhoz vették a gyógyszeresládikákat és munkához láttak. Nem kellett sokáig keresgélőnek. A romok alatt azonnal megtalálták a sebesülteket és segítségre szorulókat. Nyögés, jaj, halálhörgés hallatszott mindenfelől. Beata romhalmazról-romhalmazra járt. Sokakon már nem lehetett segíteni. A lezuhanó házrészek, beomló falak és lezuhanó gerendák sujtották agyon őket. Az élők kedves halottaik mellett ültek tehetetlenül. Sírtak és keservesen panaszkodtak. Beatának mindenkire volt egypár kedves, vigasztaló szava, mialatt fertőtlenítette és bekötözte a sebeket. Nemsokára néhány férfi csatlakozott a kis mentőcsapathoz s most már ezek segítségével a halottak eltakarítását is megkezdhették.

Délfelé járt már az idő, amikor a távolban két nővért láttak feltűnni. Mercedes és Terezita nővérek érkeztek. Nehezen tudtak az utakat vastagon elborító iszapban haladni. Képzelték, hogy milyen örömmel fogadták a nővéreket. Beata őket is munkába állította azonnal.

— Ez a fiatalember egy tűt kapott a hátába. El kell távolítani és a sebet jól ki kell mosni. — Ennek az idős hölgynek tört karját én fogom sínbe rakni. Ó, bár tudnám, hogy hol lehet most Fox dok-

tor, azonnal üzennék érte. Annyi tennivaló akadna itt a számára.

— A város másik végében találkoztunk vele. A kormányzó úrral van. Éppen Terezita nővér szüleinél jártunk, akiknek háza szerencsére épen maradt, de a tetőt ott is letépte az orkán. A szobákban lábnyi magasan állt az iszap. A két öreg hevenyészett ágyon feküdt. De mondja csak, Beata nővér, önök mikor érkeztek ide?

— Ma, kora reggel. Egész éjjel utaztunk. — De mi van az irgalmas nővérekkel?

— Istennek hála, mindannyian ép bőrrel menekültek — válaszolta Mercedes nővér. Mi is szinte csodával határos módon menekültünk meg. Mindketten egy kis melléképületben helyezkedtünk el. Déltájban loholva jött hozzánk egy nővér és valahová elhívott bennünket. Alig hagytuk el az épületet, az elemi erővel kitörő vihar valósággal összeroppantotta a kis épületet, amelyben délig tartózkodtunk. Felsiettünk a szilárdan épült zárda kápolnájába, ahol már majdnem mindannyian összegyűltek az intézet növendékeivel a nővérek és buzgón imádkoztak.

— No, azt képzelem — vetette közbe Beata, miközben az öreg nő karját rakta sínbe. Mercedes pedig folytatta és közben ő is segítkezett:

— Sekrestyés nővérünk valami sugallattól vezérelve odasietett az oltárszekrényhez, kivette belőle a legméltóságosabb Oltáriszentséget és elsietett vele. Természetesen mi is követtük őt... — Elhallgatott, majd Beatához fordult kérdőleg: — És most mit segíthetünk?

— Gyerünk tovább. Itt már végeztünk.

Mercedes nővér pedig folytatta az elbeszélést:

— Alig léptük át a küszöböt és hagytuk el a házat, a vihar rettenetes erővel szaggatta le a zárdatetőt, mely nagy robajjal esett lábaink elé. Csodák csodája, hogy senkit sem sebesített meg. Valamennyien a háznak egy szilárd és mindenfelől védett

sarkába vonultunk. Ott is töltöttük el az éjtszakát a legméltóságosabb Oltáriszentséggel és hatvan gyermekkel együtt. Nem hálálkodhatunk majd eleget az Úristennek azért, hogy életben maradhattunk. Mert bizony a gimnázium paptanárai közül öt atya, négy papnövendék és egy laikus testvér veszett oda és tizennyolc növendék is meghalt. — Jaj, nézze, itt is fekszik néhány halott!

Longwood hadnagy csak nehezen tudott előrehatolni a törmeléken, iszapon s más ezernyi akadályon keresztül a kormányzóság felé. Mikor odaért, csodálkozva látta, hogy az épület körüli hatalmas fallal védett tornácon több száz ember hever szorosan egymásmellé zsúfolva. Sokat mély álm nyomott el az átélt izgalmak után. — Távolságban a romok feltúrázásában s az élők megmentésénél Fox doktor tevékenykedett a legbuzgóbban. Szinte csorgott róla a verejték. Egyre újabb és újabb sebesültek kerültek a romok alól elő. Közülük sokan haltak meg napközben a súlyos sérülések következtében. A haldoklókat egy jezsuita atya részesítette a haldoklók szentségeiben.

— Hol van a kegyelmes úr? — kérdezte türelmetlenül a hadnagy.

— A városban — hangzott a felelet. — Ő irányítja a sebesültek elszállítását. — Hozott magával takarókat, hadnagy úr?

— Amennyit csak összeszedhettünk. Ha civilsegítséget kapunk, hamarosan itt leszünk velük.

A doktor rendelkezni kezdett:

— Aki egészséges, az engedje át a helyét a betegeknek.

*

A kormányzó csak estefelé találkozhatott a Stann Creeck-i nővérekkel.

— Longwood hadnagy már ujságolta, hogy ön is itt van, kedves Beata nővér. Jó, hogy eljött. Ezt

külön is hálásan megköszönöm önnek. De talán itt volna az ideje, hogy most már gondoskodjunk magunkról is valamelyest.

— Igaz — sóhajtott nagyot Beata. — Egyelőre mindent megtettünk, amit lehetett. Mezopotamia Area felé úgyis lehetetlen az előrehaladás. Tartok tőle, hogy ott mindenki meghalt. A városnegyed teljesen víz alá került. Fel kell majd égetnünk az egészet. Holnap már nem lehet eltakarítani a halottakat, annyira oszlásnak indultak.

Mikor Beata a kormányzóság lépcsőfelfáratához ért, hirtelen elájult. Edmundis nővér odasietett hozzá és mint egy kis gyermeket karjaiba emelte őt. Felvitte az emeletre egy szobába, ahol a kormányzó segítségével egy karosszékbe ültette őt.

— Csak nincs valami nagyobb baj? — kérdezte aggódva a kormányzó.

— Ó, semmi — mondta a nővér. — Az a baja, hogy tegnap dél óta semmit sem evett.

— Hogyan? — ráncolta össze homlokát a kormányzó. — Ez is lehetséges? Talán még ön sem evett, nővér?

— Mi sokat kibírunk, kegyelmes úr. A fehér hölgyek ezt nem bírják ki.

A kormányzó fejcsóválva ment a konyhába, hogy a vacsora felszolgálása iránt intézkedjék. Azután egy nagy szobát jelölt ki a nővéreknek, ahol ők fotelekből és székekből állítottak össze maguknak ágyakat.

Beata már az első falatok után magához tért. Vacsora után még együtt maradtak a nővérek és az urak, hogy a másnapi s távolabbi teendőket megbeszéljék. Azután a kormányzó a szomszédos államoktól kért katonai és anyagi segítséget, amelyet mindenütt készséggel meg is ígértek neki. Már másnapra lehetett várni néhány repülőgép érkezésére, melyek gyógyszert és élelmet hoztak a városba. Sokszázan elhagyták a várost, hogy közelben és távolban szétszóródva, lakóhelyet keressenek ma-

guknak. A halottak száma mintegy kétezerre volt tehető.

Mikor a kormányzó a halottak számáról értesült, elkomorodott. — Nagyobb csapás már nem érhetette ezt a telepet — mondotta keserűen.

— Ó, dehogy is nem — válaszolta Beata. — Még nagyobb baj is történhetett volna...

— Talán vigasztalni akar, kedves jó Beata nővér, hogy ezt mondja? Mi rosszabb érhetett volna bennünket még?

— Egy általános forradalmi felkelés. Ezen a területen sok a munkanélküli, reménytelen, elkeseredett, nincstelen proletár. És mindenre elszánt lázítóknak és sötétlelkű számítóknak sincs hiány. Hogy itt, Belizeben miképpen állhatnak e tekintetben a dolgok, arról fogalmam sincs; de, hogy Sann Creeckben mi a helyzet, azt biztosan tudom.

— Hát ez érdekes. Erről soha egy sort nem írtak még nekem! Beata nővér talán nagyon is rossz színben ítéli meg a helyzetet... De várjunk csak... mégis... az a bizonyos?... no, hogy is hívják őt?

— Talán Goldfield kereskedőre gondol a kegyelmes úr? — kérdezte Longwood hadnagy.

— Igen! Csakhogy erre az emberre nagyon nehéz valamit is rábizonyítani. Legalább is ezideig nem sikerült. S ha igaz, ez a pasas angol állampolgár. Glasgowi születésű. Az útlevele szerint.

— A papír nagyon türelmes — legyintett Beata nővér. Ahogy én ezt az embert már régebből ismerem, tulajdonképpen egy Oroszországból származó zsidó, aki később valami úton-módon angol állampolgárságot szerzett. Bolsevista elveit azonban ezzel a külsődleges átalakulással még korántsem vetkőzte le. Az utóbbi időben sok látogatója akadt Hondurasból. Csupa orosz-szovjet zsidó. Hogy miről tárgyaltak, azt nem tudtam megérteni, mert oroszul beszéltek. Annyit azonban mégis megértettem, mikor tört németiségre tértek át, hogy állítólag Guatemalából

fegyvereket is becsempészték ide. Bizonyítékot azonban erre még nem szerezhettem.

— Kedves nővér, honnan tudja maga mindezeket? — ámuldozott a kormányzó.

— Egyelőre nem árulhatom el, mert akkor elapadna a hírforrásom, kegyelmes uram. Értesüléseim azonban százszázalékban megbízhatóak. A cél, melyre itt törekszenek, egy demokratikus népköztársaság alapítása az orosz szovjet-paradicsom mintájára.

— Köszönöm, kedves nővér. Majd résen leszünk — válaszolta élénken a kormányzó. — Longwood hadnagyhoz fordult:

— A kereskedőt tartsák szigorú titkos megfigyelés alatt. Amint rá lehet bizonyítani a lázítást, teljhatalommal tartóztassa le. A caji kerületi főnökségnek is küldünk utasításokat. Itt, Belizeben egyelőre nemigen lesznek munkanélküliek. Így remélem, soha nem jutunk oda, hogy magunkat fegyverrel kelljen majd megvédenünk.

— Adja az Isten, hogy így legyen! — sóhajtott Beata. — Ő jól tudta, hogy a kormányzó mindössze csak 153 katonarendőr és csendőr felett rendelkezik és ezek is az egész tartományban szétosztottan állomásoztak. S ha a lázadókhoz a nyugaton levő néger munkások is csatlakoznának, akkor nagyon rossz vége lehetett volna a dolognak.

6. Fejezet

Teltek, múltak a hónapok. Belize újra felépült. A hatvan ácsmunkás, akiket az Egyesült Államokból hozattak, szorgalmasan dolgozott; kézimunkásokban sem volt hiány. Így egyik ház felépült a másik után. Útvonalak és városnegyedek. Csak Mezopotámia Area városnegyede maradt elhagyatva, élettelen-pusztán. Bennszülött ember részére a borzalmak helye volt az. Egyetlen néger sem akart

*Az Irgalmas Nővérek belizei háza és sétánya
a nagy vihar előtt.*

közelíteni ama helyhez, amelyen holtan talált fajtestvéreiket a fehér hódítók elégették.

Az Irgalmasok kolostora régi helyén maradt. A jezsuita atyák gimnáziuma és internátusa is újra megnyílt. Igaz, kisebb volt a réginél, de a célnak ez is megfelelt. A szomszédos államok: Honduras, Guatemala, Mexikó diákjai nem tértek többé vissza. A régi fény elmúlt. Hogy visszajön-e még valaha, azt senki sem tudta. Egyébként az élet zavartalanul folyt tovább, mint azelőtt. Csak az élesszemű figyelő vette észre, hogy valami nincsen rendben. A bolsevista téveszmék egyre nagyobb tért hódítottak. A vörös agitátorok és a vörös sajtó hazug, izgató cikkei éjt nappallá téve dolgoztak. Sejtrendszer szerint, házról-házra járva. Belizeben még csak ment a dolog, miután az őslakosság után az 1500-as évek közepén beszármazott spanyolok inkább húztak a fehérekhez, mint a négerekhez. Noha alig tették a város lakosságának egynegyed-részt, mégis ellensúlyozó erőt jelentettek a lázadó törekvésekkel szemben. A négerek közt azonban, kik a városka déli részén laktak, sikerült tért hódítaniok.

Senki sem tudta ezt jobban, mint Beata nővér, aki állandó érintkezésben volt a néppel. Ő is sokat hallott azokról a nagyszájú ígéretekről, amikor majd a nép (a felséges nép) lerázva minden elnyomatást és idegen uralmat, nem fizet adót, s kényekedve szerint élheti a maga életét. Goldfield gunyoros mosolygását vajmi gyakran vehette észre, ha vele találkozott. A fegyverek becsempészésének tényét is határozottan tudta.

Beata nővér ezekről az aggasztó tünetekről mindig bizalmasan értesítette a kormányzót. Sir Bulwer azonban — mint hidegvérű angol diplomata — kissé könnyebben fogta fel a dolgot s nem sokat törődött az egésszel. — A fegyvercsempészet — írta jelentésében a kormányzó — tulajdonképpen csekély dolog. A cajú kerületi főnök egyszer már

rajtuk is ütött, de nem tulajdonított a dolognak különösebb jelentőséget. Mert a csempészekre kiírt büntetések éppen nem tettek elrettentő hatást. És a szomszédos állam kormánya erősebb határmegerősítést ígért nekik. A kormányzó remélte, hogy a dolog ezzel teljes elintézészt nyert és a forradalmi megmozdulás a telepítvényen örökre el van temetve. Mindazonáltal kérte Beata nővért, hogy csak továbbra is értesítse őt minden gyanús dologról, de lehetőleg úgy, hogy maga és a zárda lakói ne kerüljenek bajba.

És a kormányzó egyre több választ és jelentést kapott, mint ahogyan azt remélte.

Néhány nappal később — mikor Beata kb. az utolsó beteggel foglalkozott — Bongó András állított be hozzá. Olyan könnyen jött, mintha rendes sétáját végezte volna. Mivel többször kereste fel hetenként a zárdát, most sem keltett feltűnést. Mikor Beata mindennel végzett, Bongó levette a kedélyes hangulat álarcát, aggodalmas hangon súgta oda a nővérnek:

— Valamit szeretnék bizalmasan közölni önnel. Nagyon fontos dolog. Kérem, senkinek se árulja el!

— Valami baj van? — kérdezte megrökönyödve Beata.

— A lázadás kitörése alig órák kérdése. Alkade sógorom már bedúlt Goldfield zsidónak. Van már ötven darab lőfegyverük is és a banda tagjai közt akad kiszolgált katona is. Én nem tartok velük. Azt sem akarom, hogy a sógorom bajba kerüljön más bűne miatt. Goldfield és a banda Longwood hadnagyot és embereit még ma éjjel el akarja tenni láb alól. Ezt meg kell akadályoznunk, nővér! Az apácákat és önt az itteni népség tiszteli és szereti is. De ha egyszer megmozdul és megvadul a tömeg, nem fog ismerni semmi szentet és önök is nagy bajba kerülhetnek. Ön, nővér, visszaadta az életemet, én is meg akarom most menteni az ön életét.

Kérem, intézkedjenek, vagy meneküljenek, míg van rá idő.

— Köszönöm, kedves András. Talán még minden jóra fordul, ha Isten is úgy akarja és nem lesz semmi baj!

A néger eltávozott. Beata pedig a kápolnába ment. Letérdelt a tabernákulum előtt s ott gondolkozott, az Úrtól várva a megvilágosító eszmét és mentő gondolatot. Egy negyed óra multán készen volt a haditerv. Felkereste a főnöknőt.

— Tisztelendő anya, én most elmegyek. Nem tudom, mikor térek vissza. Kérem, ne aggódjanak egy percig sem miattam.

— Az Isten szerelmére! — csapta össze kezét Edmundis nővér. — Mi történt?

— Semmi. És nem is lesz semmi baj — válaszolta nyugodtan Beata. — Kérem azonban, ne közzölje senkivel azt, amit most tőlem hallott.

— Jó, hallgatni fogok, ha ön úgy kívánja, mint a sir — válaszolta a főnöknő.

Beata lóra szállt és a póstára nyargalt. Mint mindig: töltött fegyverét és több golyótárat magával vitte kézitáskájában. Hogy bízhatik-e a néger póstamesterben, azt nem tudta. Ezért ügyesen kiészelte a haditervet, hogy a póstamestert az épületből valami ürüggyel eltávolítsa, nehogy az bizalmas beszélgetését a kormányzóval véletlenül kihallgathassa.

A póstához érve, beszólt a nyitott ablakon:

— Kérem, póstamester úr, hívja fel a kormányzóságot. És kérje személyesen a kormányzó urat a telefonhoz. Fontos közlendőim vannak a számára egy most kitört súlyos ragályos betegséggel kapcsolatban.

— Itt a kormányzóság — jelentette a legény gyanútlanul néhány perc múlva.

— Mondja be kérem, várjon egy kicsit a kegyelmes úr. Maga pedig legyen szíves, jöjjön ki s fogja meg a lovam kantárszárát, amíg én beszélek.

A móka sikerült. A néger kijött. Beata besietett és németül szabadon beszélhetett a kormányzóval. Rövidre szabta mondókáját. A kormányzó fölértette a helyzetet. Utasításokat küldött Longwoodnak. Kerítsen azonnal egy autót. Ha kell karhatalommal. S induljon ide azonnal. Ők a kormányzóságon felkészülnek.

— Ön is idejön? — kérdezte Sir Bulwer.

— Igen, kegyelmes úr! Viszontlátásra holnap reggel.

Beata a póstáról egyenesen a hadnagyhoz lovagolt. Elmondott neki mindent s felszólította, hogy sietve távozzék embereivel.

— Én előre lovagolok, — úgymond — ez nem lesz feltűnő. A Mulins River-i őrmester készen lesz az útra, mire önök odaérkeznek. Ma még Manatéig nyargalok.

S már indult is. Félóra mulva nagy dübörgéssel haladt a városból kifelé a fekete autó, mely a hadnagyot és katonáit vitte.

Goldfield majd megveszett dühében, hogy legelső cselszövényét áthúzta valaki. Alkade is megtorpant a kudarc látán. Még volt ideje a visszavonulásra. Az orosz azonban terrorizálta a félig ittas embereket s azok bambán követték vezérüket. Két nappal később a lázadó csürhe Belize alatt állt, ahol a városi söpredék üvöltve csatlakozott hozzájuk.

Az európaiak azonban addigra már felkészültek. Minden fehér férfi és nő a kormányzósági épületbe vonult vissza. Fegyverük, lőszerük bőven volt. Az ablakokat és réseket erős homokzsákokkal torlaszolták el. Longwood hadnagy volt a házórség parancsnoka. A kormányzó pedig Fligh őrmesterrel és 15 csendőrével bevonult a zárdaépületbe, mely a kormányzósági épület közelében állott. Így aztán két tűz közé lehetett kapni a lázadókat.

A hősi lelkesedés, mellyel a négerék közeledtek, nem volt valami öntudatos. A két épületből le-

adott első lövések és ezek nyomán támadt sebesülések után óvatosabban kúsztak előre. Nemsokára a támadóknak halott veszteségeik is voltak, a védőknek még egyetlen sebesültjük sem volt. Az orosz főcinkos mindenütt megjelent (biztos lőtávolságban) és harsány ordítózással biztatta az embereit, hogy a győzelem biztos, csak bátran támadjanak. A vaktában való lövöldözés újra megkezdődött.

A kormányzó Beata nővérrel az ablaknál állt és onnan figyelte a fejleményeket. Az apácák és a gyerekek a kápolnában térdenállva imádkoztak. A földszinten Fligh őrmester parancsolt. Minden eltorlaszolt ablak lörésénél egy-egy katona guggolt, kezét töltött fegyverének csövén nyugtatva. A kormányzó és Beata mellett nem volt más, mint egy néger altiszt. Beata hirtelen félreugrott az ablaktól s felemelte karját. Egy jól célzott golyó füttyent végig a szobán. Sir Bulwer megfordult:

— Mi történt? — kérdezte határozott hangon.

A fekete altiszt ott állt előtte, kezéből csurgott a vér, revolvere pedig a földön hevert.

— De hát mi történt? — kérdezte ismét a kormányzó értetlenül.

— Mi? Ez a fekete fickó önt akarta lelőni, kormányzó úr, de én megelőztem. Úgy-e, fiú? A második golyót nemde nekem szántad? Vajjon mi jutalmat ígértek neked ezért, ha sikerül?

— Ezer fontot, fejenként — vallotta be halkan, konokul a néger.

— És ki tette neked ezt a kitűnő ajánlatot? — kérdezte sötéten Sir Bulwer.

— Mister Goldfield elvtárs.

— Vegyük a fickót kemény őrizetbe! — adta ki a parancsot Sir Bulwer a lövés zajára felsiető őrmesternek. Reggel hadbíróság elé kerül.

Mikor a foglyot vasraverve elvezették, Bulwer odafordult Beatához:

— Hogy köszönjem meg ezt önnek? — mon-

dotta meleg hangon. — Ez valóban szerencsés lövés volt.

— Semmi köszönet, kegyelmes úr. Az én lövésem mindig célba talál. De ott, künn már sok vér folyhatott; jó lesz véget vetnünk e véres színjátéknak.

— Úgy látom, a fickók még mindig nem tértek észre. Hallgassa csak!

Az üvöltözés és ordítózás zaja erősödött az utcákon. Goldfield ismerte négereit. Minél erősebb volt az ordítózás, annál kisebb volt a félelemérzet.

— A Stann Creeck-i Alkadet az utcaszegletnél épp az előbb láttam. Kimegyek hozzá s ráveszem, adják fel a kilátástalan küzdelmet. Megengedi?

— Még csak ez hiányzik! Ön előbb megmentette az életemet. Semmiképen sem engedhetem, hogy most kockára tegye a magáét.

— Isten és őrangyalom őriznek engemet. Hajlandó ön a lázadókkal tárgyalásokba bocsátkozni?

— Csak úgy, ha előbb leteszik a fegyvert!

Beata lefutott a lépcsőkön és elhagyta az épületet. Odaintett a feketéknek s ezek lábhoz tették a fegyvereiket, mikor meglátták a védtelen szerzetesnőt.

Goldfield azonban odarohant s ordítózva tüzelte bandáját:

— Lőjjétek le, lőjjétek le! Ez a boszorkány árult el bennünket.

Senki sem engedelmeskedett. Ki fog jámbor nőszemélyekre löni?

A zsidó toporzékolt:

— Ha ti nem löttök, lövök én!

Dühödten szemügyre vette a távolságot. Néhány lépést ugrott előre, hogy biztosabban célózhasson... Egy dördülés.

És a zsidó fegyvere a földre hullott. Egy éles, csípő fájdalom az oldalában érezte vele, hogy őt találta a golyó. Erre őrjöngve kapott töréhez s Beata felé szúrt vele. Ebben a pillanatban az utca felől

lövés dörrent. A vörös bandavezér fején találva, holtan zuhant a földre.

— A második lövést Alkade adta le. A falhoz állította még füstölgő fegyverét és Beatához lépett:

— Részünkről vége a harcnak. Kérje meg nevünkben a kormányzót, hogy kegyelmezzen meg nekünk.

— Gyere fel! — hangzott felülről a kiáltás.

Sir Bulwer kegyelmes volt. Letetette a fegyvereket s bántatlanul bocsátotta haza az embereket. Az uszítókat és értelmi szerzőket ellenben haditörvényszék elé akarta állíttatni.

— Uram, csak egy uszító s értelmi szerzője volt a lázadásnak, Goldfield. Vele én végeztem — vallotta meg Alkade.

Igy omlott össze a néger felkelés már kitörése első napján. Apró utójelenetek még adódtak. Így pl. a belizei csőcselék néhány európai üzletét kifosztotta. Az elfogott tettesek fogházzal bűnhődtek. Csak a kormányzó meggyilkolásával megbízott négert ítélte kötél általi halálra a haditörvényszék. Az ítélet kihirdetésekor maga a bűnös vallotta meg: „Megérdemlem a halált, nem kérek kegyelmet!” Ezért őt Sir Bulwer *golyó általi halálra* érdemesítette.

Mikor Beata nővér néhány nap múlva Stann Creeck-be visszatért, egy levél várt rá, melyben tudatták vele, hogy Punta Gordába helyezték át. A következő héten a póstagőzössel új állomáshelyére utazott.

III. RÉSZ

A hazatérés

1. Fejezet

A kert nyári pompában tündökölt. A tisztek a kormányzósági palota keleti oldalán nyíló széles verandán ültek. A tenger felől enyhe szellő fújdogált s kellemesen enyhítette az árnyas verandán még így is érezhető rekkenő hőséget.

A hosszú asztalnál Sir Bulwer, a kormányzó foglalta el a főhelyet, jobbfelől az orvos, balfelől Longwood főhadnagy ült. Fox doktortól jobbra Strathford hadnagy, vele szemközt Williams hadnagy, a kormányzó segédtszjtje ült.

Az ebéd sokáig elhúzódott. Utána számos pipadohány következett s vidám iddogálás mellett — az ebéddel megelégedett férfiemberek közlékeny hangulatában élénk társalgás folyt.

Mihelyt a talpas poharak kiürültek, a fekete egyenruhás altiszt könnyed mozdulattal töltött újra, egymásután bontogatva a palackokat.

Most az orvos hirtelen felemelkedett s a jelenlévőkön végigjáromva a tekintetét, erőteljes hangon ezt mondta:

— Uraim, engedjék meg, hogy bemutassam önöknek gondolatolvasói tudományomat.

Harsány nevetés és zajos „halljuk” kiáltás fogadta az orvos szavait.

— Hallották, uraim? — kiáltott Longwood főhadnagy tettetett csodálkozással: „A helyett, hogy

drága egészségünket óvná s azon igyekeznék, hogy a korai halál karjaiból mentsen meg minket, gondolatolvasással foglalkozik. No, maga szép kis doktor, mondhatom!"

— Én már régtől fogva tudtam ezt, — erősítette meg a főhadnagy szavait Williams — hogy a doktorkánk rejtett erők és jelenségek kutatására hajlamos.

Doktor Fox fölényes arccal bólintott mindkettőjük felé:

— Csak gúnyolódjanak velem az urak! Ez a jó egészség jele. De ha valami bajuk támad, elröppen a gúnyoros jókedv és akkor kellőképen tudják értékelni az orvosi tudományt.

— Egészségére, doktorkám — mondta Longwood és megemelte poharát. — Amit most mondott, azt mi is tudjuk. De mert azt állítja magáról, hogy gondolatolvasó, én a magam részéről nagyon szeretném tudni, hogy mit ér hát az a bizonyos okkultista tudománya.

— Mindjárt megtudja, — válaszolta nyugalommal az orvos — hogyha megmondom önnek: mire gondol a jelen pillanatban.

— Hát ezt magam is szeretném tudni — mondta Longwood s nyersen felkacagott, nem mulasztva el egy újabb kortyot.

— Ön most azt gondolja: „Ezt ugyan ki nem találja soha!"

— Véletlenül helyes a szimat, de ennyit még én is tudok. Nemde, uraim, önök is ugyanezt gondolják, igaz? — járatta végig a jelenlévőkön sugárzó tekintetét.

— Úgy van, úgy van — helyeselték egyhangúan a többiek.

— Azonnal bebizonyítom, uraim, ennek az ellenkezőjét — erősködött rendületlen nyugalommal a doktor. Előhúzta zsebóráját s merőn kezdte figyelni annak számlapját.

— A doktorkánk jó hangulatban van — suttogta átellenesének Williams.

— Az alkohol hatása, beborozott az öreg — susogott vissza halkan Strathford s gonoszul kacsin-tott.

— Kérem, uraim, ne sugdolódzanak! — kiáltotta kissé ingerülten az orvos. — Igenis állítom: már egy órája ülünk itt együtt s még mindig nem tudjuk ennek a mai összejövetelünknek tulajdonképeni okát...

— Tévedés, — nevetett Longwood — mi ismerjük az okot: a kegyelmes úr születésnapja a tulajdonképeni ok.

— Nem, nem! — tiltakozott Fox doktor. — Gyakorta volt már szerencsém ezt a születésnapot ünnepelhetni. Mondhatom, eddig még soha nem hívtak meg erre az ünnepségre külső embert.

— De a mai születésnap már a 60. és így tisztes kivétell! — kiáltotta oda nevetve Strathford.

— Ugyan, édes fiatal barátom, — válaszolt az orvos — ön nagyon jól tudja, hogy én magát mindenkor csinos és szerény embernek ismertem.

— Ezt ugyan sose vettem észre — ellenkezett a megszólított.

— Pedig elhiheti, ha mondom. És legyen rá gondja, hogy ez az önről alkotott jó véleményem soha meg ne változzék! Mert ha a 60. születésnapot ünnepeljük is, az még nem elegendő ok arra, hogy az ünnepségre olyan gyermekifjakat is meghívjanak, mint maga.

Strathford kissé zavarba jött.

— Pardon, — dadogta — a kegyelmes úr velem szemben... mindenkor a legnagyobb szeretettel viseltetett.

— Látja, ezért a szaváért sokat megbocsátunk mi is önnek — mondta elégedett mosollyal az orvos. — És most gondolatolvasói minőségemben megállapítom, hogy a kegyelmes úr lelkében egy gondolat

szunnyad, mely mindannyiunk számára ezideig még rejtély.

— Vajjon, mi lehet az? — kérdezte Williams meglepve.

— Á, Williams, végre ön is hangot ad? Ez igazán szép. Ezért hát leszögezem: Williams a legalat-tomosabb fickó, akit Belize városa a jelen pillanat-ban felmutathat. Ő ugyanis már ismeri a titkot s mégis úgy tünteti fel a helyzetet, mintha semmiről semmit se tudna.

— Mondd, Williams, igaz-e ez? Lehetséges ez? — kérdezték jókedvű nevetéssel a többiek.

A hadnagy védekezni próbált. De Fox doktor leintette.

— Hagyja csak! Ön a kötelező szolgálati titok-tartással akar takaródzni. Ám legyen. Én azonban máris bebizonyítottam önnek, hogy csakugyan tud-ok a gondolatokban olvasni.

A kormányzó, aki eddig szótlantul hallgatta a vidám társalgást s csak alkalmilag jelezte egy-egy fejbólintással részvételét, most az orvos felé fordult s így szólt:

— Igaza van, kedves doktor. Valóban eltitkol-tam önök elől valamit. De mert, mint látom, nyil-vánvalóan rájött titkom nyitjára, kérem, szívesked-jék az urakkal is közölni azt!

Az orvos felállt.

— Uraim! — mondotta. — Öexcellenciája fel-kérésére egy szomorú hirt közölnöm önökkel: A kegyelmes úr nagy útra készül; haza: szülő-földjére.

— Ó, hát ez az? Ez bizony nem jó hír! — rezdült végig a társaságban a meglepetés halk moraja. — Mi lesz majd velünk, szegény árvákkal? — düny-nyögte elgondolkozva Longwood. — Ez a hír az egész születésnap-i örömet lerontja — mondta Strathford s arcán valami furcsa, szomorú rángás futott végig.

— No lám, ilyesmit vártam önöktől, uraim —

mondotta a kormányzó látható megnyugvással. — Nem akartam elrontani a vidám hangulatot, ezért is nem hozakodtam elő komoly dolgokkal. Jól ismerem érzületüket és hozzám való ragaszkodásukat. Azért mégis megkísérlem némiképp enyhíteni a búcsúzás nehéz perceit. — Az orvoshoz fordult:

— Nem tudna még több titkos gondolatot napvilágra hozni? — kérdezte. — Elvégre azt kitalálni, hogy hazautazom, nem volt nehéz dolog. Másfél-éves küldetésem ideje letelt. Ha ön valóban tud az emberi gondolatokból olvasni, okvetlen többet kell tudnia.

— Annyit tudok, hogy kegyelmes úrnak több titka is van még számunkra. Hogy aztán ezek a titkok milyen természetűek, az sajnos meghaladja az én tudásomat.

— Becsületére válik az őszinte vallomás — folytatta a kormányzó. Úgy látom azonban, hogy magamnak kell a dolgot elmondanom. Ezzel legalább a búskomorságot is elűzöm. Tehát jól figyeljenek, kedves uraim! Mióta önök a gyarmaton időznek, mindenkor elgondolásom szerint és teljes megelégedésemre dolgoztak. Mindegyikük szívvel-lélekkel egész férfiként állott a maga helyén. Ezért az odaadó hűségért hálás szívvel mondok mindannyiuknak őszinte köszönetet. Igyekeztem azonban — már amennyire ez módomban állott — hálámat látható alakban is kifejezni. — Hirtelen elhallgatott. Majd a főhadnagy vállára helyezve balkezét, ünnepélyesen újra megszólalt: — Ime, uraim, bemutatom helyettesemet.

Harsány „éljen” és „bravó” kiáltás fogadta a bejelentést. A tisztek felugráltak helyeikről s örömmel szorítottak sorba kezét barátjukkal.

Longwood, akit váratlanul ért ez a nagy megbízás, akadozva kérdezte:

— De kegyelmes uram, hogy érhet engem ilyen megtiszteltetés?

— Hogy hogy? — válaszolt Sir Bulwer — az urak között ön a rangidős tiszt.

— S már régen kapitányi rangban kellene lennie — tette hozzá a doktor.

A kormányzó úgy tett, mint aki nem hallotta a megjegyzést. Longwood hálálkodni akart, a kormányzó azonban elhárította ezt:

— Hagyja, kérem, még nem értem mondókám végére. — Azzal Williams felé fordult: — Kedves segédtisztemet és hűséges munkatársamat főhadnaggyá léptették elő, egyúttal kerületi főnök is lett. És ön, Strathford hadnagy úr? Még mindig elkívánczik Corozalból?

— Kegyes engedelmével jobb szeretnék itt maradni. Semmi vágyat nem érzek az áthelyeztetésre.

— Szóval híve annak az alapelvnek, hogy: Kár elhagyni a megszokott helyet. S aztán biztosítva is vagyunk az öreg mellett. Kedves, hogy annyira ragaszkodik hozzám. A Stann Creeck-i kerületet tehát Williams főhadnagy úr veszi át.

A főhadnagy felemelkedett helyéről és meghajolt:

— Hálásan köszönöm, kegyelmes uram, megtisztelő bizalmát.

— Sose hálálkodjék, kedves barátom. Ön ezt kiérdemelte.

— Áthelyezés áthelyezés után — sóhajtott nagyot az orvos. — Egyedül szegény Strathford marad csak üres kézzel.

— Ne higgye. Eljártam az ő érdekében is. Sajnos, — mint azt előre is gyanítani lehetett — eredmény nélkül. Reménykedésemben egy olyan indokra támaszkodtam, amelyet egyelőre nem akarok önökkel közölni. A hadsereg tisztjei sokkal féltékenyebben őrködnek jogaik felett, mint a gyarmati hivatalnoki kar.

— Egészségére, Strathford! — kiáltott az orvos. — Vigasztalódjék velem.

*Az Irgalmas Nővérek belizei házromjai és parkja
a nagy vihar után.*

— Sovány kárpótlás lenne, — én mondom, kedves főorvos úr, — jelentette ki Sir Bulwer.

— Ejha, halljátok, urak; a doktorkát is kinevezték és a „gondolatolvasó” mit se tud erről.

— Ez már szentigaz — válaszolta a meglepett orvos. — Álmomban sem mertem erre gondolni. Csak a jövő esztendőben lett volna esedékes előléptetésem.

— Ennek is megvan a maga oka, majd még meghallja. Csak várja meg türelemmel a végét, kedves főorvos úr. Előbb valami mást szeretnék elmondani önöknek. Utódomnál a segédtszti szerepet Fligh hadnagy úr fogja betölteni.

— Hogyan? Fligh nevezetű hadnagyunk is van? — kérdezte Longwood.

— Hogyan? csak nem felejtette el kemel-i barátját?

— Jóságos ég! Csak nem a segédszolgálatos kis Fligh?

— Ki volna más? — bólintott a kormányzó.

— Kegyelmes uram, ma csupa meglepetést tartogat számunkra — válaszolt Longwood.

— Csak hálám és elismerésemnek jelei — mentegetőzött Sir Bulwer.

— Tudja már, Fligh, hogy előléptették?

— Még nem.

— Megengedi, kegyelmes uram, hogy közöljem vele a jóhírt?

— Tessék! De aztán hozza ide, közénk!

Longwood felugrott a székéről s lerohant a lépcsőn. Két fokot ugrott egyszerre.

— Fligh, Fligh! — kiáltozott már messziről. Hol bujkálsz, öreg gyerek?

— Jelen, főhadnagy úr — hangzott ki az irodából. Pár pillanat múlva megjelent a szólított.

Longwood hozzásietett és megölelte.

— Szívből gratulálok, öreg fiú. Hadnagy lettél. Fligh hitetlenül csóválta fejét.

— Ilyen tréfát aligha üznek velem.

— De nem tréfa! Komolyan beszélek. Azonnal gyere velem a kormányzó úrhoz! Mit bámulsz? Történnek még ma is csodák! A kegyelmes úr pl. engemet helyettesévé neveztetett ki.

— Igazán? — ugrott örömeiben a fiú. — Ez már egészen más!

— Gyere már, az urak türelmetlenek lesznek — szólt Longwood s már sietett is vissza. A hadnagy alig bírta őt követni. Harsány éljenzéssel fogadták. Fligh látható zavarral küszködve jelentkezett:

— Kegyelmes uram, Longwood főhadnagy úr . . .

— Rendben van, hadnagy úr! — Előzékenyen nyújtotta feléje kezét. — Csak lépjen közelebb s fogadja szerencsekívánataimat.

— Sok szerencsét kívánok én is — mondta Fox és odalépett hozzá.

— Köszönöm, doktor úr.

— Főorvos úr, főorvos úr — javították ki pajzán jókedvvel a többiek.

— Úgy, főorvos? Tehát önt is előléptették? Ennek igazán örülök és sok szerencsét kívánok hozzá — s megrázta az orvos kezét.

Most Williams lépett melléje s vidáman nézett a szemébe:

— Velem is szoríts már kezét, öreg cimboral!

— Köszönöm, hadnagy úr.

— Főhadnagy, főhadnagy — kiáltotta ismét a jókedvű társaság.

Fligh sehogyse értette a dolgot. Mi van ezekkel? Szokatlan ennyi előléptetés s még hozzá egyszerre?

— Csak engem nem léptettek elő — szólalt meg Strathford.

— Sebaj, ennek is eljön az ideje — vigasztalta Fligh.

— Nos, kedves Fligh hadnagy — kiáltott vidáman az asztalfőn ülő kormányzó. — Foglaljon helyet asztalunknál — s kezével egy üres székre mutatott.

— A nagy ágyúval most rukkolok majd elő. Ezzel aztán mára elég is lesz! Altiszt, töltsé színültig a poharakat!

Mialatt a katona körüljárt, hogy eleget tegyen a parancsnak, a kellemes hírek hatása alatt lármásan folyt tovább a társalgás. A lelkesedés szavai törtek elő itt is, ott is. „Ez aztán a nap!” „Ezt se értem még meg életemben.” „Én sem!” „Szinte szédülök a sok meglepetéstől.” „Szédülsz? — persze: a bor hatása alatt” — csattant fel kacagás közben az ingerkedő felelet. „Csodát! Bolondját járja a feje tetejére állított világ. Hagyjátok, a meglepetés csak most következik. Figyeljete, ez minden eddigit felülmúl!”

A kormányzó hátradült székében s tűnődve tekintett maga elé, mialatt jobbjának ujaival az asztallapon dobolt. Mikor az altiszt a poharak töltögetésével végzett, fölállt, megemelte poharát és a hirtelen támadó csendben megszólalt:

— Uraim, ürítsük poharainkat utódomnak, Longwood őrnagy úrnak az egészségére!

Leírhatatlan lelkesedés fogadta a kormányzó szavait. Mindenki tapsolt, tombolt és éljenezett. Csak Longwood ült helyén hallgatagon, sápadtan, összeszorított szájjal. Felettese felé fordult s alig palásolható izgalommal hadarta:

— Bocsánat, kegyelmes uram, ez csak valami tévedés lehet...

— Ki beszél itt tévedésről — kiáltotta elmosolyodva a kormányzó. Az ön kinevezési okmánya már öt hónap óta kész. De bizonyos dolgok voltak folyamatban, melyek arra kényszerítettek, hogy Londonból várjam be az intézkedést. Az intézkedés megtörtént. Helybenhagyták az ön kineveztetését. — Kis szünetet tartott, majd a társasághoz fordult: — Uraim, Longwood őrnagy úr lesz szíves bennünket egy háborús élményének az elmondásával megörvendeztetni. A gyors és tagadhatatlanul szokatlan előléptetés ugyanis erre vezethető vissza. Otthon, a

hadügyminisztériumban sorát ejtették a régi hadijelentések felülvizsgálásának s így került napvilágra, hogy egy bizonyos fiatal kadét, aki a háború utolsó hónapjaiban került ki először a harctérre, egy Fligh nevű önkéntestársával egy olyan fontos haditényt vitt véghez, ami a világháború legnagyobb haditetteivel vetekszik. De nem akarok elébe vágni ennek az érdekfeszítő elbeszélésnek. Legyenek tehát, uraim, egy kis türelemmel ma estig.

— Á, erről ők eddig egy szóval említést nem tettek! — Egészségére, Longwood őrnagy, egészségére, Fligh hadnagy!

Megragadták valamennyien poharaikat, koccintottak és egy hajtásra kiitták.

Ekkor a fekete egyenruhás, aransujtásos altiszt a kormányzóhoz lépett s halkan közölt vele valamit. A kormányzó arcán öröm pírja futott végig. Lepillantott a terasz alatt fekvő nagy udvarra.

— Uraim, — mondotta — hölgylátogatónk érkezett. Kérem, ne áruljanak el, hogy utazom.

Fligh szolgálatkészen sietett le a lépcsőkön az érkező elé. Beata volt a látogató, aki lováról leugorva, paskolgatta átizzadt lovának ívelt nyakát.

— Jó napot, zászlós úr — köszöntötte csengő hangon a hadnagyot.

— Jó napot, kedves nővér!... Önkénytelenül ütötte össze a bokáit s mint az örömét magába fojtani nem tudó gyerek, ujságolta: Jókor tetszett érkezni. Épp ebben a percben ért valami nagy öröm. Képzelve, hadnaggyá léptettek elő. — Az öröm csakúgy sugárzott szeméből.

— Akkor hát Isten éltesse! Szívből üdvözlöm — s jobbát nyujtotta a hadnagy felé.

Egy lovász sietett elő, aki kantárszáránál fogva az istállóba vezette a lovat.

— Sok meglepetés ért ma bennünket — ujságolta tovább a hadnagy, miközben fölkísérte a vendéget a tornácra.

Sir Bulwer a lépcsőfeljáratig látogatója elébe

ment. A tisztek félkörben sorakoztak fel mögötte.

— Isten hozta, kedves Beata nővér! A legjobbkor érkezett. Nagy ünnepséget ülnék ugyanis.

— Látom — válaszolt fejbiccentéssel a szerzetesnő s végigjáratta derűs tekintetét a felbontott üvegen. — Ha szabadna tudnom...

— Rögtön rátérünk — szakította félbe a kormányzó. — Kérem, jöjjön és foglaljon előbb helyet.

Az altiszt széket hozott elő s a kormányzó gyengéd figyelemmel jobbra felől ültette a hölgyet, aztán maga is helyet foglalt s meleg hangon megszólalt. Röviden vázolta a helyzetet. Születése napját és az előléptetéseket. Minden mondat után némi szünetet tartott. Hogy alkalom legyen az újabb gratulációkra, ami persze nem esett meg újabb poháremelés és lelkesedés nélkül.

Beata, mint egy üde, frissen nyíló rózsza ült közöttük s csendben, fénylő tekintettel, mosolyogva hallgatta a kormányzót, aki végül is Beata jövőlére terelte a szót.

— És ön most egyenesen Punta Gordából jön? — kérdezte nyájasan. — De... ha jól tudom... a parti gőzös érkezése csak két nap múlva esedékes. Csak talán nem lovon jött?

— De igen, lóháton jöttem. Mi ez a csekélység az én sárgámnak? Aztán meg különben is Stann Creeck-ben pihenőt tartottunk. Egy nap és két éjjel. Nem tudtam úgy elindulni, hogy búcsút ne mondjak a fekete fátylas nővéreknek. Sirás is volt; képzelhető.

— Tudja-e, hogy ez az út nagyszerű lovasteljesítmény volt?

— Nem volt elég kegyednek az első Stann Creeckbe való lovaglás? — kérdezte az orvos. — Mit tett volna, ha ismét egy jaguárral találkozik?

— Ó, kedves jó főorvos úr, nincsenek ma már olyan nagy számban jaguárok errefelé, hogy lépten-nyomon találkozzék velük az ember — nevetett Beata.

— De minden kíséret nélkül, ez mégsem tréfa-
dolog — jegyezte meg fejcsóválva az őrnagy.

Beata felkacagott.

— De bizony! — szólt a kormányzó. — Az ön
akkori kísérői gyalázatos gyáván viselkedtek. Még
ma is restellem, ha rágondolok.

— Ugyan, kegyelmes úr, nem kell olyan tra-
gikusan venni azt a dolgot — legyintett Beata. —
Az emberek a legokosabban cselekedtek, azt tették,
amit tenniök lehetett... S nem is lett semmi baj.

— Drága nővér, nem adna nekem véletlenül lő-
oktatást? Egy angol fonttal honorálnám minden órá-
ját — kérdezte Williams.

— Ez már beszéd, főhadnagy úr. Szívesen adok
órákat, de csak a gőzhajóm megérkezéséig.

— Hogyan, kegyed nem jön vissza Corozalba?
— tette fel a kérdést Strathford hadnagy. — A nő-
vérek nagyon várják már magát.

— Nem, kedves hadnagy úr. Hazautazom —
mondta fájdalmas mosollyal a nővér.

— Hogyan? Nemde szabadságra? — nézett
Beatára a kormányzó.

— Nem. Valószínűleg nem térek vissza ide többé.

— Mi? Mit mondott? Hát ez lehetetlen! De
miért? Kegyedre itt van a legnagyobb szükség. No,
ez bolond história! — tiltakoztak mind egyszerre.

— Az ön távozása nagy-nagy vesztesége lesz
a kolóniánknak — mondta lehangoltan a kormányzó.

— Talán mégse! — mondta alázatosan Beata.
— Kegyelmes úr is tudja, hogy nincs nélkülözhe-
tetlen ember.

— Akkor ön nem tudja, gyermekem, hogy
minő szolgálatot tett itt nekünk — válaszolt Sir
Bulwer rosszkedvűen.

— Mivel sem cselekedtem többet, mint amit
megtehettem és amire fogadalmam szerint is köte-
lezve voltam.

Az altiszt lépett a kormányzó elé s halkan
jelentette:

— A vacsora tálalva van.

— Szabad reménylenem, hogy megtiszteli asztalunkat? — kérdezte udvariasan a kormányzó.

— Köszönöm, nem lehet, kegyelmes uram. — Fölállt.

— Ismerem a zárdai szabályokat és tisztelem azokat. Mégis kérjen egyszer kivételt az én javamra. Csak a mai napra — kérlelte a kormányzó barátságosan. — Maradjon, ha lehet. Fontos dolgot szeretnék közölni önnel, ami az utazására vonatkozik. Megfogta Beata kezét és erősen a szemébe nézett.

Beata nyugodtan, mosolyogva állta az előtte álló férfi tekintetét s csendesen így válaszolt:

— Jó. Ha kegyelmes úrnak megfelel, úgy eljövök holnap délután 5 órakor.

2. Fejezet

Másnap a pontosan érkező Beata nővért Williams főhadnagy fogadta s vezette fel a kormányzó dolgozószobájába.

— Most pedig, kedves jó Williams, — mondta a kormányzó, Beata tiszteletteljes üdvözlése után — szeretném, ha egy negyedóraig nem zavarna senki. Azt, amit a nővérnak akarok mondani, ma még nem közölhetem önnel.

— Értem, kegyelmes uram. — Williams mélyen meghajolt és távozott. Mi tagadás benne? Fellebbvalójának magatartása számára új és szokatlan volt. Azelőtt a kormányzónak nem volt titka előtte. Bárki feltétlenül megbízhatott a titoktartásában s most? . . . Sejtelem ébredt lelkében. Vajjon a főnöke végleg el szándékozik hagyni Hondurast? — Ez a gondolat keserű fájdalommal töltötte el, valósággal mint lángoló kín égette őt. Mert Sir Bulwer nem főnöke, de valósággal szerető édesatyja volt. S most egy teljes negyedórát, ha nem többet kell itt künn

várnia. Ez elviselhetetlen számára. Szükségét érezte, hogy szóljon valakivel. Ezért hát Fox doktorhoz sietett, aki éppen a fejét borogatta egy vizeskendővel. Mámoros álmából nemrég ébredhetett.

— A bor, az az átkozott bor — kiáltotta keserves ábrázattal az érkezőnek. — Ebéd előtt egyszerűen nem bírom! De mi a fészkes csodát csináljon az ember, ha ilyen alapos okok kényszerítik egy kis itókára?

— Öregem, öt alapos ok van az ivásra — mondja a latin közmondás. (Sunt quinque causae bibendi.) — vigasztalta Williams.

— No, még csak ez hiányzott, hogy nekem itt latinul kezdjen povedálni! Mikor amúgy is zúg a koponyám. Már két pilullát is bevettem, hogy legalább estére valamiképen rendbe jöjjenek. — Hanem, mondja kérem, miért állít be hozzám ilyen szokatlan időben, hozzá még robogva?

— Mert kidobott az öregem. Udvarias formában.

— De hát miért?

— Azt hiszi, hogy én ezt tudom? Ha tudnám, nem jöttem volna ide! A nővér van nála. Titkokat tárgyalnak meg.

— Hm, hm! — Hát igen, igen — dünnyögött Fox. — Akkor a sejtésem mégis csak helyes! Tudja-e? Mikor asztalbontás után némi kerülővel (vargabetűvel) hazafelé tekergőztem, eszembe ötlött a kérdés, hogy nincs-e még valami más jelentősége is a mai ünnepségnek. Akkor ébredtem rá, hogy az öreg végleg itt akar hagyni bennünket.

— Érdekes! Előbb én is ezt gondoltam! Ezért jöttem ide. De semmi alapját nem tudom találni ennek a gyanúmnak.

— Ok és alap tömegestől akad. Először is, elég hosszú ideig szolgált itt. Másodszor elég öreg, hogy nyugdíjaztassa magát. Harmadszor, mi szüksége rá, hogy velünk itt tovább mérgeleddjék?

— Stopp, álljunk csak meg egy pillanatra, ked-

ves doktor! — Mérgelődésről szó sem lehet. Soha nem kívánok magamnak jobb főnököt.

— Én sem. Ami Longwoodot illeti, remélem, hogy vele is békén megleszünk. Ő sem emberevő. Semmi okunk rá, hogy sötét szemüvegen keresztül nézzük a jövőt az ő Stann Creeck-i kerületi főnökségét illetően.

— Ön ezt most könnyen mondja. De ha egy új úr érkezik...

— Soha nem csinállok magamnak feles gondokat a miatt, hogy mi jöhet még, vagy mi lehetett volna. Bosszankodásra marad még később is idő.

— Igaza van. Mindenesetre tanácsos lesz sejtelmünket magunkban tartani. Különben elrontanók a többiek és az öreg kedvét.

*

— Ha az ön hazahívása első pillanatra előléptetésnek is látszik, — mondta a kormányzó — semmiképen sem irigylésreméltó. Odahaza nem lesz már meg többé az az öröme, hogy ismét nyeregbe szállhasson.

— Ennek most már csakugyan vége — válaszolt szomorú sóhajjal Beata.

— Ezzel lemond arról a kis örömről is, amelyet az élettől még kapott.

— Ó, nem, kegyelmes uram, — és már ismét szelíden mosolygott — vannak még nagyobb és tisztább örömök is — mondta susogva. — A világ örömeiről, amelyek rabbá teszik és elfojtják a lelket, már akkor lemondtam, mikor a kolostor küszöbén átléptem. Az Isten országa megérdemli a lemondást és életodaadást. Hogy erről a kis örömről újra le kell mondanom, az nekem nem kín és gyötrellem. Szívesen teszem. Ha az előljárók parancsa úgy kívánja, jó minden kis szabadságot feláldozni. Istennek kifürkészhetetlen utait csak elszánt akarattal lehet tapodni. Legyen bármily kemény és áldozatos

az élet, nekem Isten akarata a törvény: ebből fakad lelkem békéje és a legnagyobb boldogság.

Sir Bulwer nem felelt. Pár percig távolbanéző tekintettel gondolataiba merülve ült. Majd újra megszólalt:

— Boldog az az ember, aki úgy tud gondolkozni, mint ön. — Újabb szünetet tartott, majd megkockáztatta a kérdést:

— Előírták önnek a hazatérés pontos útírányát is?

— Nem, kegyelmes uram. Feltételezik, hogy az adott körülményekhez és helyzethez képest fogok igazodni.

— Nagyon helyes — bólintott a kormányzó palástolhatatlan örömmel. Jelenleg két utazási lehetőség közt választhat. Az „Indiana” nevezetű gyorsgőzös, mely New-Orleans kikötőjéből indult, útban van errefelé. Holnapután kell horgonyt vetnie. Addigra a mi kis parti mótoros bárkánk is megérkezik délről, amely az ön poggyászát hozza. Valószínű, hogy az „Indiana” még aznap este a nyílt tengerre fut. Ha úgy tetszik, New-Yorkig ön is ezzel utazhat. Figyelmeztetem azonban, hogy New-Orleánsból New-Yorkig legkevesebb 10 napra van az Indiánának szüksége, mert a kis szigeteken ismétetlen kiköt. Ezzel szemben New-Orleans előtt — a Mississippi torkolatánál találkozása van a „Savannah” gőzhajóval, mely ott bevárja őt s utána indul is. Ez azonban nem Hamburg és Bremen felé tart, hanem Nápoly és Génua felé veszi útját.

— De nem költséges kerülőút ez? — kérdezte bizonytalanul a nővér.

— Úgy hiszem, nem! Az olasz vasút jóval olcsóbb. S Nápolyból ingyen utazhat Rómába. — Beata kérdőleg pillantott a kormányzóra. — No igen, — folytatta a kormányzó. — A fiam vár majd rám Nápolyban. Ezért választottam ezt az utat.

— Ahá, most már tudom, miért tudja kegyelmes úr olyan pontosan a hajójáratokat!

— Igen. Mindenáron meg akarom látogatni egyetlen fiamat, akit az ég számomra meghagyott. És Rómát is szeretném már látni. Igaz, sok szépet láttam már életemben. Itt a gyarmaton is... Aztán tudja, összehasonlításokat tettem ön, az ön missziós szerzete és más szerzetek között. Mondhatom, sok gondolkodásra nyílt ezáltal alkalmam. Ha az ember már öregszik, több ideje jut az elmélyedésre és az önvizsgálódásra... Talán Róma majd meghozza... Ismeri Benson Hugh írásműveit?

— Csak a trilógiáját.

— Épp az lebeg a szemem előtt. Nekünk, angoloknak alapos okunk van az elmélkedésre. Ha velem tartana, még sok időnk és alkalmunk adódna erről barátságosan elbeszélgetni.

Beata azonnal megértette az őszinte szavak értelmét. A kormányzó anglikán vallású. Melegen érdeklődik a katolikus vallás és a diadalmas világnézet iránt.

— Ilyen körülmények között szívesen tartok a kegyelmes úrral.

— Ez kedves öntől — folytatta a kormányzó meghatva. — Ha megengedi, akkor még valamit elárulok önnek; erről persze az urak csak a búcsúvétel alkalmával szereznek majd tudomást... Én már nem térek ide vissza többé.

Alig távozott a nővér, a kormányzó írógépéhez ült. Szokatlan munka volt ez a számára. Eddig mindenkor segédtisztjeinek diktálta le a leveleket. Most magának kellett a levelet legépelnie. Elég lassan ment. Williams is csodálkozott, mikor visszatértében a kopogtatást meghallotta. Sejtése újabb tápot kapott. Majd itt, majd ott hosszabb szünet állt be a kopogtatás közben. Többször gondolta, hogy jelentkezik. De mert a kopogtatás odabent újból megkezdődött, lemondott szolgálatkészségéről.

Sir Bulwer röviddel a vacsora előtt készült el az írással. Bekérte Williamsot s átadta neki a lezárt levelet. — Légipóstán menjen, — úgymond — hogy

Lakehurston keresztül, remélhetőleg már reggel megérkezzék. — A levél a „Külügyi Hivatal”-hoz volt címezve. Williams tünődve csodálkozott. És még jobban csodálkozott volna, ha tudja, hogy a levélben csak Beata nővéréről volt szó.

*

Csodaszép idő volt.

A „Savannah” ott horgonyzott Port Eads-ban, a Mississippi torkolatában. Abban a pillanatban, amint Sir Bulwer a hajóhágcson a fedélzetre lépett, a kormányzó üdvözlésére megdördültek az ágyúk. A hajó parancsnoka, Kennedy kapitány, — egy negyvenen felüli markáns arcú férfi üdvözölte a kormányzót. A kormányzó kíséretében érkező nővér azonban valahogy nem volt ínyére a yankee-nek. Bár mint jól nevelt világi férfiú üdvözölte Beatát, valahogy látni lehetett, hogy nála ez pusztán udvariassági ténykedés és kényszerű kötelességteljesítés volt. Amit ellenséges hírforrásokból a kolostorokról világeletemben hallott, az elég volt neki, hogy a szerzetesnőt, mint nem kedves vendéget fogadja. Egyedül csak az a körülmény győzte le kellemetlen ellenszenvét, hogy a nővér a kormányzó társaságában utazott. És ezt Sir Bulwer is észrevette.

Az első tiszt érkezett hozzájuk, aki tisztelegve jelentette:

— Minden kész!

— Köszönöm, Thompson — tisztelgett a kapitány. — Kérem, mutassa meg a kegyelmes úrénak a kabinjaikat. — A kormányzóhoz fordult: — Bocsánatot kérek. Szólít a kötelesség. Estig szolgálatban vagyok.

A „Savannah” egy 5200 tonnás tehergőzös volt, melyen a legénység számára fenntartott hajótéren kívül még 40 utas számára volt kényelmes hely. A másodosztályú kabinok a hajótaton voltak, egy tágas ebédlőhelyiség körül, mely két fedélzeti ablakon át kapta világosságát. Ehhez a részhez csatla-

koztak a hajóközépen a baloldalon és a kormányfedélzeten az első osztályú fülkék. Mindössze négy, melyek közül a két külsőt Beata és Sir Bulwer kapták. Ők ketten voltak csak első osztályú utasok. A 12 esztendőes Kennedy Harry, a kapitány fia, akinek a hajóstársulat ingyen biztosított egy tengeri utazást, belül a kormányfedélzeten kapott egy kabin. A másodosztályú részen egy négygyermekes családon kívül még három olasz is volt, akik hazautaztak a kék Itáliába. Az I. osztályú ebédlő pár lépcsővel magasabban feküdt, a konyhától egy dohányzó szalon által elválasztva. E kiugró felépítmény körül, a hajó kapitányának kabinjával egy szinten volt a sétafedélzet.

Sir Bulwer hamarosan átöltözött. Poggyásza lehozatalát a hajóinasra bízta és maga a fedélzetre ment. A lépcsőn szembetalálkozott a kis Harryval, aki amerikai fesztelenséggel mint a kapitány fia mutatkozott be. A kormányzó néhányat fordult s mikor meglátta, hogy a kapitány elhagyta a parancsnoki hidat, utána ment a kabinjába. Azt, hogy a két férfi miről tárgyalt egymással, senki nem tudta meg. Egy azonban bizonyos volt, hogy jóformán csak Sir Bulwer beszélt, mialatt a kapitány csak egy-egy „yes”, „ó igen”, „úgy van” szóval szakította meg a beszéd fonálát.

Beata nővér a kabinjában maradt és elvégezte napi zsolozsmáját.

Végre gongütés jelezte az étkezés időpontjának elérkezését. Beata az étterem ajtajában összetalálkozott a hajóorvossal, aki halkán beszélgetett az egyik egyenruhás steward fiúval. Mikor meglátta Beatát, eléje ment és udvariasan bemutatkozott:

— Dr. Buckley vagyok, a hajóorvos.

Beata legott megállapította, hogy sokkal szeretetreméltóbb modora van, mint a kapitánynak. Sir Bulwer már bevégezte a körsétáját s az étteremben volt, mikor Beata belépett.

— Már éppen küldeni akartam magáért. Azt hittem, nem talál ide — mondta.

Egyenruhás steward lépett hozzájuk s kérte a kormányzót, hogy a kapitány asztalánál foglaljanak helyet és utat mutatva a sok kis kerek asztalka között, a terem felső sarkában álló tiszti asztalhoz vezette a vendégeket. Beata elcsodálkozott. A kapitány még hiányzott, de a fia már ott volt. Mély meghajlással üdvözölte az érkezőket. Beata a hosszú és keskeny asztalnál a sarokban levő főhelyet kapta, a kormányzó a kapitány jobboldalán, Harryval szemben foglalt helyet. A második asztalnál az orvos, az első tiszt és a főgépész, aki később Mr. Ryan néven mutatkozott be, foglaltak helyet. A többi asztal szabadon maradt.

Egy perc késéssel megérkezett a kapitány is.

— Jó estét kívánok, uraim — üdvözölte a jelenlevőket. — Nagyon szerettem volna legalább már az első napon pontos lenni, sajnos, csak félig sikerült. Kérem, hogy a jövőben esetleges távollétem miatt ne zavartassák magukat. A szolgálat az első. — Hanem, — kérdezte helyet foglalva — hogy tetszik önöknek a hajóm?

— Ezideig meg vagyunk elégedve vele — válaszolta a kormányzó.

— Ami nekem az ilyen óceánjáró gőzösön először feltűnik, — mondta Beata — az a ragyogó fehérség és tisztaság.

— Ennek minden rendes hajón így kell lennie — mondta a kapitány meglegedett mosollyal. Csak egyet sajnálok nagyon, tisztelendő nővér, hogy a fedélzeten nincs steward fiúnk, aki állandóan rendelkezésükre álljon.

— Á, szóra sem érdemes. Hozzá vagyok szokva, hogy magam szolgáljam ki magamat — mondta Beata meleg hangon s kénytelen volt magában megállapítani, hogy a kapitány előnyére hirtelen megváltozott. Ismét beigazolódott tehát az igazság, hogy nem lehet mindig az első benyomásnak hitelt adni.

Kennedy pedig mintegy mentegetődzve, hogy fiát is ehhez az asztalhoz ültette, hozzáfűzte:

— Mindig szem előtt kell a gyereket tartanom, mert különben valami csínyt követ el.

— Azt hiszem, mi ketten jól megférünk majd egymással. Eddig még igazi gentleman (úriember) módjára viselkedett — vette pártfogásába Beata a fiút.

Harry arca ezekre a barátságos szavakra felragyogott.

— Látod, papa?

— Nono, fiam, csak ne légy elbizakodott. A kedves nővér csak annyit mondott, amennyi éppen elég ahhoz, hogy jövőre tudjad, miként viselkedjél.

Az egyenruhás steward a leves után jégbehűtött borral töltötte tele a poharakat. A kapitány megigazgatta egyenruháját s felállt, hogy magas vendéget üdvözlje. A beszéd rövid volt és velős.

— Uraim! Isten kegyelméből hat éve vagyok e hajónak a parancsnoka. Mindig jó utunk és értékes terhünk volt. Ma azonban első ízben van alkalmunk ilyen magas vendégeket üdvözölni és szerény asztalunknál kedves vendégekként tisztelhetni. Hozta Isten önöket! Adja a jóságos ég, hogy ez az út éppolyan kellemesen végződjék, mint ahogyan kezdődött is. Egészségükre!

A másik asztalnál ülő egyenruhás urak felszöktek a helyeikről, megragadták poharaikat s lelkesedve kiáltották:

— Éljen! Igyunk a szerencsés megérkezésünkre!

— Köszönöm, kedves kapitány úr — mondta meleg hangon Beata.

A kormányzó is kezet szorított a kapitánnyal: — Kedves volt, nagyon köszönöm önnek!

Ragyogó idő kedvezett útjuknak. A déli nap tüze szélesen záporozva hullott a tengerre, mely csillogó kékségében szem elől elvesző messzeségbe terjeszkedett. A fedélzet fölött kifeszített vitorlavászon kellemesen hűsítette a még itt is érezhető

hőséget. Az olasz gyerekek naphosszat vidáman hancúroztak a hátsó fedélzeten. Beata is pihenésre fordította a hajóutat. Ha nem sétált, vagy kényelmes fekvőszékében pihent, vagy a fedélzet korlátjára könyökölve néma elragadtatással szemlélte a végtelennek tetsző víztömeget s a futó felhőket. Ilyenkor szíve mélyéből adott hálát Istennek, aki öt évek óta egyre keményebb, de egyre több igaz örömet nyújtó munkával ajándékozta meg.

Mikor reggelenként imáját elvégezve, friss levegőt szívni a fedélzetre ment, Sir Bulwert már mindig ott találta. Reggeli kávé után rendszerint egy hosszabb körsétát tettek meg együtt. Ilyen alkalmakkor az utazásnak már látott s még várható szépségeiről beszélgettek. A kormányzó rajongott Kubáért. — Hej, ha ott lehetnék kormányzó, — mondogatta — soha el nem hagynám azt a helyet.

— S akkor nem kellene Rómába jönnie... miattam — egészítette ki Beata. — Isten nagyon jól tudja, hogy mi válik igazán javunkra.

Ha csevegésük közben némi szünet állott be, azon kapták egymást rajta, hogy mindketten eddigi működésük helyére gondolnak.

— Vajjon mit csinálnak az én híveim most Belizeben? — sóhajtott ilyenkor a kormányzó.

— Azt hiszem, hogy Longwood őrnagy most kilovagol — adta meg a választ Beata.

— Sétalovaglásra? Az lehet. — Tudja-e, hogy nagyon örült, mikor vigasztalására a sárga paripámot neki ajándékoztam? Kitűnő állapotban volt ez az állat, amíg ön ápolta. Még sok jó szolgálatot tehet új gazdájának. S úgy gondolom, ön is gyakran fog visszaemlékezni a sárgára.

Beata szótlannul bólintott, majd kisvártatva lehajtott fejjel csendesén megszólalt:

— A vágyakat már régen eltemettem. Az emlékezést — sajnos — nem tudom eltemetni. Nem is akarom. Maradjon velem, amíg élek.

— Kár, hogy nem volt már több ideje. Pár

napra Corozalba utazhatott volna — válaszolta a kormányzó meleg hangon, szánalommal. — A jó nővérek bizonyára örvendeztek volna, ha magát mégegyszer láthatják.

— Igen, ők mindig olyan kedvesek voltak hozzám — mondta a nővér fátyolozottan és a földre nézett. — Amikor eljöttem tőlük, azt mondtam, egy éven belül visszatérek közéjük. Azóta pedig már majdnem öt esztendő telt el s a viszontlátás perce nem érkezett el.

— Hogy ez így esett, abban én vagyok a ludas — felelte az öregúr. — Méltán neheztelhet rám ezért.

Beata megrázta a fejét.

— Isten akarta ezt így — mondta s jobbjával a hajó peremébe kapaszkodva ellágyult, átnedvesedett szemmel tekintett a kormányzóra. Egészen halkan susogta: — Ön csak eszköz volt az Úr kezében, kegyelmes uram.

— Mikor fogok már egyszer én is ilyen nemesen gondolkodni, mint maga? — kérdezte Sir Bulwer mintegy vádlóan, elgondolkozva.

Mikor a kormányzó nem tartózkodott a tágas fedélzeten, Beata hátra ment a játszadozó gyerekekhez. Sajnos, ezek nem tudtak angolul; Beata pedig nem tudott olaszul. Ám van egy nemzetközi nyelv, amelyet a világ bármely táján mindenkor nagyok és kicsinyek megértenek: *a szeretet*. Alig pár napba tellett, s a gyermekek boldog „Beata nővér” kiáltozással rohantak elébe, valahányszor a hátsó fedélzeten megjelent. És Beata a női szívtalálékonyásával ezt a tiszta szeretetet kézzelfoghatóan viszonzta. A steward fiú egy a nyakán lógó fonott kosárkában mindenféle cukorkát és csokoládét vitt magával, azzal a szándékkal, hogy az utasok között több vevője akad. Ám örülnie kellett, ha naponta csak egy üzletet is csinált. Beata megjelenése legott változtatott a helyzeten. A gyerekek ugyanis a kitűnő konyha és a nagy és kiadós adagok ellenére is — a tengeri levegő lehetett ennek egye-

düli oka — mindig éhesek voltak. Így aztán érthető, hogy mindenkor harsány csatakiáltásokkal fogadták a „kedves néne” gyakori szeretetadományait. Később aztán már Sir Bulwer vette át az éhes szájacskákról gondoskodó őrangyal költséges szerepét. Valahányszor a fedélzetre ment, tele volt minden zsebe s mindkét keze csokoládéval.

Egy csodaszép reggelen a hajókürt mélyen bűgő-üvöltő hangot hallatott. Mindenki a fedélzetre sietett, hogy végignézze a Habana kikötőjébe való megérkezést, ahol a póstát adták le s újatvettek fel. A kikötőben sok látnivaló akadt s jól esett a változatosság azoknak, akik napok hosszat csak eget és tengert láttak. Mikor pár óra múlva a gőzös elhagyta a kikötőt, a sziget még sokáig volt látható, míg végleg el nem vészett a vizet és eget egybe ölelő láthatáron.

A mieink, ki nyugágyon, ki táboriszéken a fedélzet fölé feszített vitorlavászon hús árnyékában ültek és beszélgettek.

— Ezek a paradicsomi szépségű szigetek a térképen csak apró kis pöttyök — mondta a kormányzó.

— S mennyi titkos szépséget rejt maga a végtelen tenger is. Már régóta figyelem azt a csodálatos mélységű színt, amelyet haragos-zöld és fehér sístergéssel a hajócsavar hullámsodra kavár — válaszolta Beata.

— Külön gyönyörűség az ég színezetét figyelni, hogyan változik át lassanként — tette hozzá az öregúr.

Napközben Harry is szívesen kereste fel a nővér társaságát. Ha azonban a kormányzó társaságában volt, nem merészkedett oda. Az olasz gyermekekhez bármikor örömmel kísértte el őt. Egy ilyen alkalommal gyermekes kíváncsiságból meg is kérdezte tőle:

— Kedves nővér, sokat tartózkodik a fülkékjében. Mit csinál ilyenkor?

— Az imáimat mondom el.

— Űgy? És mondja a néni, érdekes az? — tette fel a kérdést komoly képpel.

— De mennyire! S mindenekelőtt ez egy kedves kötelesség.

— És jó valamire az a sok ima? Apu mindig azt mondja, hogy imádsággal nem lakik jól az ember. Meg hogy: a kemény ököl többet használ néha, mint az ima. Apunak már sok tapasztalata van. Tetszik tudni, az embereit értem ezalatt. Mert mindenre elszánt legények és veszedelmes emberek ám ezek. Nem mondom, akad néha olyan is köztük, akinél szép szóval is lehet boldogulni, de a többség előtt csak ökölrel és magánzárkával lehet boldogulni. Most is van nem egy ilyen pasasunk a fedélzeten. Némelyik olyan gyilkos szemeket mereszt rám, mintha legalábbis fel akarna falni. Hiába, a spanyolok más vér, mint mi, amerikaiak. Én egyben sem bíznék meg!

— De Harry? Így nem szabad beszélni! — dorgálta meg a gyermeket a nővér. — Mindenütt akad a sok jó között rossz ember is, szentek között gyarló bűnös is, úgy Amerikában, mint Spanyolországban. S ha te egy rossz spanyol emberrel akadsz össze, soha ne feledd, hogy sokkal több jó akad.

Mikor a Bahama-szigetek pálmás, dombos partjai felé közeledtek, Beatának véletlenül kapóra jött, hogy meglátogassa a hajó konyháját. Az ott látotokról elismerő szavakkal nyilatkozott a konyhafőnök előtt, akit a német hölgy elismerése kimondhatatlanul boldoggá tett. Nem csoda, mert a szakácsok általában több kritikát kapnak, mint dicséretet. Mikor Beata suhanó léptekkel elhagyta a konyhát, a főszakács tisztelettudóan egészen a fedélzetig elkísérte őt. Ott lopva körültekintett s mikor megbizonyosodott felőle, hogy senki ki nem hallgatja, Beatahoz hajolt és a fülébe súgta:

— Nővér, a saját jól felfogott érdekében is kérem, éjtszaka soha ne menjen fel egyedül a fedélzetre. Van ugyanis egypár minden aljasságra kap-

ható csirkefogó is a matrózok között. Különösen egy-két spanyol: Marino és Martorello a veszedelmes. Gondolom: mindkettő mór zsidó. Saját fülemmel hallottam, mikor önről beszélgettek.

Beata igyekezett tréfával elütni a dolgot.

— Nézze, — mondta — nem kell mindjárt a legrosszabbat feltételeznünk embertársainkról.

— Ó, nővér, — folytatta ijedős tekintettel a főszakács — azok a megismételhetetlen szavak, amelyeket használtak, világosan elárulták sötét céljait. Én már öreg tengeri medve vagyok, tudom, hogy az ember ilyen életmód mellett hamar eldurvul. De ilyen mocskos szavakat soha nem használnék. Ismételten és óva intem önt. A déli népek heves vérűek s ami még rosszabb, elég gyakran alattomosak is.

— Köszönöm, főszakács úr. De nem kell féltetnie engem, mert nem tanácsolom senkinek, hogy velem egy tálból egyen cseresznyét. Az ilyennek ugyanis hamar beletörik a foga.

— Hogy a nővér nem fél, azt látom. De ez a forró párákkal telített levegő néha megőrjíti az embereket. Boldog leszek, ha már ezen az úton is szerencsésen túlestünk.

— Reméljük a legjobbakat — mondta Beata.

— De jó, ha elkészülünk a legrosszabbra is — egészítette ki baljós tekintettel szavait a konyha főnöke.

Beata azonban komolyan vette ezt a figyelmeztetést. A kabinjába ment, előkereste önműködő pisztolyát, új tölténytárat dugott bele s most már élesre töltött fegyverét öltönyének a skapuláréja alatt levő zsebébe rejtette.

3. Fejezet

Közben a legénység magatartását figyelő Sir Bulwer is észrevette, hogy a matrózok között valami nincs rendjén. Legtöbbjük mogorván és csak a kemé-

nyen pattogó parancsszavak hatása alatt végezte kötelességét. Az egyelőre még magukbafojtott indulat úgy lázadozott már bennük, mint mikor a vasketrec mögé zárt rab oroszlán készül kitörni tömlőcéből. Igaz, nem mindnyája volt ilyen kirobbanni kész hangulatban. De az is igaz, hogy egy kevéske kovász hamarosan erjedésbe hozza a lisztet, mely közé keveredik. A kormányzó érezte a vihar előtti szélcsendet, de nem tudta megmagyarázni különös előérzetének eredetét. Ezenfelül tudta, hogy a kapitány és a hajó tisztsjei is valahogyan így vannak. Az arcukon megfigyelhető ideges feszültség világosan megmutatta ezt. Ha Kennedy kapitány igyekezett is az asztalnál derűs kedvet mutatni s vendégeit régi és újabb tengerészadomákkal szórakoztatni, érezni lehetett, hogy mindez belső nyugtalan-ságának és aggodalmának leplezésére történt.

Beata másnap reggel elmondta a kormányzónak a konyhafőnökkel való esetét és figyelmeztetését.

— Hm, hm — hümmögött komor ábrázattal az öregúr, miközben csípőjén nyugtatta kezét. — Én már tegnap jónak láttam magamhoz venni brownin-gomat. Remélem, nem kerül sor a használatára.

— Ha valamikor katolikus hitemért kellene mártírhálált halnom, — folytatta tünődve a szerzetesnő — arra bármikor készen vagyok. De éppolyan elszántsággal védelmezem meg magamat, ha kell a banditák ellen is. Pláne, ha ez az önvédelem támadóimnak csak könnyebb sebesülése árán is megtörténhet.

— Ehhez azonban önbizalom és a fegyverkezelésben való jártasság is kell — válaszolta a kormányzó. Némi szünetet tartott és utána ismét megszólalt: — Ha szabad kérdezni, kedves nővér, hol és mikor tanulta meg a céllövést?

— Még a cirkuszban — hangzott a különös válasz.

A kormányzó harsogó hahotába tört ki. Hogy Beata okos, talpraesett nő, azt tudta, hogy nagy

kópé, azt nem egyszer megtapasztalta. De erre a feleletre nem volt elkészülve. — Nagy bakot lőttem — gondolta magában. — De úgy kellett nekem, miért is tettem fel ilyen lehetetlen kérdést.

— Nem hiszi — mulatott magában Beata, miközben lassú léptekkel sétált tovább a fedélzeten. — De talán jobb is, hogy így történt. Tudom, meg lesz lepve, ha megtudja a valóságot. És mégis, mégis! A kormányzó az utóbbi napokban sokat beszélt nekem belső lelki tusáiról az igazság keresését és lelki békéjének megtalálását illetően. És oly őszinte volt ez a férfias megnyilatkozása, mint mikor ő beszél teljes nyíltsággal gyóntató atyjával... És elég élettapasztalata van ahhoz is, hogy az ő sorsát is felértse majd. Bizalmat a bizalomért. Igen. Elhatározta, hogy legközelebbi alkalommal mindent elmond magáról a kormányzónak. Ám a hirtelen előálló események ezt a bizalmas beszélgetést hosszú időre elodázták. Beata ezt akkor nem is sejtette.

Harry jött vele szemben és teljesen kizökkent gondolataiból. A fiú sápadtnak, kimerültnek látszott.

— No, kicsi, mi bajod? — kérdezte anyáskodón — beteg vagy talán?

A fiú két kézzel ragadta meg a nővér jobbját. Beata azonnal észrevette, hogy a fiú egész testében reszket.

— Nővér, kérem, — felelte a gyermek belső nyugtalanságtól űzve — én úgy félek!

— Ugyan már, miért félnél? Egy olyan legénynek, mint te, nem szabad már félnie! És mitől félsz?

— Apu miatt félek.

— Történt talán valami, hogy ilyen nyugtalan vagy?

— Még nem, de majd történik. Tegnap kihallgattam őket. A spanyolok voltak. Nem tudták, hogy én kihallgatom őket. Együtt voltak, lent a hajórakodótérben. Miről beszélgethettek, azt nem tudom, mert nem értettem őket. De, hogy apuról is sokat beszéltek, azt onnan tudom, mert a „capitano” szó

többször is előkerült. És még a kezeiket is ökölbe szorították.

— Elmondtad már ezt édesatyádnak is?

— Még nem, mert nem akarom őt nyugtalanítani.

— Látod, ezt okosan cselekedted.

— Hanem...

— Te nagyon kimerült és fáradt vagy, Harry — szakította félbe aggódva a gyermek szavait a nővér. — Mondd, nem aludtál jól?

— Semmit nem aludtam, — vallotta be közlékenyen a fiú — remegve virrasztottam át a hosszú éjszakát. De ezt ne tessék elmondani apunak, mert dühös lesz. Thompson és Gaynor kormányos láttak. Ők nem árulják el, hogy egész éjszaka apu kabinjának ajtaja előtt örködtem.

— Hogy megvédjed apát. Hát ez, látod, szép volt tőled! Most azonban már láthatod, hogy éberségedre nem volt semmi szükség. Tudod, mit tennél legokosabban? Ha most elmennél a szobácskádba és ott szépen lefeküdnél.

— De én nem fekszem le, én nem akarok aludni! Ha lehúnyom a szememet, mindig az öklüket emelő spanyolokat látom.

— Gyere velem a gyógyszerért. Dr. Buckley ad majd neked valami port. Elalszol szépen és elfelejted ezeket a dolgokat. Estére aztán újra élénk és vidám leszel. Ha netalán közben a papa keres téged, majd megmondjuk neki, hogy a szobácskában vagy. Ne félj, nem árulak el!

Villásreggelinél ez volt a kapitány első kérdése:

— Nem látta valahol a fiamat, tisztelendő nővér? Ma még nem találkoztam vele. Merek fogadni, ismét valami rossz fát tett a tűzre a fickó.

— Tévedés, kedves kapitány úr — vette pártfogásába a gyermeket Beata. — Az ön fia derék gyerek. Ágyba küldtem. Éjszaka nem tudott aludni, mert nagyon aggódott édesatyjáért.

— Hogyan? — nézett Beatára csodálkozó tekin-

tettel a kapitány. — Aggódik miattam? Hát még ilyet se hallottam, mert őszintén szólva, eddig csak én aggódtam miatta. — A kapitány szavaiból azonban ki lehetett érezni, hogy ez a kis hír megörvendeztette atyai szívét.

— A kis Harry férfi lesz a talpán, ha egyszer felnőtt — mondta nyájas mosollyal Sir Bulwer.

— Reméljük — válaszolta Kennedy fölényesen. — A hajlam megvan benne erre. S hogyha így fejlődik majd tovább...

Nem tudta befejezni a megkezdett mondatot, mert ebben a pillanatban vészterhes arccal lépett a terembe Thompson és hosszú léptekkel feléjük tartott.

— Kapitány úr, kérem! — pár lépéssel állt meg az asztal előtt, jelezve ezáltal, hogy valami bizalmas közölnivalója van. Kennedy engedelmet kért s habozás nélkül az atyafihoz lépett. Csak pár szót váltottak halkan egymással s a figyelmes szem máris észrevehette, hogy a parancsnok roppant felindult lett.

— Jó, azonnal megyek én is magával — mondta fogcsikorgatva és elszántan. Odalépett az asztalhoz, helyére rakta a kezében közben meggyűrt asztalkendő és — bocsássanak meg, kérem, de magamnak kell a dolognak utána nézнем — megjegyzéssel sarkon fordult és siető léptekkel Thompson után sietett. Csak az ajtóban fordult vissza vendégei felé: — Remélem, hamarosan visszatérhetek.

— Nővére, — suttogta halkan a kormányzó — látta milyen sápadt volt az első tiszt? Alaposan megfigyeltem. Az olyan ember, mint Thompson aligha sápad el holmi semmiségekért!

— Mintha puszkaporoshordó közelében lennénk — válaszolt rendíthetetlen nyugalommal Beata. — Csak egy szikra és kész a robbanás!

— Tartok tőle, hogy nemsokára huncut kis dolgokat fogunk mi még itt megérni! Már tegnap szemrehányásokat tettem magamnak, hogy miért is

nem választottuk hazautazásra inkább az északi vonalat.

— Akkor, kegyelmes úr, nem is ért volna Rómába! — folytatta mély lélekzetet véve Beata. — Nem tetszett még tapasztalni, hogy ha valami jó és igaz dolgot, nagy ügyet akarunk diadalra juttatni, mindenkor a legnagyobb akadályokba kell ütköznünk. Ez a döntő erejű bizonyíték arról, hogy jó úton haladunk.

— Hja, ön mindent egy, hogy is mondjam csak...? magasabb szempontból néz...

— Igen, a természetfölötti világrend szempontjából — volt a felelet.

— Sajnos, mi, világiak, nemigen szoktunk gondolni ezzel.

— Mihelyt megvan az isteni Gondviselésbe vetett hit, mely nem csupán pusztá elvi megvallás lesz, hanem belső átélés is, a hitigazságok előtt önként hódol meg az értelem is. Istennek bölcsesége és jósága végtelenszer több gondot fordít ránk: emberteremtményekre, mint amennyi gondot mi tudnánk magunkra fordítani minden igyekezetünkkel, mint szabadakaratú véges lények. Jó azt hinni és biztosan tudni, hogy emberi életünk sorsát mindenkor a bölcs és végtelenül jó és hatalmas Isten intézi. A hívő keresztény ebből a tudatból meríti azt a rendíthetetlen lelki megnyugvást és derűs békét, mely a legnehezebb életkörülmények között is eligazítja a természetfölötti örök cél felé.

Elhallgatott, mert visszaérkezett a kapitány. Roppant ingerült volt s már messziről szitkozódott:

— Átkozott semmirekellők! — mondotta felindulásában reszketve, miközben az asztalnál helyet foglalt és asztalkendőjét bontogatni kezdte.

— Talán csak nem történt valami nagyobb baj? — tudakolta a kormányzó aggódó arckifejezéssel.

— Éppen elég — felelte összeszorított fogakkal a kérdező. — Képzeliék, kérem, még ez a gyalázatos banda mer előállni követelésekkel! S még mi-

ilyen követelésekkel! Amilyen igaz, hogy Kennedy a nevem, — kiáltotta most már féktelen haraggal — olyan igaz, hogy ezeket a pimasz követeléseket soha nem teljesítem!

— De, kedves kapitány úr, nem lenne-e jobb ezeket a követeléseket talán közösen megtárgyalni, mint azt mereven elutasítani? — kérdezte Beata szelíden.

— Engedje meg, kedves nővér, de ön nem tudja megérteni ezt! Ha ezeknek a gazembereknek ma csak a kisujjamat is nyujtom, bizonyos lehet kérem felőle, hogy holnap már az egész karomat követelik. Ha ma csak egy darabkát is engedek a jogaimból, holnap már a legszemérmetlenebb zsarolásnak leszek áldozata. Tudják-e kérem, hogy mit követelnek ezek a vörös bitangok? *Azt, hogy átvizsgálhassák a hajórakományt!* Nem tudom, ki az ördög mesélte be nekik, hogy *lőszert és fegyvert csempészünk ki hajónkon Franco tábornok számára, Spanyolországba. Ilyesmit mernek állítani!*

— Ne vegye rossznéven tőlem, kedves kapitány úr, de talán mégis csak egyszerűbb lenne, ha a legénység a saját szemeivel szerezne meggyőződést ennek a képtelen állításának az ellenkezőjéről — jegyezte meg rábeszélő hangon a kormányzó.

— Korántsem oly egyszerű a dolog — válaszolt habozás nélkül a kapitány. — Nekem, mint e hajó parancsnokának az a kötelességem, hogy a rám bízott árut (bármilyen legyen is az) rendeltetési helyére juttassam. Egyesegyedül és kizárólag csak a révkapitányságnak és a hivatalos vámkiirendeltség embereinek van joguk a hajórakományt átkutatni ott, ahol az árut kirakatom! Nekem nem ötlött még soha az eszembe ilyesmit cselekedni! Mert nekem elegendők a hivatalosan kiállított szállítási tanúsítványok.

— Nem elégednének meg talán az emberek már azzal is, hogy betekintést nyernének ezekbe az iratokba? — kérdezte Beata.

— Nyugodjék meg, nővér, már ezt is felajánlottam, de valósággal kiröhögtek. — A papiros türelmes — mondták. De meg is adtam nekik erre a méltó választ!

— Vajjon? — kérdezte Sir Bulwer.

— A legszájasabbat, valami, ha jól tudom, Martorelli nevezetű zsidó csirkefogót vasra verettem és magánzárkába csukattam. A többieket pedig megfenyegettem, hogy sorban árbocfára akasztatom fel mindannyiukat, ha gyalázatos követelésükkel még egyszer előhozakodnak. Ezen a hajón és vagyok a legfőbb bíróság!

— Már megbocsásson, kedves kapitány úr, — mondta hideg nyugalommal a kormányzó — a tömegerőszakot soha nem kedveltem. Ezzel csak addig érünk el ugyanis megnyugtató eredményt, amíg csak kevesekkel állunk szemben.

— Ettől nem tartok, — felelt elszántan a kapitány — a legénység jórészeben van annyi igazságérzet, hogy ebben a vitában én mellém álljanak. S a tisztjeim tűzbe mennek értem, ha kell! E felől bizonyos vagyok!

— Adja Isten, hogy önnek legyen igaza — mondta sóhajtvá Beata.

Vegyes érzelmekkel mentek szét mindannyian asztalbontás után. Maga az orvos és a főgépész is, akik a párbeszédet végighallgatták, nyugtalanok voltak.

— Élesre fent kés hamar kicsorbul — súgta oda átellenesének dr. Buckley, mikor elhagyták az éttermet.

— Jó reggelt! Hogyan aludt? — szólította meg Sir Bulwer a kilépőt. — Nem hallotta éjjel a lövéseket?

— Nem én! — meresztett nagy szemeket a kérdezett. — Úgy aludtam, mint a bunda.

— Mert tiszta a lelkiismerete. Tudja-e, hogy a boszorkánytánc megkezdődött? — kérdezte éles hangsúllyal a kormányzó, mialatt erősen figyelte

szavainak hatását. — Jöjjön, engedelmeskednünk kell! De nem fél velünk tartani?

— Akár tíz ember elé is kiállok, ha kell.

Az ebédlő bejárata előtt fegyveres matróz állt őrt.

— Van önöknél fegyver? — kérdezte marconán.

— És ha volna. Nem mondaná meg, hogy mit tartozik ez magára?

A fickó erre a fellépésre nem számított. Döhdöten emelte fel öklét. A kormányzó azonban egy ugrással mellette termett s egy ügyes ökölcsapással észretérítette. Most már minden zaklatás nélkül léphettek a terembe.

4. Fejezet

Az olaszok kedvetlenül gubbasztottak a hosszú asztal körül és szótlanul várták az elkövetkező eseményeket. A fedélzetre való kilépést megtiltó parancs világosan megértette velük, hogy valami nagy esemény van készülöben. A parancsot ugyanis nem tiszt, hanem csak egy közönséges matróz adta ki. Most, a kormányzó és Beata érkezésekor láthatóan föllélekeztek. Remélték, hogy a pillanatnyi helyzetről az újonnan érkezők majd felvilágosítást adnak. A gyerekek tüstént Beatához rohantak. A nővér elértette szándékukat és szánakozva mutatta fel üres kezeit.

— Sajnos, ma nem hozhattam magammal semmit a számotokra.

Egy öregebb olasz családfő, aki a legjobban tudott angolul, a kormányzóhoz lépett és megkérdezte:

— Nem tudja, uram, mi történt?

— Magam sem tudok sokat, — válaszolt hidegen Sir Bulwer — úgy gyanítom, hogy a legénység körében zendülés támadt. Különben nem bírom megmagyarázni magamnak az éjtszaka esett lövéseket.

A kérdező úr megértően bólintott:

— Mi is hallottuk a lövéseket — mondotta s nyelt egyet. Aztán az olaszokhoz fordult s olaszul tolmácsolta honfitársainak a kormányzó szavait. Ám kár volt tennie. Mert a felesége a rossz hír hallatára sírva fakadt s hangos jajgatásban tört ki. Hiába beszélt neki a férje és próbálkozott őt megvigasztalni, nem ment semmire vele. Sir Bulwer nem tudta sokáig nézni ezt a jelenetet, a férfi segítségére sietett.

— A villongás — mondta — csak a kapitány s gőzös legénységének egy kis része közt dől. Bármint dől is majd el ez a harc, az utasok nincsenek veszélyben. Már csak azért sem, mert ők valamenynyien nem spanyolok.

— Egyet azonban még mindig nem értek — szólalt meg Beata. — Mi közük ahhoz a matrózoknak, hogy a kapitány fegyvereket szállít a katolikusok hitét és hazáját védelmező Spanyolhonba?

— Ejnye? Hát ön még nem tudja, hogy Spanyolországban polgárháború tört ki?

— Hogyan? — hebegte ámuldozva a nővér. — Ez lehetséges volna? Én azt hittem, hogy a gonoszság lelke Oroszországban és Mexikóban már eleget rombolt. S most az ördög még a jobbadán katolikus spanyolokat is fegyveresen uszítja egymás ellen?

— Ez bizony így van. Már hetek óta dől a szörnyű testvérharc. A szabadkőművesek világszövetségétől sugallt bolsevista propagandának most is sikerült félrevezetni a jól megszervezett marxista hadosztályok fegyveres támogatásával a spanyol katolikus társadalomnak egy részét s a legvéresebb forradalmakba és testvérharcba kergetni ezt a szerencsétlen nemzetet. Én már régen tudok erről. Mióta rádió van, azonnal értesül az ember mindarról, ami a világon szerte történik. Így például megtörtént az is, hogy a rémuralomra törő marxista vezetőségtől fellázított munkások a nyílt utcán támadtak meg békésen haladó tiszteket és kezdték gyalázni őket. Ilyesmit egy katonatiszt se tűr, ha van

egy szikrányi önérzete. A választás eredményét terrorral meghamisító köztársasági kormányok nemcsak hogy semmit sem tettek a kilengések megakadályozására, hanem még nyíltan védelmébe is vette a véres kegyetlenkedéssel szabadon garázdálkodó csőcseléket. Ekkor bontották ki Francóék a nemzeti zászlót és felkeltek a belső rendet és a polgárok közbiztonságát megvédeni nem tudó, de nem is akaró baloldali kormány ellen. A sorkatonaság jórésze azonnal a nemzetiekhez állt. Franco aztán a Marokkóban és környékén állomásozó hadsereget Spanyolországba szállíttatta s megkezdte a harcot a Moszkvától szított és táplált vörös rémuralom kiméretlen letörésére.

— Valami ehhez hasonlót mondott a kormányzó is, mikor lefelé haladt a lépcsőn, hogy kabinjába menjen.

— És mi szerep vár itt majd ránk? — kérdezte Beata a rossz hírek hatása alatt kissé nyugtalanul.

— Remélhetőleg csendes szemlélői tudunk majd maradni az eseményeknek — válaszolta Sir Bulwer.

— Csak az a kérdés, meddig maradhatunk majd azok — jegyezte meg tünődve a nővér.

Délután váratlanul meghasadt a fedélzet fölé kifeszített napellenző vitorlavászon és a pallóra zuhant. Thompson, aki éppen szolgálatban volt a parancsnoki hídon, legott észrevette a bajt, egy matrózt szólított oda és eltávolíttatta a szakadozott ponyvát. A nap hátralevő része aztán elmúlt a nélkül, hogy valami említésreméltó dolog történt volna. A hangulat azonban továbbra is nyomott maradt. És ez a különös szorongó érzet baljós sejtelmekkel töltötte el a hajó utasait. Sehol nem lehetett hallani csak egy hangosabb szót is. Még az olasz családok máskor hangos gyermekhadának zsivaja is megszűnt. Bátoratlanul és elszontyolodva ültek most a hátsó fedélzeten s riadt szemekkel kémleltek előre. Az ebédidő alatt lefolylt eset ott is tudott dolog volt tehát. Beata is egy rövid séta után visszavonult a

kabinjába. Vacsora után pedig (a kapitány nem is vett részt az esti étkezésnél) azonnal elköszönt a kormányzótól.

— Az este hosszú. Mit fog csinálni a kabinjában? — kérdezte az öregúr.

— Imádkozni fogok, kegyelmes uram — hangzott az őszinte felelet. — Ebben a bizonytalan helyzetben ez a legokosabb, amit az ember cselekedhet.

— Igaza van, gyermekem. — De ha maga távozik, én is megyek. Megpróbálok majd én is imádkozni. Erre nekem nagyobb szükségem van, mint magának.

Késő éjjelre járt már az idő, mikor Beata kabinjában a világosság kialudt. Reggel hangos kiáltózás zaja verte fel nyugodt álmából. „Halló, halló!” — visszhangzott végig a riasztó kiáltás a folyosón. „Halló! Az utasok egy félórán belül gyülekezzenek a II. osztályú étteremben.”

Mikor Beata 20 perc múlva elhagyta fülkáját, már ott várta őt a kormányzó, fel s alá sétálgatva a keskeny folyosón.

— Vajjon fog-e neki sikerülni? — kérdezte Beata aggódva.

— Ezt előre megmondani nagyon nehéz. Tény az, hogy a becsületesen érző és gondolkodó spanyol katolikusok Francóval tartanak. Öregek és ifjak tömegesen sereglenek a vörös-arany-vörös nemzeti zászló alá. A haditengerészet nagyobbik része azonban a nemzetiek ellen van. A matrózok ugyanis kisebb-nagyobb mértékben vörös érzelműek; van, aki meggyőződésből az, van aki jó pénzért. Erre Stalinnak mindig akad pénze, ha mindjárt az egész orosz nép éhen pusztul is. Amit egyszer a vörös internacionálé elkezdett, azt fel nem adja egyhamar. Így meglehet, hogy Francónak nagyon nehéz dolga lesz.

— De miért tűri a világ közvéleménye ezeket a nemzetközi kommunisták által szított véres forradalmakat? — kérdezte Beata őszinte felháborodással.

— Ha a keresztény társadalom és a katolikus népek összefognának, könnyen ráncba lehetne szedni ezt az aljas csöcseléket. *Kin és min* múlik, hogy ezt nem teszik meg?!

— Hja, gyermekem, — felelt mosolyogva a kormányzó — ezt a diplomatóktól kellene megkérdeznie. Ezeknek az uraknak agyafúrt gondolkodásmódját egyszerű földi halandók nem tudják követni!

Ilyen és hasonló beszélgetések között, melybe az olaszok is bele-belekapcsolódtak, telt az idő. Már kilenc felé járt s egy embert nem lehetett a fedélzeten látni. A fegyveres őr is csak egyszer tekintett be az ajtón, azután hirtelen bezárta. A kis olaszok türelmetlen kérdésekkel ostromolták anyjukat. Az asszony azonban fejével tagadólag intve, egy halk „niente” — nem — szóval intézte el mindannyiukat.

— A kicsik éhesek — mondta Beata s kérőleg nézett a kormányzóra.

— Magam is éhes vagyok — hangzott a válasz — s elég gyalázat, hogy reggeli nélkül hagynak itt bennünket. Az ajtó felé indult.

— Talán tudok beszélni az őrről. Megkísérlem.

— Tessék bent maradni! — csattant fel az őr mogorva hangja, mikor a kormányzó kopogtatására a teremajtót kinyitotta. Egy új őr állt az ajtó előtt, barátságatlanabb képű, mint volt az elődje.

— Jó, jó, — felelte a kormányzó dacosan, — benn maradunk. De szeretnők tudni, miért bánnak velünk fogoly módjára, hiszen mi semmiféle galibát nem fogunk s nem is akarunk önöknek okozni. Önöknek sem lehet szándékuk, hogy kiéheztesse nek. Láthatja, hogy szegény gyermekek sírnak már az éhségtől. Nem tudna nekünk valami ennivalót hozni?

— Szívesen, de nem tehetem, mert őrségen vagyok.

— Ha csak ez a baj, szívesen helyettesítem

önt. Szavatolom, hogy míg ön távol van, senki nem hagyja el a helyiséget.

Az őr gondolkozott és ingadozott.

— Ha most ön veszi is át tőlem a szolgálatot, utána nagy bajba kerülhetek.

— Brit Honduras kormányzója nem szegi meg adott szavát — válaszolt Sir Bulwer nyomatékkal.

— Jó, majd meglátom, mit tehetek . . . — mondta és eltávozott.

Alig csukta be az ajtót a kormányzó, újra ki-nyílt. Nagy óvatosan Harry csúszott be, sápadtan, felindulva.

— Kegyelmes úr . . . nővér, kérem, — mondta gyors lélekzettel, mialatt csukló zokogás fojtogatta torkát. — Aput láncra verték. A tiszteket is. A doktor bácsit a patikába zárták. Most pedig a rádió-készülék mellett ülnek s egy hadihajót akarnak ide hívni. Nem szörnyű-e ez?

— Hogy lehet, hogy te csak úgy szabadon szaladgálsz — kérdezte a kormányzó csodálkozva.

— Úgy, hogy ezek megfélemeztek rólam. Az este bevett orvosságtól sokáig aludtam. Felébredésem után meglestem és kihallgattam őket. A szobám ablaka mindenkor nyitva áll. Ők a fedélzeten voltak. Tudom, hogy maguk már régóta itt vannak, de nem lehetett előbb kiszökni, csak most, mikor a kegyelmes úr elküldte az őrszemet . . . Régóta vártam már erre az alkalomra.

— De most nálunk maradsz, ugy-e? — kérdezte Beata.

— Nem lehet, nővér kérem, rögtön megyek. Látnom kell, mit akarnak kezdeni ezek a banditák.

— És ha elcsípnek? Nagyon megvernek majd téged — vélekedett Sir Bulwer.

— Nem lehet engem olyan könnyen elcsípni. Jobban ismerem a hajó belsejét, mint ők . . . Ha lesz valami ennivalójuk, tegyenek majd félre nekem is valamit. Alig ettem tegnap este valamit, mert kenye-

rem sem volt. De most már megyek. Ha tudok valami újat, jelentkezem.

Ezt mondta s már el is tűnt.

— Derék férfi lesz belőle, annyit mondhatok — mondta a kormányzó elismeréssel.

— Hanem a hír nagyon rossz — állapította meg Beata. — Ha egy vagy több csatahajó hálójába kerülünk, mi történik majd akkor?

— Hát ez igazán nem rossz, nővér. S mégis azt kell mondanom, hogy ez lenne talán még a legjobb megoldás. Átkutatnák a hajót s ha fegyvert találnának rajta, lefoglalnák és zár alá vennék a teljes rakományt. És ez nem is lenne jogtalanság. Minden hadban állónak joga van az önvédelemre. De egyetlen hadviselő hatalom végrehajtó közegeinek sem lesz kedve kilétünket és állampolgárságunkat firtatgatni, mert az ilyesmi könnyen okozhatna diplomáciai bonyodalmakat. És ettől mindenki fél. Sokkal rosszabb, ha a hajó ezeknek a zsiványoknak a kezén marad. Ha ez a csürhe megvadul, minden aljasságra képes. — Gondolataiba merülve hallgatott és újra átgondolta a helyzetet, majd ismét megszólalt:

— Ha tényleg csatahajó van közelünkben és történetesen elfogja a Savannah-t, ez számunkra csupán egy napos útmegszakítást jelent. Ez nem számít. Legalább elmondhatjuk majd, hogy egy kis kalandban is volt részünk, amelyről még sokáig beszélhetünk. De most minden a rádióistiszttól függ. Ha ez hűséggel kitart parancsnoka mellett, ügyelni fog, hogy ne vörös cirkálót hívjon. Azt hiszi, hogy ezzel a kapitánynak tesz szívességet, holott épp az ellenkezőt éri el vele.

— A zendülők kényszeríteni fogják őt erre — felelte Beata.

— Ha tudják — vágott vissza a kormányzó. — Ezt azonban kétségesnek tartom. Ez a népség csak annyira ért a rádiózáshoz, mint tyúk az ábécéhez. Avatatlankat könnyen félre lehet vezetni.

Elhallgattak, mert az ör közeledett. Élelmiszert

hozott. A gyerekek ujjongva szaladtak eléje, bár arcukon még fel sem száradt a könnyek nyoma.

— No, éhes népség, meg vagytok velem elégedve? — kérdezte a borostás arcú fickó mosolyogva. — Nem vagyunk mi emberevők. Jobb önöknek, ha itt vannak és itt is maradnak.

— Nagyon köszönöm a szíves fáradságát — mondta Beata hálás tekintettel.

— Nincs mit. Szívesen tettem. Mert tapasztalatból tudom, milyen kínzó valami az éhség.

— Mit vétett a kapitány, — kérdezte Sir Bulwer — hogy a legénység oly ellenséges indulatú?

— Semmi nagyobb bűnt nem követett el, — vigyorgott a fiú — hanem az a baj, hogy fegyvert és löszert vett fel, amelyet F-be szántak.

— Nekünk nem így mondotta el az esetet — jegyezte meg nyugodtan a kormányzó.

— Itt valami nincs rendjén, uram. A kapitány a hajófuvari elismervényekre hivatkozik. De ezek hamisak! Fegyvergyári megbízottaink erről nekünk pontos felvilágosítást adtak még indulás előtt.

— És mit szándékoznak most tenni? — puhatolódzott tovább a kormányzó.

— Kényszeríteni fogjuk, hogy Bilbaóba tartson és ott adja át a fegyvereket a forradalmi hatóságoknak.

— S ha ezt nem teszi meg? — kockáztatta meg a kérdést az öregúr.

— Meg kell tennie! — mondta a kérdezett és egy arcizma sem rándult. — Bízom benne, hogy útközben találkozunk egy csatahajóval, amely oltalmába veszi a Savannah-t. Hálát adhat a kapitány az Istennek, ha így történik. Ellenkező esetben... kemény ember a kapitány... én már ismerem... ha nem enged nekünk, reá nézve még nagyon keservesen végződhet a dolog... Hanem — szakította félbe mondókáját — én csak állok itt és fecsegek, holott más a dolgom. Nemde, önök itt maradnak,

ha nem is áll őrség az ajtó előtt? Önök csupa okos szóra hallgató emberek, ugy-e?

— Addig, amíg nem lesz rá szükség, nem távozzunk innen el — válaszolta Beata.

— Hát ez szép maguktól! Villásreggelire majd gondoskodom a legszükségesebbekről.

— Utána pedig szeretnénk majd a fülkénkbe menni, egy kissé lepihenni, — egészítette ki a kormányzó — nagyon megszoktuk már.

— Hát ez ellen talán senkinek se lesz az elvtársak közül kifogása. Majd aztán megmondom, hogy mit határoztunk.

— Hogy lehet az, — kérdezte a matróz távozása után Beata fejcsóválva — hogy keménykezű kapitányunk olyan könnyen adta meg magát?

— Mi azt, nővér, igazán nem tudhatjuk. Ilyesmi már nem egyszer megesett. A töltött revolver csőve már nem egy alkalommal bírta engedékenységre azt, akire váratlanul rámeredt. Különösen akkor, amikor az embert legédesebb álmában lepi meg.

Hogy Sir Bulwer sejtése helyes volt, azt csak később tudták meg.

•

Annyi bizonyos, hogy a kapitány nem cselekedett helyesen akkor, mikor a spanyol Martorellt bilincsbe verette. Ennek társa ugyanis, a szintén zsidó és vörös érzelmű Marinó, tüstént helyébe lépett és átvette az elégedetlenkedők vezetését. Éj idején sikerült is neki vagy hat embert megnyerni terveinek. Martorellt mindenáron ki kell szabadítani és a kapitányt azonnal őrizetbe kell venni, — ez volt a jelszó — mert a kapitány engedékenysége aligha lehetett számítaniok. A tisztekre is ez a sors várt, mert különben a kapitány segítségére sietnek legyen. Marinó az utolsó részletig kidolgozta a megrohanási tervet.

Hajnali két óra felé lehetett, mikor valaki Thompson, az első tiszt kabinajtaján bekopogtatott.

— Mi az? — kérdezte az álmából felriasztott.

— Azonnal jöjjön fel a kapitány úrhoz a parancsnoki hídra. Ködbe jutottunk.

Mikor a tiszt magára kapva gúnyáit kabinja ajtaját felnyitotta, két fényes revolvercső meredt reá.

— Fel a kezekkel! Egy hangot se! Különben! . . .

— súgta egy határozott hang s a következő pillanatban a bilincs már ott feszült a tiszt csuklóján. Miközben levezették, egy negyedik összeesküvővel találkoztak, akinek örömmel ujságolták sikeres fogásukat. A harmadik tiszt hasonlóképen járt.

Miután két tiszt már biztos helyen őrizetben volt, a hat cinkostárs nesztelen léptekkel az I. osztályú kabinok előtt elosonva, a kapitány fülkéje mögött a hajóhídra kúsztak, ahol a másod- és negyedik tiszt teljesített éjtszakai szolgálatot. Ezeket is: Fel a kezekkel! — kiáltással akarták leszerelni. Ám a másodtisztnak volt még annyi ideje, hogy revolveréhez kapjon s egy lövést leadjon. Hiába. Azonnal hozzá ugrottak s kicsavarták kezéből a fegyvert, még mielőtt újabb lövést tehetett volna. A kézbéklők kattantak s Marinó „le velük” kiáltással a hajófenékre hurcoltatta őket is.

A kapitány a hídon történt dulakodás zajára felriadt s a lövést hallva, megragadta browningját és kilépett a sötét fedélzetre. Ebben a pillanatban lövés dördült s a golyó ott sivitott el arca mellett. A szeméhez kapott. Ez az önkénytelen mozdulat elég volt ahhoz, hogy a túlerő őt is lefegyverezze. Minden úgy történt, ahogyan azt Marinó előre ki-gyalta. A kapitány dühösen szitkozódott és káromkodott. Mire sem ment vele, lévén a zsványok túlerőben.

A fogdából szabadult Martorelli még hajnalban kiadta parancsait a felvirradó napra vonatkozólag. Megnevezte mindenekelőtt azokat az embereket, akikben feltétlenül megbízott. A többieket egyenként lekísértette a hajó gyomrában levő legénységi

szobákba s ott őrizetbe vetette őket. Akinél motozás közben fegyvert találtak, attól azt elszedték. Ellenállásra egy alkalommal sem került a sor, mert már mindenki tudta, hogy a kapitány és a tisztek a banditák hatalmában vannak.

Mikor a nappali szolgálattal megbízott rádióosztiszt elhagyta fülkáját, hogy műszereihez induljon, meghökkent, mikor pár lépés után két marcona lázadó fogadta őt, mellének szegezett pisztolyokkal.

— Ne féljen! — kiáltott Martorelli, — mi csak védőőrizetként tartunk önnel.

— Semmi ujság — jelentette feszes vigyázatban az éjszakai rádiószolgálatos a leváltására érkezett tisztnak. — De mit jelentsen ez? — kérdezte megdöbbenve, mikor az ajtóban álló két fegyverest meglátta.

— Semmi baj nincs, válaszolt Martorelli. — Csak egy kis rádióüzenetet akarunk leadatni. Menjen csak nyugodtan aludni, rászolgált a pihenésre.

— Úgy hiszem én is; *hosszú az éj.*

Ha a bandita jobban megfigyelte volna a leváltott rádióosztisznak arcvonásait, mikor az utóbbi szavakat kiejtette, aligha kétsége nem támadt volna a felől, hogy minden rendben van-e? A saját gondolataival volt elfoglalva, s így nem vett észre semmit.

— No, most aztán munkára fel, rádióosztiszt úr! — vezényelt a vörös haramia. — Keressen összeköttetést Bilbaóval. Remélem, jelentkezik.

A rádiós altiszt engedelmeskedett. Feszült csöndben kopogtatta meg a billentyűt. Szünet nélkül, egy-két, öt, tíz percig pattogott a szikra. Az altiszt csodálkozott, hogy a hívó jelre ennyi idő múltán még senki sem jelentkezett. Türelmetlenül csóvált fejet.

— Mit sem lehet tenni. Bilbao nem jelentkezik. Lehet, hogy még alusznak, vagy valami zavar van arrafelé a légkörben. Mert a hívó hullámhossza helyes.

— Próbálkozzék egy másik hullámhosszon! Valahol csak válaszolnak. Talán egy hajó is akadhat a közelünkben!

A rádiós (látszat szerint) mindent elkövetett, hogy érintkezést találjon. Ám minden igyekezete hiábavaló volt. Martorelli végül is türelmét vesztette. Elvégre nem rostokolhat itt egy állóhelyben egész délelőtt. Más és sürgős dolga is van.

— Keressen csak tovább! — mondta. — S ha a spanyol tengerészethez tartozó hajóra akad, adja meg, kérem, nekik a mi helyzetadatainkat és kérje, hogy azonnal induljanak ide. De nehogy eszébe jusson valami szamárságot csinálni! A hajó az én hatalmamban van és ön így az én vezényletem alatt áll! — Te itt maradsz! — rendelkezett társához fordulva, aztán elhagyta a rádiósfülkét. A szegény rádiós tovább kinlódott. Hiába.

Az éjszakai szolgálatot tevő rádióistiszt a lövések zajára és a parancsnoki hid felől hangzó lár-mára azonnal felfigyelt és tudomást szerzett róla, hogy lázadás történt. A lázadás okát is sejtette jól. Már napok óta tárgyalta a legénység a fegyverszállítás kérdését. Martorelli lezáratása pedig csak szikra volt a felgyülemlett száraz avarra. Hirtelen elhatározással kikapcsolta a készüléket. Most már akárki kopogtathat kénye-kedve szerint, a nélkül azonban, hogy egyetlen szikra is világgá röppenne. A felváltásra érkező társa hamarosan észrevette a turpisságot, azonban egy hanggal sem árulta el. Ez az ellenszenves spanyol mór zsidó éppen elégszer megbosszantotta szemtelen önhittségével. Most itt volt az alkalom, hogy visszafizessen neki mindent kamatostól.

Igy ment minden a maga sorsszabta útján — ahogyan azt Sir Bulwer megsejtette. Hadihajó füstje semerre nem volt a tenger végtelennek tetsző síkján látható. Dél tájban aztán tanácskozásra gyűltek össze a zendülők. Martorelli kész tervekkel állt elő. Egyöntetűen megegyeztek abban, hogy ha a kapitány

nem egyezik bele a Bilbaóba menetelbe, főbelövik őt is és a tiszteket is.

Am a többiek nem akartak ebbe beleegyezni. Egyikük bátran meg is jegyezte:

— Ez közönséges gyilkosság lenne!

— Nem gyilkosság, hanem: rögtönítelő bíróság! — helyesbített dühtől reszketve a főcinkos.

— Minek őket agyonlövetni, — vélekedett a másik — elég, ha őrizet alatt tartjuk őket.

— Éppen ez *nem* használ! — vágott közbe bosszúsan Marino. — A legénység nagyobbik része a kapitány pártján áll. Ha ők megrohannak bennünket, hamarosan falhoz állítanak.

— Ez az elgondolás helytelen — mormogták többen is. — Amerikával kerülünk súlyos bonyodalomba.

— Ezt megelőzőm, bízzátok csak rám!

— És mi történik, — csattant fel élesen egy hang — ha a Savannah New-Orleansba tér vissza?

— Soha! Tengerfenékre süllyesztjük, mihelyt eladtuk Bilbaóban a pompás üzletnek ígérkező árut. Mi idejekorán megmenekülünk majd a mentőbárkán. S a bőrünkkel együtt mentjük meg a fényes pezetákat is. Haha... ha... ha!

— Azt hiszed, hogy az utasok hallgatni fognak, ha egyszer valahol partot érünk?

— Miért érnének partot?! — vigyorgott Marino gúnyosan. — Aki előre rohamoz, annak a hátmögötti terepet szabadon kell tartania.

— Szakasztott az én véleményem — röhögött széles szájjal Martorelli.

Igy döntöttek tehát ezek a gazemberek a hajó és az utasok sorsáról. A rögtönítelő bíraskodási tárgyalás, melyet korán délután az I. osztályú étteremben tartottak meg, csak üres formáság volt csupán. A kapitányt és a tiszteket szuronyos őrség vezette elő. Martorelli zsidó elnökölt.

— Kapitány, — kezdte a tárgyalást zord kép-

pel — ön sorsát illetőleg cudar helyzetben van. Ebből a helyzetből azonban egyetlen szavam megszabadíthatja. Feleljen tehát: Akarja-e ön saját jószántából Bilbaóba vinni a hajót?

— A szállítmány nem Bilbaóba szól, tehát nem megyünk oda!

— Jó! Akkor hát viselje a következményeket!

— *Felköttettek benneteket*, semmirekellő bitangok! — rivallt a cinkosokra a parancsnok. — Amilyen igaz, hogy Kennedy a nevem, olyan igaz, hogy lógnak fogtok!

— No nézd csak? — Ön fenyegetődzik? — kérdezte sátáni mosollyal az elnök. — Ő van a kutyaszorítóban s még neki áll feljebb!

— Átkozott zsidó! — csikorgatta fogát a kapitány.

— No és ön, Thompson úr? Talán ön hajlandó lesz a hajót Bilbao alá vezetni? Gyorsan határozzon! Nincs sok időm!

— A hajó vezetése csak a kapitány kezében lehet! Az ő akarata és megbízása nélkül nem veszek át semmit! — felelt hideg hangon a kérdező.

— Kérem, Thompson úr, én jóindulatú ajánlatot tettem önnek. Értse meg: kapitány lehet! Csak akarnia kell. Kennedy urat Bilbaóban majd valahol elszállásoljuk. Nos?

— Ilyen hülyeség is csak egy zsidótól telhet ki! — szólt Thompson megvetőleg. — Én utolsó lehettemig teljesítem hivatali eskümet! Elég ez önnek? He?

— Ugyan! Mit jelent az eskü, ha magasabb érdekek forognak kockán? — kacagott kajánul Martorelli.

— Pfuj! Galád, gyalázatos zsidó!

— A többi tiszt már válaszra sem méltatta a vésztörvényszék „elnökének” kérdéseit. Egyetlen arcmozdulattal sem árulta el azonban ez a zsidó, mennyire sértette s bántotta őt a kapitánynak és első tisztnek vele szemben tanúsított megvető maga-

tartása. Rövid ideig suttogva tárgyalt valamit a cinkostársaival. Aztán felállt és ítéletet hirdetett: A kapitányt és a tiszteket főbelövik. Az ítélet megokolása: „A spanyol népköztársaság háborút visel; ezért türhetetlen, hogy a törvényes kormány ellen támadó „lázadókat” fegyverszállítással támogatassák!”

— El is visz az a pokolbéli tüzes ördög valamennyieteket, ha ezt a disznóságot megcsináljátok!
— tört ki éles felháborodással Kennedy.

— Önök már nem tudják az ítélet végrehajtását megakadályozni — röhögött a főzsidó habzó szájjal.

*

Halálos rémülettől falfehéren rontott be a II. osztályú étterembe a kis Harry:

— Jöjjenek, segítsenek! Az Istenért! Segítsenek! Gyorsan! Aput agyonlövik. A tiszteket is! — többet nem bírt mondani, a rémülettől szédület fogta el s ájultan zuhant végig a padlón.

— Ez nem történik meg, kegyelmes úr! — kiáltott haragtól lángra gyúlt arccal Beata.

— Mit tehet egy-két ember itt? — kérdezte a kormányzó tompán.

— Másodmagunkkal vagyunk! — szólt villogó szemekkel a szerzetesnő. S öltönye zsebéből előkapva revolverét csak ennyit mondott:

— Gyerünk!

5. Fejezet

Sir Bulwer gyengéden felsegitette a feltápaszkodó Harryt.

— Jobban vagyunk? — kérdezte atyáskodó szeretettel.

A gyermek restellte előbbi gyengeségét.

— Éhes voltam. A miatt történt — mentegődzött még mindig bágyadtan.

— Hol és mikor akarják végrehajtani a kivégzést?

— A fedélzeten. Apu kabinja előtt. Most, rögtön. Csak a puskákat hozzák elő a fegyverkamrából.

— Meg van szállva a parancsnoki híd? — kérdezte gyorsan s feszült figyelemmel Beata.

— Egy vörös őr áll a kormánykerék mellett. Fegyverrel — mondta Harry.

— Elintézzük hamarosan. Kegyelmes úr csak fedezzen hát mögött. — És ti — kiáltott oda az olaszokhoz — térdeljetek le és imádkozzatok, hogy tervünk sikerüljön!

A szobában tartózkodók szót fogadtak. Beata az ajtóhoz sietett. Harry utána ment.

— Te maradj, fiam — intette Sir Bulwer. Harry azonban ez egyszer nem fogadott szót.

*

— Utolsó ajánlatom, kapitány! — rikácsolt Martorelli, mikor Beata a hátsó fedélzetre hágott.

— Eredj pokolra! Bűdös zsidó — válaszolt harsogva a kapitány.

Beata szinte röpülve szaladt fel a lépcsőkön a parancsnoki hídra. Harry utána. Szerencsére szellő fujdogált, az őr nem hallotta meg a neszt. Sir Bulwer odalent maradt a kapitány kabinja mögött a lépcsőfeljártnál. — Itt aztán egy se fog feljutni, csak a holttestemen át — mormolta, mialatt browningját lövésre emelte és zsebéből új tölténytárat vett elő.

A parancsnoki híd őrszeme visszafordult s meg-rökönyödve találta magával szemben Beatát. Revolveréhez kapott. De alig húzta elő, már megszólalt az újrendszerű gyorstüzelőfegyver. Az őr fájdalmas kiáltással ejtette pallóra a pisztolyt. Beata hirtelen felszakította a szélvédő üvegajtáját:

— Menjen be ide! — pattogta parancsolva. — Ha kedves az élete, el ne mozduljon innen! — A

pasas reszketve — mint mikor valaki földfeletti jelenséget lát — követte a parancs szavát. Beata villámgyors mozdulattal rázárta az ajtót. A másik pillanatban már a híd korlátfalánál állott:

— Le a fegyverrel! — sivitott le elszántan, hidegen.

A meglepett zendülők megigézve, meredező szemmel tekintettek fel a hidra. Hogyan? Társuk, a fegyveres őr eltűnt. Helyette egy fiatal apáca áll ott kipirult arccal, fényes csövű revolvert szorítva kezében, mint valami bosszuló istennő. Ez ugyan nagyon rosszkor jött! Martorelli volt az első, aki a közös ámulatból felocsúdott. Meglökte a szomszédját és dühösen ordította:

— Az apácát lödd le! Ő legyen az első!

Ez volt Martorelli utolsó szava.

A következő pillanatban már lövés dördült. A bandita homlokközépen találva véresen rogyott össze.

Beata agyában végigcikázott a gondolat: tán Sir Bulwer lőtt? Helytelenül cselekedett... De nem! A dolog másként esett. Mikor Beata a hídon őrtálló kezéből kilőtte a revolvert s az a földre esett, Harry kapta fel a fegyvert. Lerohant a lépcsőkön, majd feldöntötte Sir Bulwert. A kormányzó hiába is akarta, nem bírta a gyereket visszatartani, aki olyan gyors volt, mint a menyét. A kabin mögül előugrani, célózni és löni, már csak pillanat műve volt csupán.

— Le a fegyverekkel! — csattant el másodszor is Beata ellenkezést nem tűrő éles hangja. Ám eredmény nélkül. Erre a szerzetesnő biztos kézzel meghúzta a ravaszt és működésbe hozta gyorstűzű pisztolyát. Öt lövés dördült, öt ember jajdult fel s dobta el magától vérző kézzel a fegyvert. Az egyik ugyan megkísérlé, hogy lehajolva baljával ragadja fel a nehéz fegyvert. Ám Harry egy ugrással mellette termett s hátul olyat rúgott a földrehajló martalócon, hogy az teljes hosszában előre bukott.

— Brávó, kicsi fiam! — kiáltott örömtől csillogó szemekkel a hátrakötött kezekkel kabinja ajtaja elé állított kapitány. — Utolsó pillanatban érkezett a segítség!

— Indulni! Fel, az első fedélzetre! — pattogta ismét Beata. És csodák csodájával A banditák mint szelíd nyulak, meghunyászkodva engedelmeskedtek. Húsz férfi egy gyenge szerzetesnőnek.

A falhoz állított tisztek harsány nevetésbe törtek ki. Ugyancsak hirtelen fordult a kocka.

— Nincs valakinél egy kulcs a kézbilincsek felnyitására? — kérdezte a kapitány.

— A jobboldali zsebemben kell egynek lennie, — szólt Thompson — gyere, Harry, keresd meg!

A kulcs meglett. A bilincsek egymásután hulltak le.

— Így — nyújtóztatta ki tagjait a kapitány. — És most majd én fogok ítéletet tartani a bitangok felett — mondta vészjósló hangon.

— De ne keményebbet, mint amire szükség van — nyilatkoztatta ki óhaját Beata, aki közben kieresztette a szélfogó foglyát is és cinkostársai után küldte. El is szaladt, mintha legalább is az ördög lett volna a sarkában.

— Nagyon kérem, ne tartson túl szigorú ítéletet — ismételte szelíden kérését Beata.

— Ehhez a kérelemhez én is csatlakozom — szólalt meg a kormányzó.

— Nem köttetem fel valamennyit — mormogta a kapitány. — Martorelli, a főcinkos, halott. De Marinot fel kell húzni! Ez éppoly bűnös!

— Ne, könyörgöm, ne tegye! — erősködött sajnálkozva Beata. — Veresse vasra. Ez elég lesz neki. Ha Ferrolba értünk, tegye őt ki a partra, és hagyja futni. Aztán kötesse fel majd magát a szerencsétlen ott, ahol kedve tartja.

Ezen mindenki kacagott.

— Kedves jó nővér, nem mondhatok önnek ellent, mert ön valamennyiünk életét megmentette.

Legyen hát meg az ön akarata — hajolt meg Beata előtt a kapitány.

— Különben mesés teljesítmény volt ez a mai fegyverhasználat, tisztelendő nővér — mondta őszinte elismeréssel Thompson. — Ilyen biztos kezet nem tétéleztem volna fel önről.

— De mi sem! — erősítették egyhangúlag a többiek.

— Kapitány úr, a kormányosnak kiadtam a parancsot, hogy Ferrol felé megyünk. Helyesen tettem? — kérdezte most nyájas mosollyal Beata.

— Nahát! Hogy ön még erre is gondolt — rázta csodálkozva fejét a kapitány. — Thompson, Coughy, vegyék át, kérem, az őrszolgálatot!

— Tanácsos lesz, ha fegyvert is viszünk magunkkal.

— Lehet. És mi többiek, — kegyelmes úr is velünk tart? — most utánanézzünk hű embereinknek. Vajjon hol húzódhattak meg?

— A legénységi termekben. Marino őrzi őket — adta meg a felvilágosítást Harry.

A férfiak előre mentek. Beata leszaladt az olaszokhoz, hogy hírül vigye tervének sikeres keresztülvitelét.

— Most már mindenki szabad levegőre mehet. Ismét a kapitány úr a hajó parancsnoka. — Aztán felkereste a saját kabinját, hogy ott bezárkózva, térdenállva adjon hálát Istennek az események szerencsés végű kimeneteléért.

— Minden ember fel a fedélzetre! Fegyver lent marad! — kiáltott le a lépcsőnél a kapitány az étkezőbe. Aztán a mellvéd mögé állt s kezében töltött fegyverrel várt. A fia vele szemközt állott fel a lépcső feljáratánál, szintén pisztollyal kezében. Lassan, libasorban cammogtak fel az emberek a szűk lépcsőfeljáraton. Némelyik félénken, mint akinek a lelkiismerete nem tiszta.

— Jertek csak, jertek! Jól tudom, hogy csak a

fegyveres erőszaknak engedtetek — kiáltott a kapitány.

Erre mindannyian fellélekztettek. Jött a konyhafőnök is. Könnyek csorogtak alá orcáin.

— Hála Istennek — szorított vele meleg szeretettel kezét a kapitány.

— Most aztán főzz, amit csak tudsz s ami akad, mert mindannyian farkaséhesek vagyunk!

— Olyan ebédet főzök, kapitány úr, hogy megnyalja utána mindenki a tíz ujját. Hiszen én is cudarmód éhes vagyok...

Utolsónak Marino cammogott fel.

— Téged várlak, jómadár — toppant elébe a kapitány. — Ha elkerülöd az akasztófát...

De mintha elvágta volna a szavát. Most vette észre, hogy Marino markában revolver van. Harry azonban egy röpké pillanattal gyorsabb volt, mint a vörös zsidó. Fején találva a gyermek golyójától hanyatlott hátra s zuhant le a lépcsőkön.

— Kettővel végeztünk! — mondta lihegve és izgalomtól remegve a fiú.

Kennedy riadtan ölelte magához gyorskezü fiát.

— Ezt nem felejttem, fiam! Hajszálon függött az életem.

Az éjtszakai rádióostiszt nagyot nézett, mikor este hálófülkékét elhagyva a kapitányt találta esti szolgálatban.

— Hallja-e? — kiáltott feléje már messziről a kapitány. — Ma este sajnos csak „lehallgatás” lehet a szolgálata. Egyetlen rádiószikrát nem lehet kipatantani. Ha, ne adja Isten, a vörösök az utolsó pillanatban elcsípnének minket, a tragédia második része rosszabbul végződne, mint az első.

— Nincs a készülékkel semmi baj. Mikor éjjel elkezdődött a komédia, kikapcsoltam a leadószerkezetet. Most újra rendbehozhatom. Ki tudja, mikor lesz rá még szükség?

A kapitány az orvos után kérdezősködött. Csak most tudta meg, hogy a gyógyszertárba zárták. Fia

és több altiszt társaságában odasietett. De most nem találták a kulcsot.

— Marino dugta zsebre — kiáltotta ki belülről az orvos.

A negyedik tiszt tolvajkulcsokat hozott elő. Mikor az orvos is szabadlábra került, megkezdődött a tisztogatási akció, ahogyan a kapitány a haditörvénszék összeülését nevezte. A hajóelőtérben őrzött embereket egyenként szolították. Közülük nem egy volt meggyőződéses marxi szociáldemokrata érzelmű. Közülük sokan maguk is rosszálták a vörös spanyolok és a köztársasági népfront embertelen túlkapásait és véres egyházüldözését. Örültek, hogy ez egyszer elnéző bírakra akadtak s szent esküvessel, kézfogással is megfogadták a kapitánynak, hogy ezentúl hűséges alantasai lesznek. Egy tucatot mégis zárkába csuktak, közülük hatot vasravertek. A másik hat sebesült amúgyis ártalmatlan volt már. Miután az orvos vérző kézsebeiket kimosta és bekötözte, a gőzös ismét zavartalanul folytathatta célja felé megszakitott útját.

A jóleső béke és nyugalom érzetét azonban, melyet a hajó utasai a lázadás kitöréséig élveztek, nem lehetett már teljesen visszavarázsolni. A patánásig feszült idegek nehezen csillapodtak. Akár csak vihar után a titokzatos és félelmetes tenger, melynek előbb még emeletnyi magasságra csapó hullámai csak lassacskán simulnak el. A tisztek élesre töltött revolverekkel jártak-keltek, a hajóútról lévő legénységi szobákat keresztül-kasul kutatták elrejtett fegyverek után. Az éjszakai őrseget megerősítették s a fontosabb őrhelyekre csak teljesen megbízható embereket raktak.

Beata nővér is valahogyan feszült- és kétségesnek tartotta a helyzetet. Csak a kormányzó kíséretében ment a következő napokon a fedélzetre. Akkor is töltött revolverrel. Ahol csak megjelent, a matrózok abbahagyták a munkát és kíváncsi tekintettel

meredtek rá. Mert, hogy mindenütt róla beszélgettek, az érthető. Az a haláltmegvető bátorság, amellyel a töltött fegyvercsövekkel szembenézett, azt bizonyította, hogy az igénytelen szerzetesi külső alatt egy valóban kimagasló egyéniség rejtezett. Csodálták azt a gyakorlott biztonságot is, amellyel a fegyvert kezelte. S tisztelettel hajoltak meg ama különös erély előtt is, melyet a veszély percében mutatott. Ami azonban a legmélyebb benyomást tette rájuk, az a mélységes alázatossága és szerénysége volt, amellyel minden hálát és elismerést a kapitány és tisztjeivel szemben, magától lekötelező szeretetreméltósággal és határozottsággal visszautasított. Mily másként viselkedtek egy nappal előbb Marino és Martorelli! Milyen önhittén pöffeszkedtek, mikor csínyjük sikerült. S mégis. Elvakult gőgjük okozta gyászos vesztüket. De ez a nővér itt, hát ez . . . igazán nem volt büszke és önhitt.

Beata tudta, hogy mindenütt róla beszélnek. Ez sehogy sem volt ínyére. A fedélzeten tett körséta valóságos vesszőfutás volt számára. Sir Bulwer észrevette ezt.

— Ezek itt, — eszmélt fel — úgy s olyan szemekkel néznek erre a nőre, mint mikor éhes orosz-lánok megpillantják a ketrecükbe lépő állatszeli-dítőt. — Ezért hát meghívta Beatát, hogy a kapitányfülkéje előtt kifeszített nyugszékeken foglaljanak helyet. A nővér készséggel fogadta az ajánlatot.

Villásreggelinél ültek, mikor Thompson egy rádiótáviratot hozott.

— No, még csak ez hiányzott — dörögött bosszúsan a kapitány, mikor elolvasta az üzenetet. Pár pillanatig gondolkodott.

— Igen, így jó lesz — mondotta aztán fennhangon. — A rádiós feleljen azonnal. De a hajó helyzetét 30 tengeri mérfölddel északabbra adja meg s mondja azt, hogy Bilbaóba tartunk. — De pontosan így mondja! Megértette, kérem?

Thompson tisztelgett és elsietett.

— Remélem, erre majd lépre mennek a vörös „elvtársak” folytatta a kapitány vendégei felé fordulva. — Eddig még aligha vehettek észre bennünket; egy óra múlva már igen. Ezek a kis, vörös cirkálók átkozottul gyorsan haladnak.

— Talán nyomunkban van már egy? — kérdezte Sir Bulwer.

— Úgy látszik. Őszintén szólva, pillanatnyilag igazán nem tudom, nem lenne-e roppant kellemetlen számunkra egy ilyen találkozás. Szabadon fogok fellélekzeni, ha megszabadulhatok végrevalahára ezektől a zeneszerszámoktól.

Étkezés után a kapitány visszament a hídra.

A Savannah nemsokára befordult a Ferrol-i tengeröbölbe. A révkapitányság motorosbárkája azonban nem futott ki eléjük. A dolog a valóságos labirintust képező apró szigetek és vízből kiemelkedő, zölddel koszorúzott sziklaóriások között még így is elég símán ment. A kapitány ismerte a vízi utat, akár a saját tenyerét. S azt is jól tudta, hogy a tengeri hajók gyára itt is a vörösök kezén van. Ezért a kis öböl másik oldalára kormányozta a hajót s pár száz méterre, egy ugyanott állomásozó kis iskolahajótól vetett horgonyt.

Alighogy a lehorgonyozás megtörtént, egy kis motorosbárka hasította át az öböl sima tükrét. Egyenesen a Savannah felé tartott. Kennedy azonban semmi hajlandóságot nem mutatott a felhúzható lépcső alábocsátására. Midőn a motoros a hajó oldalához ért, Kennedy odalépett a hajókorlátjához.

— Halló, halló! — kiáltoztak alulról a bárkán érkezettek.

— A révkapitányságtól vagytok? — kérdezte harsány kiáltással a kapitány.

— Az már megszűnt. A matróztanács itt az úr.

— Helyes! Csak vígan uralkodjék továbbra is! Az én hajómon azonban én vagyok az úr. S magam vagyok jómagamnak legjobb tanácsadója. — Ezzel sarkonfordult és ott hagyta őket.

Megrőkönyödve pillantottak egymásra a vörös „tanácsurak”. Az ilyesfajta elintézésrel szemben tanácstalanok voltak. Vártak hát még egy ideig. De senki nem gondolt velük. Mintha a hajón kihalt volna minden élet. Csupán a fedélzetközi őrség cirkált körbe a hajón. Egy közülük áthajolt a korláton s a várakozók felé köpött. Erre megfordultak s a goromba kapitány szidalmazása közben nagy puffogva iramlottak vissza.

Thompson most a hajó jobboldalán lebecsátotta az ejtőlépcsőt. Észrevette ugyanis, hogy az iskola-hajóról egy legénységgel megrakott csónakot bocsátottak alá. Tíz perc múlva egy pirospozsgás hadnagy lépett a Savannah fedélzetére, aki „Miguel” néven mutatkozott be. Thompson barátságosan szorított vele kezét.

— Hála Istennek, hogy megérkeztek — kezdte a hadnagy. — Olyan szívszorongva vártuk önöket. Jó útjuk volt?

— Tűrhető — válaszolt az első tiszt mosolyogva.

— Mi már tegnap vártuk az érkezésüket.

— Itt is lehattunk volna idejében, ha nem tettünk volna egy kis kerülő utat.

— Nagyon aggódtunk már, hogy nem jöttek. Tudják-e, hogy ez a vörös brancs egy hadihajót küldött ki az elfogatásukra?

— Igen, tudjuk. Ma majdnem karmaikba futottunk. Csak a jóságos Isten kegyelme óvott meg bennünket ettől. De jöjjön, az öreg már türelmetlenül várja önt a kabinjában.

— Elhozta nekünk, kapitány úr, a gépfegyvereket? — kérdezte Miguel a rövid üdvözlés után.

Kennedy dühös arcot vágott.

— Honnét veszi, hadnagy úr, ezt a képtelen mesét? Tudja-e, kérem, hogy e veszett híresztelés miatt tegnap valódi kalózkalandban volt részünk a fedélzeten?

— Csak nem?

— De bizony. Hogy nem lőttek főbe valamenynyünk, az egy valóságos csoda volt. Úgy esett, hogy az én embereimnek is valaki a fülébe dugta a tücsköt, miszerint én lőfegyver- és lőszerkészletet szállítok hajómon Franco tábornoknak. Hogy ki ez és hol rejtőzik ez a besúgó csirkefogó, azt nem tudom. Csak egy bizonyos „Don Moreno nevű úrnak” Ferrolban, van egynéhány nagyobb ládája.

— Ez az! Helyes! Ő a mi tengernagyunk.

— Micsoda? Én igazán abban a hiszemben voltam, hogy az illető becsületes zongorakészítő mester. — Fölkelt, a páncélszekrényhez lépett, kivette és a hadnagy elé teregette az árunyilatkozatokat.

— Tessék, nézze át őket! Ez a szállítmány szól Don Morenónak.

— A hadnagy alig akart hinni a szemeinek. „12 darab zongora” állt az első íven. „Kettő darab harmónium” olvasta tovább...

— Jóságos ég! — kiáltott fejcsóválva. — Itt valami szörnyű tévedés történhetett. Mi a csodát kezdjen a tengernagy ezekkel a hangszerekkel?

— Azt már magam sem tudom — vont egykedvűen vállat a kapitány. — Talán egy kis hangicsálásra és jókedvű kalimpálásra akarja megtanítani az embereit. Hogy az üzlethez nem értő kezdőről lehet szó, azt mutatja az a körülmény is, hogy az illető egyszerre 80 darab pótalkatrészt is rendelt melléje.

A tiszt agyában derengeni kezdett valami. Átfutotta a harmadik kísérvét is. És ekkor felkacagott.

— Kedves kapitány úr, — mondotta még mindig kacagva — ön a legnagyobb kópé, akivel eddig életemben találkoztam.

— Ne higgye! Számomra csak a hivatalos igazolások a mértékadók, értette?

— Jó! Egyet azonban máris sejtek. A tenger-

nagy úr roppant hálás lesz önnek ezekért a „zon-gorákért”.

— Szép. Csak most előbb segítsen ön a nyakam-ról lerázni ezeket a zendülő betyárokat, amennyiben ezek mind spanyolok. Aztán küldjön le egypár embert, akik az árut kirakni segítenek. Van átrakodó hajójuk?

— Hogyne, akár kettő is!

— Nagyszerű! Máskülönben nem tudnám átadni maguknak a teljes szállítmányt. A két harmónium szörnyen nehéz.

— Késő éjtszakáig dohogtak a gépek, zörögtek a láncok, nyikorogtak az acéldaruk. Két óra felé járt, mikor a kapitány fáradtan visszavonult kabin-jába. Pihenése azonban nem sokáig tartott. Hajnali szürkület volt még, mikor bömbölni kezdtek az ágyúk. Minden naszád, amely felett a tengernagy rendelkezett, géppuskákkal felszerelve, az öböl felé tartott. A hadianyaggyár védői a parton sáncolták el magukat, hogy így akadályozzák meg a támadók partra szállását. Mikor az első gránátok soraik közé csaptak, visszavonulót fújtak. Egyik naszád a másik után érte el a kikötőpartot. Ami a fő, veszteség nélkül. A legénység kiugrált, felállították golyószóróikat s megkezdődött a lassú gyalogsági előnyomulás.

A Savannah fedélzetén mindenki talpon volt. Senki sem akarta elmulasztani a kínálkozó alkalmat, hogy lőtávolból végig ne nézze a szemei előtt le-játszódó véres harcot. Harry hol ide, hol oda cikázott s mindig talált valami új helyet magának, ahonnan kitűnően láthatott. Egyszer aztán eszébe ötlött, hogy ma még nem kívánt a kedves nővérnek „jó reggelt”. S a kormányzót sem látta sehol. Felkereste hát őket. A hajó jobboldalán ültek. Csendben. A saját gondolataikkal foglalkozva. Beata rózsafüzé-rét mondta.

— Kegyelmes úr, kedves nővér, itt ülnek!? És imádkoznak?

— Igen, Harry, — azokért a katonákért, akik ott most elesnek.

— Én meg nem nézem, fiam, hogyan gyilkolják egymást az emberek — mondta komolyan a kormányzó.

— De nagyon érdekes ám! — erősködött a gyerek.

— Így már nem szeretlek, Harry — dorgálta meg a fiút a nővér. — Hát nem volt elég neked, hogy két ember életét is kioltottad?

— Csak kényszerűségből tettem — felelt megszeppenve a gyerek. — Különben Marino lövi le apukát.

— Kényszerből tetted? Martorellinál is? — csodálkozott a nővér.

— Nem — vallotta a gyerek megszégyenülten. — Őt dühömben lőttem le. Már nem is tudtam, hogy mit teszek. Csak akkor ijedtem meg, mikor már lebukott. Különben a többiekre is tüzeltem volna... mert aput akarták megölni...

— Tanuld meg, fiacskám, hogy csak akkor leszel talpig férfi, ha mindenkor tudsz majd parancsolni önmagadnak.

— Kérem, kedves nővér, nekem nagyon fáj, — mondta halkan, szemlesütve Harry — hogy most haragszik rám... Megígérem, hogy nem fogok többé ilyesmit csinálni... és uralkodni fogok magamon... és úgy... akkor majd megbocsát nekem?

— Kérd a jó Istent, hogy ő bocsásson meg neked előbb, akkor én is megbocsátok neked.

Harry felelet helyett egy nyugágyat hurcolt elős Beata nyugágya mellett állította fel.

— Nem nézem meg a harcot. Most ura leszek önmagamnak — mondta ünnepélyes komolysággal s a nyugágyra dült.

A szárazföldi harc alig pár órahosszat tartott. A harcba vetett vörös milícia nem tudott sokáig ellenállni a nemzeti érzelmű matrózok lendületes támadásának. Tíz óra tájt az utolsó vörös védők is elő-

jöttek, feltartott kezekkel, a torlaszok mögül. A győztesek diadalittas hurrázása a hajóra is elhalatszott.

Röviddel villásreggeli előtt maga a tengernagy látogatta meg a hajón Kennedyt. Katonás rövidséggel mondott neki szolgálataiért köszönetet. Miguel hadnagy elmondott neki még az est folyamán mindent. A tengernagy a lázadás részletei után is érdeklődött. És Kennedy elmondta az esetet.

— Szeretném megismerni a nővért — mondta végezetül a tengernagy. — Kérem, kapitány úr, legyen szíves és mutasson be neki!

— Ha tengernagy úr szerencsétet bennünket a villásreggelinél, szíves-örömet — hangzott a katonás válasz.

Beata azonban nem jelent meg az asztalnál.

— Nem szereti a hálálkodást — mondta Sir Bulwer.

— Talán lejön, — szólta a kapitány — de csak asztalbontás után.

Étkezés után a kapitány beszélt a hajóorvossal. Dr. Buckley lesietett, amennyire csak lábai bírták, Beata kabinjához. Bezörgetett:

— Jöjjön gyorsan, drága nővér. Szükségünk van önre. Egy csomó sebesültünk van.

Erre Beata csakugyan előjött.

— Hol vannak, doktor úr? — kérdezte gyors lélekzettel.

— Fönt! Jöjjön, kérem!

A lépcsőn szembe találkoztak az urakkal. Beata most már csakugyan nem szökhett meg. Végig kellett hallgatnia a dicséret-, hála- és elismerésnek öszinte tiszteletből megnyilvánuló szavait.

6. Fejezet.

A reggeli nap szikrázó fényében futott be a Savannah a Tejo folyó tengeröbölle szélesedett vizére. A páratelt kora reggeli levegőben egyre tisztábban bontakozott ki az utasok előtt Lisszabon, a dombra kapaszkodó, széles körben épült portugál főváros. A látványtól elragadtatva, Sir Bulwer szívesen tekintette volna meg a szépséges kikötővárost. A kapitány azonban udvariasan leintette:

— Szívesen teljesíteném nagyméltóságod óháját, ha máris nem volna teljes egy napi késésünk. Lisszabon részére sem leszálló utasom, sem kirakodni való árum nincsen. A posta végett pedig nem megyünk be a torkolatig. Majd egy mótorcsonak elintézi a küldeményeket. — Sajnos, éppen most jelentette a szikratávíró, hogy több utazó óhajt a hajóra szállni s velünk Nápolyig jönni. Mégis csak be kell mennünk a kikötőbe. Két óránál több szabadidőt azonban nem tudok biztosítani. Elég kevés a nagyvárosban teendő körsétához.

Azonban másként történt. Midőn Beata a kormányzó kíséretében megjelent az étteremben, hogy reggeli kávéját elfogyassza, a kapitány és az első tiszt már ott ültek három idegen úr kíséretében, szívélyes beszélgetésben. Az idegenek a vörösskereszt jelvényeit viselték.

— Jókor méltóztatnak érkezni — szólta a kapitány. — Tessék csak elképzelni: az urak arra kérnek, hogy vigyek magammal még 30 utast.

— Ezek ugyanis spanyolországi menekültek — adta meg a magyarázatot az egyik úr.

— Ennek csak örvendhet, kapitány úr. Legalább érdemes lesz anyagilag is ez az utazás.

— De hogyan étkeztessenem s főleg: hol helyezem el az embereket?

— Eleségről már bőven gondoskodtunk — szólalt meg a másik úr. — Liszt, zsír, burgonya, cukor, kondenzált tej, stb. el van már készítve a számukra.

Csak kérniök kell s szállítjuk. Majd elszámoljuk aztán az útiköltségben.

— Az elülső rakodótér üres — jegyezte meg Thompson.

— Meg is köszönnék az emberek, ha oda szállásolnók el őket — ellenkezett Kennedy.

— Ezek olaszok s így nem támasztanak igényeket — válaszolta a bizottság szóvivője. — Napközben ellehetnek a fedélzeten is s amúgyis, ki ne szeretné az üde tengeri levegőt? Némelyek még ott is fognak aludni. A legközelebbi nyolc napon belül nem kell esőtől tartani. S a nővérek részére is fognak bizonyára egy-két kabint találni.

— Jó ég! — kiáltott meglepetésében a kapitány. — Hát még nővérek is vannak velük?

— Igen, huszonhárman vannak.

— Még a lélekzetem is elakad! — sóhajtott az öreg. Tekintete Beatára esett. — Kedves nővér, ne nézzen rám olyan nagy szemekkel. Úgyis tudom, mire gondol. — Ha most nem mondom „igen”, bizonyos lehetek felőle, hogy erős szemrehányásokat kapok. Nemcsak öntől, hanem még a fiamtól is. „Igen, de igen, apus; ezt a nővér mondta.” Ismerem már a dörgést! — A többiekhez fordult, akik alig bírták elrejtteni mosolyukat. Mert látni lehetett, hol rejtőzik a nyúl. — Egyetlen fiamat Beata nővér alaposan elrontotta. Sokkal többet elér nála, mint én, az édesapja.

— Nem szabad féltékenykedni, kapitány úr — mondta Beata.

— Ha Harry még egy ideig együtt lesz a nővérral s fegyelmezettebbé válik, azért nem lesz kár — vette védelmébe a gyermeket a kormányzó.

— Hát persze! Kegyelmes úr mindenkor a nővér pártján áll. Amit ő tesz, az mindig helyes. Ám legyen. De akkor, kérem, kedves nővér, hogyan fogjuk majd ezt a kolostor létszámú vendégsereget itt elhelyezni?

— A nyolc I. osztályú kabinból 5 üresen áll.

— A Vöröskereszt, sajnos, — sietett kijelenteni az urak egyike — csak a II. osztályt tudja megfizetni.

— Ez már igazán nem számít — legyintett kezével a kapitány. Majd a nővérhez fordult: — Mondja, kérem, hat kabin üres. A fiam velem aludhat majd a divánon.

— Isten fizesse szíves előzékenységét, kapitány úr. A külső kabinokban tehát elférnek hárman, a belső kabinokban ketten. Azaz... — egy pillanatra után számolt — tizenhat nővér számára van még hely az I. osztályon. A többi hétnek a II. osztályú férőhelyekkel kell beérnie. Nemde?

— Részemről, lehet! — egyezett bele a tervbe a kapitány. — Küldjék tehát az utasokat, uraim, Isten szent nevében, hajónkra. Az ellátást illetőleg... kérem, Thompson, beszéljen Goughy-val. Ő majd megadja a szükséges felvilágosításokat. Ő mondja meg az uraknak, mire van szüksége a konyhán.

— Úgy és most talán nyugodtan megihatnánk egy csésze kávé — hívta meg az urak távozása után Beatát és a kormányzót Kennedy. — Félő, hogy ezután már nem lesz olyan kedélyes az együtt-létünk, mint eddig volt. S kegyelmes úr partra száll, hogy megtekintse a várost? Most már lesz idő elég.

— Már lemondtam róla — válaszolt Sir Bulwer. — Érdekes látványt nyújtanak, gondolom, a fedélzetre érkező új útitársak is.

— Csak azt nem tudom elképzelni, — aggódalmaskodott a kapitány — hogy egyetlen szakácsunk két kuktajával hogy tud majd ilyen tömegnek idejére mindent előállítani. Ha agyontöröm rajta a fejemet, akkor sem találom ki.

— Nem gondolja, hogy huszonhárom nővér között legkevesebb egy tucat is akad, aki jó szakácsnő? — kérdezte Beata.

Kennedy jóízűen nevetett:

— Igen, ha ön is beáll és segít. — Tudja mit, tisztelendő nővér? Tehetne nekem egy igen nagy

szívességet. Kérem, vegye át ön a vezényletet az amazongárda felett. Teljhatalommal ruházom fel.

Harry jött valahonnan elő.

— Na, gyerek, hol voltál olyan sokáig?

— Jaj, apukám, nagyon sokáig aludtam. Aztán meg imádkoztam is még. Beata nővér azt mondta...

— Na már megint, — szólt vidáman Kennedy — hallja, kegyelmes uram, a jó Beata nővér már megint mondott valamit.

— De igen, apukám! Ő mondta, hogy csak az lehet egész ember, aki imádkozik is.

— Hát aztán mit imádkoztál? — kérdezte az öreg.

— A Miatyánkot. *Háromszor*. Most már elég jól tudom. S tudod, apukám, ha az ember már imádkozott, akkor jobban ízlik az étel is. Ezt is a nővér mondta és ez így is van, apa!

Kennedy fejcsóválás közben felemelkedett székről.

— Nővér, kedves nővér kérem! — Ha ez így megy tovább, akkor a végén még én is megtanulok majd újból imádkozni. Sajnos, szegény ide, szegény oda, elfelejtettük már a Miatyánkot...

— Ojjé, apu, majd én megtanítalak rá — kiáltott diadallal Harry.

*

Az új utasok két hatalmas autobusszal érkeztek a kikötőbe. — Csomaggal, más mivel nem voltak éppenséggel sem túlterhelve. Legtöbbje egy kis zsák vászonba kötve hozta magával motyóját. Csak egy férfi hozott magával egy kis utazótáskát. S mégis egész idő alatt derűs képet vágta. Pedig nem egy házacskáját és minden javát elvesztette, némelyik még ennél is többet, de legalább a pusztá életét megmenthette. S most örültek, hogy régebbi hazájukba térhetnek vissza.

A nővérek pedig teljesen üres kézzel jöttek. Egyeseknél csak a fátyol árulta el, hogy szerzetesnők. Egyébként világi ruhákban voltak. Elgondol-

hatjuk, milyen kényelmetlen volt számukra ez. Ennek ellenére vidám és jó kedélyű volt valamenyny. „Csak így lehet kényelmesen utazni!” — kiáltott német nyelven az egyik, mikor a hídra lépett. A német szóra Beata, aki fent a hajókorlát mögött várta az érkezőket, nevetve nyujtotta feléje mindkét kezét:

— Ó, hát még németek is akadnak önök közt?
— kérdezte örvendező ábrázattal.

— Még hozzá négy akad! És valamennyi bajor. És ön? Honnan jött ön ide?

— Amerikából. S lám, édes hazám már az út közepén elem jön.

Thompson az olaszokat a hajó elülső részébe utasította s a harmadik tiszt megmutatta nekik a raktárhelyiségben levő helyeiket.

— A nővérek velem jönnek! — kiáltott Beata. Majd a német apácahoz fordult: — Kérem, testvér, fordítsa ezt, amit most mondtam, spanyolra.

Ez megtörtént. S a nővérek hosszú sorban vonultak le a lépcsőkön. Odalent Beata megmutogatta mindenkinek a maga kabinját.

— Ha pedig mosakodni akarnak... a steward fiú — látom, már mindent ide készített. Aztán, jöjjenek majd fel, kérem, a fedélzetre. Meg kell beszélünk a konyhakérdést. — Önt, kedves testvér, hogy hívják? — szólította meg az előbb németül szólót.

— Leonának — hangzott a barátságos válasz.

— A legjobb lesz, ha ön velem marad és a kabinomba száll. Mert amint azt már előre látom, maga nélkül aligha boldogulok.

— Szívesebben maradnék a szerzetestársnőm mellett, ha ez egyáltalában lehetséges.

— Kérem, semmi baj. Ön is velük megy. De hol van ő?

— Gertrud! Gertrud! — kiáltoztak.

— Itt vagyok. Mit segítek?

— Ön Leona nővérral az én kabinomat osztja meg.

A kapitány, aki a parancsnoki hídon állott, érdeklődve szemlélte a számára mindenesetre szokatlan látványt. Odalent nem volt rá szükség, mert a révkapitány volt ott és osztotta a parancsot. Csak azért ment fel a parancsnoki hídra, hogy elkerülje a forgatagot, amely ott lent most kavargott. S most ott állt, a korlátnak dőlve s csendes derűvel szemlélte a menekülőket. A csapólépcsőt nemsokára felvonták. A hajókürt bömbölve felbúgott, Savannah gépei dohogni kezdtek, a hajó egész testében megremegett, a csapólépcsőt bevonták és a Savannah lassan elindult az öböl kijárata felé. Majd megfordult s déliránynak vette útját. Harry felkészült a lépcsőn s nesztelenül atyjához osont.

— Apu, tudod, hogy mit mondott Beata nővér?

— No, már megint mondott valamit?

— Hozzá még nagyon szépet mondott. Azt mondta, hogy: ha egy férfi annyi jót tesz, mint te cselekedtélt ma, akkor az Isten őt gazdagon megjutalmazza.

— Lehet, Harrykám, csak azt nem tudom, hogy miképen?

— A nővér mondta. Isten ezt megteszi. Amennyiben jó életsorsot ad az illetőnek.

— Nekem eddig is elég jó sorom volt, fiam.

— Igen! Mert te egy jó ember vagy, apa. Megtanítottál engem célbalőni. A nővér azt mondta, hogy ez is hasznos dolog volt. Különben nem tudtam volna Marinót ártalmatlanná tenni. Látod, apu? És Beata nővér érted is imádkozik. Biztosan tudom. És most majd a többi apáca is imádkozik érted.

— Úgy? Van még valami mondanivalód, fiam?

— Nem, apu... De mégis... A nővér azt mondta, nem szabad sohasem hazudni. Volna még valami, de azt még nem szabad elmondanom. Beata nővér azt mondta, hogy ezzel meg kell várni az alkalmas pillanatot.

— Most már aztán magam is kíváncsi vagyok. Mégis, miről van szó, fiam?

— A három fogolyról. Tudod, apu, ezt Beata nővértől tanultam: Megbocsátani jobb, mint bűntetni. Nem szereti az Isten, ha embertársainkkal szemben kemények vagyunk.

— Tényleg azt hiszed, fiam, hogy én szabadon bocsátom ezeket a csirkefogókat?

— Igen, én ezt hiszem, apu. És ha majd még Beata nővér is kér erre tégedet? Ugy-e, ő olyan szépen tud kérni. És ő azt is mondta, hogy neked aranyból van a szíved.

— Csakugyan ezt mondta? — csóválta kétkezdőleg fejét Kennedy s örömtől sugárzott a tekintete.

— Igen, apu. Meg is kérdezheted tőle, ha nem akarod elhinni ezt nekem.

— A nővér túl sokat óhajt egyszerre — vonakodott a kapitány. — Ezek a bitangok főbe akartak lőni!

— Igen, ezt a nővér is mondta. Meg hogy az Udvözítő is megbocsátott a keresztfán gyilkosainak. És téged, apu, mégsem lőttek agyon. Csak akartak agyonlőni. De az Isten megakadályozta ezt a tettet. — Ezt is a nővér mondta. Nem lehet egy Miatyánkot elimádkozni, ha az ember szívből meg nem bocsát a felebarátjának.

— Hová lennénk ilyen elvekkel, fiam? Ezek csak a zárdába valók és nem nekünk.

— Beata nővér azt mondta, apu, hogy ezek minden emberre nézve kötelező keresztény parancsolatok. Nézd, apuskám, szerezz nekem egy nagy örömet és engedd szabadon a három banditát! Képzeld, hogy fog majd örülni Beata nővér is, ha odamegyek hozzá és megmondom neki: apu szabadon bocsátotta őket! Apukám, ha megteszed, sohasem lesz rám panaszod többé. Mindíg nagyon jó leszek. Elhiszed?

— Gyermekek, gyermek, egészen megzavarsz engem... Jó, nem bánom. Legyen. Menj és mondd meg neki. Bocsásson meg az Isten is nekik.

Harry szinte röpült a lépcsőkön lefelé.

— Beata nővér, Beata nővér — kiáltozott már messziről. — Hol van Beata nővér?

— Itt vagyok. Mi baj, Harry?

— A három fogoly szabad. Apu kiengedi őket.

— Látod, Harry. Nem megmondtam, hogy apának aranyos szíve van?

*

A főzés kérdése is egy szempillantás alatt lett elintézve a konyhán. Hat nővér vette át a konyhai teendők végzését. A konyhafőnök örült is ennek.

— Ön csak az élelmiszerek szállításáról gondoskodik, — mondotta neki Beata — a többit mi majd elvégezzük. Önnek csak arra legyen aztán gondja, hogy minden rendben menjen.

— Szóval vígan játszhatom a semmittevőt — nevetett a főszakács.

Az ebéd két órára elkészült. Senki sem zúgolódott a késés miatt. Sőt. Még csodálkoztak is, hogy olyan gyorsan elkészült.

Harry csakúgy sugárzott az örömtől, mikor asztalhoz ültek. Beata elismerőleg szorított kezét a kapitánnyal:

— Nagyon, de nagyon köszönöm, kapitány úr — mondotta.

— Szóra sem érdemes, kedves nővér. A köszönettel és hálával én tartozom önnek. Nem óhajtja személyesen megvinni az örömhírt a három foglynak, hogy újra szabadok?

— Ezer örömmel. Ám mégis úgy vélem, jobb lesz, ha ön mondja meg. Előre is biztosíthatom önt, hűséges alattvalói lesznek ezentúl mind a hárman nagylelkűségéért. A foglyok szabadon bocsátása különben az irgalmasság cselekedeteinek egyik legszebbike.

*

Az ebédnek vége volt. A kapitány felállt s kifelé készülődött. Beata és a kormányzó is vele tartottak. A teremajtóban szemközt jött velük az orvos.

— Ejnye, ejnye, kedves doktor, miért oly későn?

Csak nincs valami baj? — kérdezte fürkésző tekintettel Kennedy.

— Sajnos, kapitány uram, három nő tüdőgyulladással érkezett a hajónkra.

— Mit fogunk most csinálni szegényekkel? — sóhajtott Beata.

— Legjobb lesz, ha mostani helyeiken maradnak. Sajnos, nincs más megfelelő és szabad helyünk. A többi se igen tetszik nekem. Mindegyiket megvizsgáltam. Egyiküknél nem tudtam a betegséget biztosan megállapítani. Majdnem mindmegannyi nagyon rossz bőrben van.

— Bizonytalán a kiállott izgalmak és nélkülözések következtében vannak így elcsigázva — vélekedett Beata.

— Reméljük a legjobbakat — folytatta az orvos. — Fertőző betegségekre pedig éppen nincs semmi szükségünk.

— Nem kéne valakinek állandóan a betegek mellett tartózkodnia?

— Éppen erről szerettem volna önnel beszélni, kedves nővér, ha nincs ellene kifogása. Talán nem lenne rá semmi szükség, ha a többiek is nem feküdnének olyan fásult fáradtan a kabinjaikban... Ezekről aztán akár haldokolhat is a társuk, akkor sem hederítenének oda.

— Nézze, doktor úr, ha ez a helyzet, van itt elég nővér, aki örömmel vállalkozik a betegek ápolására — mondotta Beata. S már indult is, hogy megbeszélje a dolgot Leona nővérral.

— Ó, — mondotta — minden nővér kitanult betegápoló. Én is. Ezért szívesen veszem át, ha kell, az éjszakai virrasztást a betegek mellett.

— Jó, kedves Leona nővér. Éjfél után majd felkeltem. Most menjen és maga is pihenjen le.

A nővér elment. Lefeküdt. Mikor fölébredt, már fényes nappal volt. Beata nem keltette fel. Hagyta, hadd pihenjen. Maga virrasztotta át az egész éjsza-

kát a betegek mellett. Kora reggel felkereste őt az orvos.

— Mi ujság? — kérdezte.

— Az egyik nő nagyon rosszul van.

— De ön se tetszik nekem, kedves nővér. Talán nem jól érzi magát?

— Egy kis fejfájás az egész.

— Vegyen be egy fejfájás elleni port és fekjék le.

— A port ugyan beveszem, de aludni aligha tudok. Tudja, doktor úr, belül olyan furcsán érzem magamat... hogy is mondjam csak... mintha felfordult volna bennem minden.

— Talán erős hányinger? Evett talán este valamit?

— Nem. Inkább valami erős váltólázféle lesz.

— Hm. Láz? ... Mérté már?

— Igen. Harmincnyolc és 5 tized volt.

— Különös. És pont reggel! Remélem, hogy ez csak a megerőltető éjtszakázás következménye. Ha netalán mégis rosszabbul lenne...

— Akkor jelentkezni fogok, doktor úr.

Sajnos, rosszabbul lett. Déltájban sietve kereste fel az orvos a kapitányt, aki a parancsnoki hídon beszélgetett éppen a kormányzóval.

— Most fektettem ágyba Beata nővért — kiáltott már messziről.

— Jó ég! Már őt is? Csak nem veszélyes a baj?

— Egyelőre semmi biztosat nem mondhatok. Rettenetes fejfájásokról panaszkodik. Erős láza is van. Az előbb, miközben beszélgettem vele, elszédült. Ha fel nem fogom hirtelen, hát a padlózatra zuhan.

— Nem lehetne most meglátogatnom? — kérdezte Sir Bulwer.

— Hagyjuk talán pár óra hosszat pihenni és ne zavarjuk. Leona nővér van mellette. Estefelé már lehet. Majd én jövök és szólok a kormányzó úrnak.

•

— Hogy vagyunk? Mi van a lázzal? — kérdezte Buckley doktor, mikor öt óra tájt belépett Beatához.

A beteg egy fekvőszékben nyugodott. Bágyadt volt, de azért mosolyogva fogadta az orvost.

— Köszönöm, doktor úr. A főfájásom alábbhagyott, de láz, azt hiszem, újra jelentkezik.

— Nem veszélyes. Már aggódtam ön miatt, hogy Nápolyba érkezése alkalmával nehézségeink lesznek... Megengedi, hogy egy látogatót hozzak?

— Kérem, tessék!

— Kegyelmes uram, fáradjon fel — kiáltott az orvos. — Leona az ablak alatti kis padra telepedett le. A kormányzó pedig a beteg mellé ült.

— Kegyelmes uram, — kezdte halk hangon Beata — önt nem akarom tévedésbe ejteni. Az orvos előtt elhallgattam a dolgot. Neki ne legyenek lelkiismeretfurdalásai miattam. Önnek megmondom az igazat: minden jel arra mutat, hogy tifuszos van.

— Szentséges ég! — csapta össze kezét a kormányzó. — Nem, nem! Ez lehetetlen! Hiszen egyetlen tifuszgyanús beteg nincs a hajón!

— Fertőzés kizárt dolog. De én jól ismerem a tüneteket. Talán jobban, mint Buckley doktor úr. Nemde, most már roppant kényelmetlen lesz önnek, hogy engem Rómába kísérjen?

— Nem, a világért sem, kedves jó Beata. De akkor még egy nővérnek kell majd velünk jönnie.

— Leona nővér készséggel vállalkozott a kíséretre. Ő nem kapja el a tifuszt... Pár pillanatig gondolkozott. — Még többet is szeretnék mondani önnek — folytatta csendesén. — Kegyelmes úr egyszer azt kérdezte tőlem, hogy hol tanultam a célövés mesterségét? Mikor azt feleltem, hogy a cirkusban, ön azt hitte, hogy megtréfáltam. Pedig hát igazat mondtam. Azért szerettem úgy lovagolni is. — És aztán elmesélte az őt feszült figyelemmel hallgató kormányzónak egész élete történetét. Azt sem hallgatta el, hogy szüleitől kapta vallásos nevel-

tetését... — És így mégis csak zárdába jutottam — fejezte be gyenge mosollyal szavait.

— És mondja csak: mindig boldog volt szerzetesi élete alatt?

— Olyan boldog, hogy ha lehetne, örömet kezdenék előlről mindent. Igaz, sok áldozatot és kemény önmegtagadást igényel ez az élet, de megéri. Mert csak ez teszi az embert boldoggá ezen a földön.

— De most már beteg. Szemrehányást kell tennem magamnak, hogy önt erre az útra csábítottam.

— Nem, nem! Ne mondja ezt, kegyelmes úr! Ha ön keresztülviszi Rómában eltökélt szándékát, és a szent katolikus hitre áttér, úgy minden fáradozásomért megnyertem a bőséges jutalmat. Ezért, ha kell, akár szívesen meg is halok.

— De önnek nem szabad meghalnia, drága jó gyermekem. Ön felgyógyul majd s velünk együtt fog még örülni az életnek — mondta Sir Bulwer mélyszéges megindultsággal s nagy erőltetésébe került, hogy visszafojtsa a szeretett nővér előtt kitörni készülő könnyeit.

— Igen... én nagyon boldog leszek akkor, ha ön áttér... és örülni fogok... ott, fenn az égben.

*

Nápolyba érve, másnap reggel Beata Leona karjaira támaszkodva lépett a hajóhídra. Lent a parton már várt rájuk a nyolchengeres kocsí. Sir Bulwer szeretettel üdvözölte fiát s bemutatta őt a nővéreknek. Beata megegyeszer fáradt pillantással tekintett vissza a tengerjáró hajóra. Harry fönt állt a hajó korlátjánál és fejét kezeibe temetve görcsösen zokogott. Mintha második édesanyját veszítette volna el... Beata mielőtt a kocsiba lépett volna, megegyeszer visszafordult s bágyadtan intett kezével búcsút a hajón maradottaknak. Leona Beata mellett foglalt helyet. A kormányzó és a fia előttük, a pótszékeken.

A motor felbúgott és az autó suhanva indult el az olasz főváros felé.

— Milyen boldog vagyok, — suttogta megbékélt mosollyal arcán Beata, mialatt fáradtan hanyatlott hátra a párnára — hogy az örök városban: *Rómában* halhatok meg.

VÉGE

TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
I. Rész. Beöltözés előtt	11
II. Rész. Brit Handuras-ban	75
III. Rész. A hazatérés	139

Florida
RTNYOMDEHCEBESC